

2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

VIEŠŲJŲ
PIRKIMŲ
TARNYBA

TARNYBOS ŽODIS

2019 m. Lietuvai buvo pokyčių ir ekonomikos augimo metai. Sparčiau nei šalies ekonomika augo viešųjų pirkimų apimtys, jos sudarė net 13 proc. BVP ir 37 proc. viešojo sektoriaus išlaidų. Viešųjų pirkimų sutartys jau kurį laiką yra vienos matomiausių valstybės išleidžiamų lėšų, nes kasmet didėjantis duomenų atvėrimas didina žiniasklaidos, verslo atstovų, visuomenės informuotumą ir susidomėjimą.

2019 m. augusios viešųjų pirkimų sutarčių apimtys vertintinos dviprasmiškai: viena vertus, tai atspindi gerėjančias šalies galimybes, kita vertus, kelia klausimų, ar 2019 m. buvome pakankamai pasiruošę priimti daugiau nei 6 mlrd. eurų vertės įsipareigojimus, ar ėmėmės pakankamų priemonių rizikoms suvaldyti, ar tinkamai pasirinkome prioritetus, ar tikrai negalėjome numatyti artėjančių iššūkių, dėl kurių 2020 m. susidarys didelės išlaidos valdant koronaviruso sukeltą krizinę situaciją.

Kalbant apie viešuosius pirkimus, vis dažniau pabrėžiama kokybė ir efektyvumas, kurie būtini planuojant, perkant ir vykdant sutartis. Tai vis dar išlieka siekiama. Siekiant kokybės viešuosiuose pirkimuose, būtina veiksminga viešųjų pirkimų politika. 2019 m. kelis kartus keitėsi viešuosius pirkimus reglamentuojantys įstatymai. Iš dalies jie atnešė palengvinimų, nedidelių supaprastinimų, bet nemažiau ir neapibrėžtumo bei abejotinų nuostatų. Paskutinėmis metų dienomis priimtas įstatymų pakeitimas, savivaldai liberalizuojantis vidaus sandorių sudarymo galimybes, viešųjų pirkimų sistemą nubloškė keliais žingsniais atgal, privertė suabejoti šalies prioritetais. Siekį auginti viešųjų pirkimų profesionalus pakeitė pasitikėjimą viešuoju sektoriumi mažinantys sprendimai. Tikimasi, kad numatomi nauji įstatymų keitimai, skatinantys centralizavimą ir profesionalų rengimą, bus priimti ir kurs efektyviai veikiančią profesionalią pirkimų vykdytojų bendruomenę.

2019 m. pokyčių neišvengė ir Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba), netekdama ženklios komandos dalies. Šie pokyčiai privertė ieškoti naujų darbo organizavimo principų, tačiau Tarnybos strateginiai tikslai ir principinės pozicijos nepasikeitė. Duomenų atvirumo didinimas, prevencija ir kompetencijų plėtra liko pagrindiniais prioritetais.

Tarnyba, tęsdama tarptautinius įsipareigojimus Europos Komisijai ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai, toliau kėlė

viešųjų pirkimų dalyvių profesionalumą, vesdama mokymus pagal profesionalų rengimo programas. Metodinių priemonių rengimas ir pirkimų vykdytojų bei tiekėjų konsultacijos stiprina pirkimų dalyvių kompetencijas. Vis dėlto 2019 m. Tarnybai tapo tikru iššūkiu išsaugant savo kompetencijas ir jas plečiant.

Tarnyba, kaip ir kitos viešojo sektoriaus institucijos, 2019 m. susidūrė su sunkumais įdarbinant naujus valstybės tarnautojus. Darbuotojų kaita yra neišvengiama, tačiau kai išėjusių specialistų nėra galimybės pakeisti naujais profesionaliais darbuotojais, ne visada pavyksta pasiekti užsibrėžtų tikslų. Todėl ne visi siektini tikslai buvo įgyvendinti 100

procentų, bet tai verčia dar intensyviau judėti į priekį. Padidėję krūviai likusiems darbuotojams vertė optimizuoti veiklą, tapti lankstesniems

greičiau reaguojant į pokyčius, ieškoti įvairių darbuotojų motyvavimo būdų siekiant išsaugoti komandą.

30-ieji Nepriklausomybės atkūrimo metai, prasidėję sunkiais išbandymais, verčia Lietuvą tapti brandžia valstybe su atsakinga, pasiaukojančia, sąmoninga visuomene, kur kiekvienas pilietis, sutelkęs išmintį, patirtį ir lojalumą, daro tai, ką geba geriausiai. Išmokę 2019 m. pamokas viešųjų pirkimų dalyviai – pirkimo vykdytojai, tiekėjai, politikos formuotojai, kontroliuojantys ir patariantys asmenys – kaip niekada turi tapti bendradarbiaujantys, greitai ir veikiantys. Dabar laikas visiems mums dirbti kaip už Tėvynę!

2019 m. Viešųjų pirkimų tarnyba išgyveno pokyčių metus, per kuriuos dar kartą įsitikinome, kad esame vieninga komanda, kurią vienija prasmingi tikslai.

Aistė, Tarnyba

Motyvuoja galimybė dirbti komandoje, kurios pasitenkinimas darbu 7,36 balo iš 10-ties!

Simona Š., Tarnyba

2019 m. buvo sunkūs Tarnybai, netekome daug gerų „karių“, tačiau džiugu matyti šypsenas ir pozityvą.

Karolis, Tarnyba

Tarnyboje yra pastebimas kiekvienas darbuotojas, o lankščios darbo sąlygos padeda derinti darbą ir privatų gyvenimą.

Kristina, Tarnyba

PIRKIMŲ DALYVIŲ ŽODIS

„Dėkojame viešųjų pirkimų dalyviams už išsakytas mintis, konstruktyvią kritiką, siūlymus, kaip tobulinti viešųjų pirkimų sistemą.

Tarnyba

„Sudėtinga, paini biurokratinė sistema. Pirkimų organizatoriaus darbą turi dirbti viešųjų pirkimų specialistas. Kitaip neišvengsime klaidų.

„Kuo daugiau skaidrumo ir informacijos viešinimo.

„Viešieji pirkimai turėtų būti atliekami centralizuotai savivaldybėse.

„Dirba puiki komanda, o tik dirbant tobulėja. Tad sėkmės nelengvame darbe.

„Daugiau nemokamų išvažiuojamųjų tarnybos darbuotojų seminarų apskrityse.

„Pageidautinas prevencinis pirkimo dokumentų vertinimas sudėtinguose pirkimuose. Reikia supaprastinti sistemą vykdant mažus ir ypač mažus pirkimus.

„Šaunuoliai, VPT, dėkui, kad esate.

„<...> pastebime aiškia tendencija, kad sąlygose dažniausiai techniniai reikalavimai būna minimalūs, surašyti nekompetentingai. Taip perkamos pačios pigiausios prekės, dėl ko vėliau pirkimų vykdytojai susiduria su papildomomis išlaidomis. T. y. įsigyjamos prekės, neturinčios ekonominės naudos, o tai yra niekas kitas kaip mokesčių mokėtojų pinigų švaistymas.

„Tarnyba turi mažai teisių.

„Net ir numčius „ekonominio naudingumo“ pirkimo kriterijų, toliau perkama tik už mažiausią kainą. Siūlau rekomenduoti pirkimų vykdytojams, nenumatant jokių papildomų kriterijų, taikyti vidutinio darbo užmokesčio kriterijų. Valstybė surinks daugiau pajamų, o verslui nereikės konkuruoti su šešėliu ar mokestinių įstatymų žonglieriais.

„Kiekvienai viešųjų pirkimų šakai turi būti tos srities konsultantas-specialistas.

„Smagu žinoti, kad yra kur kreiptis neaiškioje situacijoje ir kad visada gausi kompetentingą atsakymą. Man, kaip pirkimų vykdytojui, tai yra didžiulė parama. Ačiū.

„ Kai pirkimas į dalis neskaidomas, nuperkama brangiau ir dirbtinai mažinama konkurencija, nes mažosios įmonės neatitinka kvalifikacinių, ekonominių ir profesinių reikalavimų.

„ Lemiama kriterijus – mažiausia kaina – iškreipia rinką ir išstumia iš jos profesionalus <...>.

„ <...> pirkimų vykdytojai, neturėdami patirties ir nesigilindami į esmę, kopijuoja buvusių panašių pirkimų TS, dėl to susidaro užburtas ratas, kad tas technines sąlygas atitinka tik vienas tiekėjas rinkoje ir jis įgauna dominuojančią padėtį.

„ Pirkimų vykdytojas gali padaryti klaidų pasiūlymo dokumentuose, tiekėjas negali – tiekėjas turi pateikti tobulai be klaidų, nes kitaip jį gali atmesti.

„ Mažiausios kainos kriterijus niekada neatspindės paslaugos ar prekių, kurių iš tikrųjų reikia užsakovams. Sistema skatina nekokybiškų paslaugų ir prekių įsigijimą, neatspindi realių rinkos poreikių. Apie tai šnekama susirinkimuose, renginiuose, viešumoje, bet niekas nesikeičia.

„ Norisi, kad viešosioms įmonėms skelbiant didesnius konkursus, tarkim, virš 100 000 Eur vertės, būtų pateikiama šios įmonės pirkimo sąnaudų analizė ir kokios galimos alternatyvos, kodėl pasirenkamas toks pirkimas. Tuomet ataskaitose apie nusipirktų prekių realų naudojimą nebūtų frazių „tiesiog buvo pinigų, tai nusipirkom, bet niekam nenaudojam“.

„ Norėtųsi, kad pirkimų vykdytojai tiekėjo patikimumui ir kvalifikacijai įvertinti patys patikrintų viešojoje erdvėje valstybinių institucijų viešai pateikiamus duomenis apie įmones, dalyvaujančias pirkimuose, – <...> visi norim, kad pirkimai būtų atliekami kuo skaidriau ir su didžiausia nauda valstybei.

„ Nedelsiant turi būti įsteigtas trišalis ginčų sprendimo komitetas – teismai apkrauti darbu, o tiekėjas savo lėšomis iš esmės vykdo viešojo intereso gynybą, kai tenka įrodinėti pirkimų vykdytojų žalingus veiksmus. Dažnai keičiami (papildomi) VPĮ teisės aktai, tačiau šie pakeitimai nėra esminiai, tik sudaro papildomų rūpesčių tiekėjams ir pirkimų vykdytojams. Turi būti grąžinta nuostata, kad pirkimų vykdytojai privalo kiekvienam pirkimui paskelbti išankstinį skelbimą su specifikacija ir esminiais reikalavimais (pvz., garantijos dydis, tiekimo terminas ir pan.).

„ Siūlyčiau toliau tobulinti CVP IS, siekiant ją padaryti patogesnę vartotojui ir turinčią daugiau sąsajų (su viešaisiais valstybės registrais, su kitais susijusiais pirkimais). Bendravimas su Tarnyba ir pirkimų vykdytojo organizacija galėtų vykti *on line*.

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SISTEMA

Viešųjų pirkimų politikos formuotoja – Ekonomikos ir inovacijų ministerija

Politikos įgyvendintojai – Viešųjų pirkimų tarnyba, pirkimų dalyviai (pirkimų vykdytojai, tiekėjai), centrinės perkančiosios organizacijos

Priežiūros ir kontrolės institucijos

Teisėsaugos institucijos, teismai

↓

Viešųjų pirkimų tarnybai tenka išskirtinis vaidmuo užtikrinant į vartotojus orientuotą laiku suteikiamą aiškią metodinę pagalbą, mokymus, veiksmingą pažeidimų prevenciją ir kontrolę, elektroninių pirkimų informacinių sistemų kokybę, lengvai prieinamus viešųjų pirkimų duomenis.

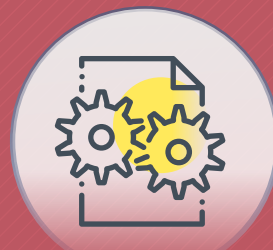
VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS VEIKLOS SRITYS

**Metodinė pagalba,
mokymai,
konsultavimas**

**Centrinės viešųjų
pirkimų informacinės
sistemos administ-
ravimas**

**Teisės aktų pažeidimų
prevencija, rizikos
vertinimas**

**Pirkimų
vykdytojai,
tiekėjai**

**Atvirieji viešųjų
pirkimų ir sutarčių
duomenys.
Statistika ir analizė**

Pirkimai

Sutartys

**Ūkio subjektų
priežiūra**

**Bendradarbiavimas,
tarptautinis
bendradarbiavimas**

**Viešojo intereso
gynimas**

TRUMPA APŽVALGA

Per metus pirkimams išleista
6,3 mlrd. Eur

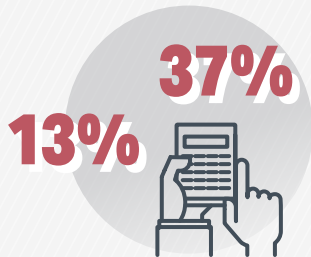
Pirkimus vykdė 4 145
pirkimų vykdytojai, sutartis
sudarė 18 249 tiekėjas

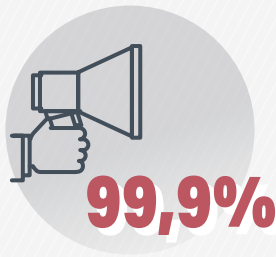
Per metus įvyko
8 594 pirkimo
procedūros

CVP IS registruota
8 326 pirmųjų vykdytojai ir
36 589 tiekėjai

Bendra pirmųjų vertė su-
darė 13 proc. šalies BVP
ir apie 37 proc. viešojo
sektorius išlaidų

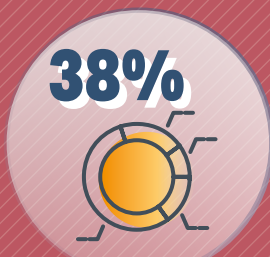
Skelbtų elektroninių
pirkimų dalis
sudarė 99,9 proc.
visų skelbtų pirmųjų

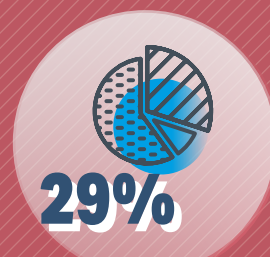
Trumpėjo pirmųjų pro-
cedūrų trukmė dienomis:
2017–2018 m. – 103;
2019 m. – 84 dienos.

Centralizuotai pirmūs vykde 7 centrinės perkančiosios organizacijos –
sudarė sutarčių už 386,8 mln. Eur – 63 proc. visų centralizuotų
pirkimų vertės

Vis dažniau pirmuose taikomas ekonominio
naudingumo vertinimo kriterijus:

tokie pirmūs sudarė
38 proc. pirmųjų vertės;
2017–2018 m. – 30 proc.

ši kriterijų taikė
apie 29 proc. pirmųjų vykdytojų;
2017–2018 m. – apie 20 proc.

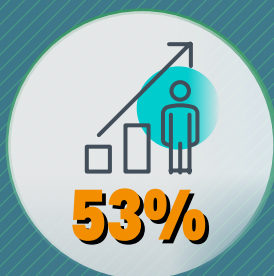

Apmokyti 1 652
pirkimų vykdytojų
atstovai

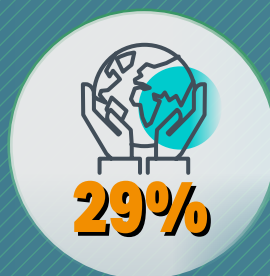

Tarnybos suteiktos konsultacijos
buvo vertinamos vidutiniškai
9,4 balo (iš 10)

Didėjo „vieno tiekėjo“ pirkimų dalis:

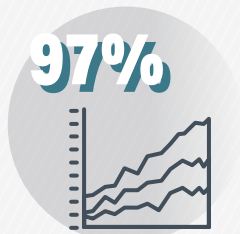
CVP IS duomenimis, ji sudarė
53 proc. visų pirkimų;
2017–2018 m. – 49 proc.

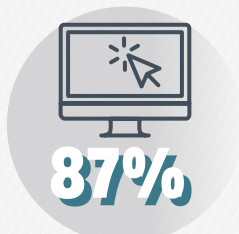
TED duomenimis, sudarė apie
29 proc. visų tarptautinių pirkimų;
2017–2018 m. – 23 proc.

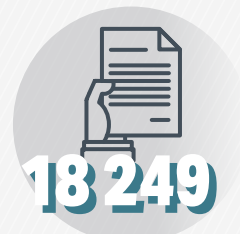
Sveikatos priežiūros sektoriaus pirkimai sudarė didžiausią
„vieno tiekėjo“ pirkimų dalį – siekė 60 proc., o Medicinos įrangos,
farmacijos ir asmens higienos produktų grupėje „vieno tiekėjo“
pirkimų dalis 2019 m., palyginti su 2017–2018 m., **nuo 49,6 proc.
išaugo iki 53 proc.**

Konkurencingais būdais
vykdytų **pirkimų vertės**
dalį – 97 proc.

CVP IS **paskelbta 87**
proc. visų sudarytų
sutarčių

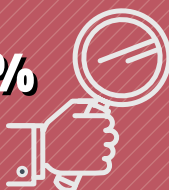
Augo tiekėjų, su kuriais
sudarytos sutartys,
skaičius: 2017–2018 m. –
16 170, **2019 m. – 18 249**

88%

88 proc. vertintų pirkimų / sutarčių
Tarnybos rizikos vertinimo sistemos
atrinkta pagrįstai

24%

Prevenicine tvarka peržiūrėta arba įvertinta pirkimų /
sutarčių, kurių vertė siekė apie **1,5 mlrd. Eur** ir sudarė
24 proc. bendros 2019 m. viešųjų pirkimų vertės

TURINYS

Strateginio veiklos plano įgyvendinimas _ 10

Įžanga _ 11

Strateginių tikslų įgyvendinimas _ 13

Mokymai ir metodinė pagalba _ 19

Pranešimų nagrinėjimas. Pažeidimų rizikos vertinimas _ 28

Pažeidimų prevencija _ 31

Pirkimų ir sutarčių priežiūra _ 33

Elektroniniai pirkimai ir informacinės sistemos _ 44

Sektorinės viešųjų pirkimų apžvalgos _ 48

A PRIEDAS. Didžiausios vertės 2019 m. pirkimai / sutartys _ 50

B PRIEDAS. Viešųjų pirkimų sistemos efektyvumo stebėsenos rodikliai 2016–2019 m. _ 53

STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

Viešieji pirkimai – viena iš svarbiausių šalies ekonominės politikos priemonių, todėl veiksmingas jos taikymas, didinant pirkimų konkurencingumą, skaidrumą ir racionalų lėšų panaudojimą, išlieka strateginiu tikslu.

Lietuvoje kasmet viešiesiems pirkimams išleidžiama vidutiniškai 4,5 mlrd. Eur, o 2019 m. ši suma siekė net 6,3 mlrd. Eur. Tai sudarė apie 13 proc. šalies BVP ir daugiau nei trečdalį bendrų valdžios institucijų išlaidų.

Kasmet didėjant viešiesiems pirkimams išleidžiamų lėšų sumai, didėja ir viešojo sektoriaus institucijų atsakomybė panaudoti jas racionaliai, teisėtai – kiekvienas efektyviai įvykdytas pirkimas sutaupo mokesčių mokėtojų lėšų ir sudaro galimybę sutaupytas lėšas skirti svarbiausiems šalies ūkio sektoriams. Norint užtikrinti tinkamą viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimą ir jos tobulinimą, būtina nustatyti jos stiprybes ir trūkumus, t. y. atlikti nuodugnią viešųjų pirkimų sistemos stebėseną.

Tarnyba, siekdama užtikrinti veiksmingą šalies viešųjų pirkimų stebėsenos tvarką, 2019 m. išleido „Viešųjų pirkimų vertinimo rodiklių gaires“, kurios skirtos viešųjų pirkimų vertinimui šalyje ir pirkimo vykdytojo organizacijoje. Pirkimų vykdytojams Tarnyba rekomendavo nuolat stebėti ne tik šalyje taikomų pagrindinių viešųjų pirkimų sistemos vertinimo rodiklių reikšmių dinamiką, bet ir atlikti viešųjų pirkimų rodiklių stebėseną pirkimų vykdytojo organizacijoje, siekti nustatytų rodiklių reikšmių, skelbti jų reikšmes savo tinklalapyje.

Lyginant Lietuvos viešųjų pirkimų sistemos efektyvumą su kitų Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių viešųjų pirkimų sistemomis, remiamasi Europos Komisijos (toliau – EK) kasmet atnaujinama Bendrosios rinkos rezultatų suvestine¹ (toliau – EK suvestinė).

Vieni viešųjų pirkimų sistemos vertinimo rodikliai rodė vis dar išliekančias problemas, kurioms spręsti skyrėme ypatingą dėmesį. Kai kuriais rezultatais galėjome pasidžiaugti.

EK suvestinės duomenimis, vieno iš pagrindinių skaidrumą, konkurencingumą atspindinčių rodiklių – „Vieno tiekėjo pirkimai“ – reikšmė tarptautinės vertės pirkimuose siekė 25 proc. (ES šalių vidurkis – apie 26 proc.). Tai rodo nepakankamą konkurenciją tiek Lietuvos, tiek kitų ES šalių pirkimuose.

Ekonomiškai naudingiausio pasiūlymų vertinimo kriterijaus pasirinkimas pirkimuose rodo, jog, išsigyjančioms prekėms, paslaugoms ar darbams, orientuojamasi į tam tikrus siektinus kriterijus – geriausią kokybę už geriausią kainą, aplinkos apsaugą ir kt. Ekonomiškai naudingiausio pasiūlymų vertinimo kriterijus Lietuvos tarptautiniuose pirkimuose, palyginti su kitomis ES šalimis, buvo pasirenkamas gerokai rečiau: Lietuvoje tokie pirkimai 2018 m. sudarė tik apie 4 proc. visų tarptautinių pirkimų, o ES šalyse – vidutiniškai 42 proc. 2019 m. Lietuvoje padažnėjo ekonomiškai naudingiausio pasiūlymų vertinimo kriterijaus taikymas – tokių pirkimų skaičiaus dalis tarptautiniuose pirkimuose išaugo iki 18 proc.

Viešųjų pirkimų dalyvių kompetencijų stiprinimas ir siekis didinti pirkimų, kuriuose dalyvauja daugiau nei vienas tiekėjas ir taikomas ekonominio pasiūlymų vertinimo kriterijus, skaičių buvo vieni iš pagrindinių Tarnybos 2019 m. veiklos prioritetų.

Rodiklio „Sprendimų priėmimo greitis“ reikšmė Lietuvoje, žvelgiant į kitų ES šalių kontekstą, ir toliau vertinama gerai. Tiek Lietuvoje, tiek kitose ES šalyse vidutinė tarptautinių pirkimų procedūrų trukmė nuo sprendimų priėmimo iki sutarties sudarymo ilgėjo – tam galimai įtakos turėjo pokyčiai, susiję su naujuoju viešųjų pirkimų reglamentavimu. Nepaisant to, Lietuvoje sprendimų priėmimo greitis gerokai didesnis nei ES vidurkis: Lietuvoje – 69 dienos, ES – 101. Ilgesnės pirkimo procedūros – tai didesnės išlaidos, pirkėjo ir tiekėjo patiriamas neapibrėžtumas, tikimybė, kad pasikeis pirkimo poreikis. Mažesnei nei ES vidurkis pirkimų procedūrų trukmei galimai įtakos turėjo tai, jog beveik 100 proc. pirkimų Lietuvoje vykdoma elektroninėje aplinkoje.

Pirkimo paskelbimas prieš pradėdant pirkimo procedūras – tai skaidresnis dalyvių atrankos procesas, didesnės konkurencijos galimybės. Lietuvos tarptautinių pirkimų skelbiamumo rodikliai, palyginti su ES šalių vidurkiu, buvo vertinami gerai. Tarptautinių pirkimų, skelbiamų TED, vertės dalis (skaičiuojant nuo šalies BVP) atspindi verslo galimybę patekti į viešųjų pirkimų rinką, jos atvirumą. Lietuvoje tokių pirkimų vertės dalis siekė apie 6 proc. šalies BVP, ES šalių – vidutiniškai 4 proc. Lietuvoje po neskelbiamų derybų įvykusių tarptautinių pirkimų skaičiaus dalis siekė 4 proc. tarptautinių pirkimų, ES šalyse – apie 7 proc.

” 2019 metais Lietuvos valstybė paaugo ir subrendo dar labiau. Svarbu paminėti, kad augimui būtini ir iššūkiai, kurių 2019-aisiais tikrai netrūko. Norisi pasidžiaugti, kad Tarnyba prisidėjo prie minėtų sunkumų įveikimo ir Lietuvos gyventojų gerovės, savo funkcijas atlikdama profesionaliai ir rezultatyviai.

Mindaugas N., Tarnyba

1 <https://tinyurl.com/rlvfckx>

Lietuvoje gana dažnai naudojama pirkimų konkurencingumą skatinanti priemonė – pirkimo objekto skaidymas į dalis, suteikiant galimybę pasiūlymus teikti ne tik didelėms, bet ir smulkiojo ir vidutinio verslo (toliau – SVV) įmonėms. EK suvestinės duomenimis, rodiklio „Pirkimų, kurių objektas buvo skaidomas į dalis“ skaičiaus dalis Lietuvoje siekė apie 40 proc., o ES šalių vidurkis – 28 proc. SVV galimybės dalyvauti Lietuvos tarptautiniuose pirkimuose pastaraisiais metais gerėjo. Lietuvos tarptautiniuose pirkimuose SVV įmonių pateiktų pasiūlymų dalis siekė 83 proc., ES šalyse – vidutiniškai 72 proc.

Bendrai kelių pirkimų vykdytojų atliekami pirkimai, pirkimų stambinimas, centralizavimas leidžia racionaliau naudoti lėšas, efektyviai keistis pirkimų vykdymo kompetencijomis. Lietuvoje bendrų pirkimų galimybė naudojama gana retai – tokių pirkimų dalis sudaro tik 4 proc. (ES šalių vidurkis 9 proc.).

Pirkimų centralizavimo tendenciją rodo tai, jog Lietuvoje 2019 m. centralizuotai pirkimus vykdė 7 centrinės perkančiosios organizacijos, kurios sudarė sutarčių už 386,8 mln. Eur – 63 proc. visų centralizuotų pirkimų vertės.

Tarnyba, teigiamai vertindama pirkimų centralizavimą, leidžiantį ne tik sutaupyti, bet ir palengvinti mažesnių pirkimų vykdytojų naštą vykdant viešuosius pirkimus, 2019 m. apdovanojo savivaldos atstovus už centralizuotų pirkimų vykdymą, tarp tokių – Joniškio rajono ir Kauno miesto savivaldybės.

Viešųjų pirkimų profesionalizavimas, stiprinant viešųjų pirkimų dalyvių kompetencijas, 2019 m. buvo vienas iš pagrindinių Tarnybos strateginių tikslų. Tarnyba tęsė teminius teorinius seminarus, taip pat Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) naudojimo praktinius mokymus įvairiuose Lietuvos miestuose. Iš viso tokiuose seminaruose dalyvavo apie 1,5 tūkst. pirkimų vykdytojų atstovų. Tarnyba, siekdama kryptingai ir efektyviai ugdyti viešųjų pirkimų specialistų įgūdžius, vykdo Europos Komisijos finansuojamą projektą „Lietuvos viešųjų pirkimų sistemos tobulinimas per profesionalizavimą ir mokslinių tyrimų ir plėtros paslaugų pirkimų efektyvinimas“. Pagal specialiai šiam projektui sukurtą viešųjų pirkimų mokymų programą Tarnyba 2019 m. tęsė ilgesnės trukmės – keturių darbo dienų mokymus. Šio formato mokymai vykdyti mažesnėse (iki 30 asmenų) pirkimų vykdytojų atstovų grupėse, kai dalyviai ne tik klausosi mokymo medžiagos, bet ir aktyviai dalyvauja: sprendžia uždavinius, praktines situacijas, pristato grupės darbus, bendrauja ir keičiasi žiniomis. Šiuose mokymuose žinių įgijo 51 dalyvis.

Atsižvelgiant į Tarnybos 2019–2021 m. strateginiame veiklos plane (toliau – Strateginis veiklos planas) numatytą poreikį plėsti viešųjų pirkimų ir korupcijos prevencijos sričių žinias, kelti kvalifikaciją, būtiną vykdant tiesiogines funkcijas, 2019 metais 10 Tarnybos darbuotojų dalyvavo kvalifikacijos kėlimo mokymuose užsienyje. Darbuotojai gilino žinias viešųjų pirkimų rizikų valdymo, korupcijos prevencijos, naujausios teismų praktikos, derybų vykdymo srityse. Mokymus vedė ir praktiniais patarimais dalijosi kvalifikuoti ES institucijų ekspertai, mokymų dalyviai turėjo galimybę aptarti savo srities probleminius klausimus. Grįžę darbuotojai pasidalijo įgytomis žiniomis, buvo aptartos viešųjų pirkimų tendencijos, gauti praktiniai ekspertų patarimai.

Viešųjų pirkimų skaidrumo, efektyvumo didinimas elektroninėmis priemonėmis buvo vienas iš Tarnybos veiklos prioritetų. 2019 m. modifikuota CVP IS, atsižvelgiant į naudotojų poreikius, imtos taikyti naujos pirkimų, vykdytų gynybos ir saugumo srityje, bei koncesijų ataskaitų formos. Toliau itin daug dėmesio buvo skiriama sutarčių paskelbimui CVP IS tinkamai ir laiku – 2019 m. paskelbta 87 proc. visų sudarytų sutarčių. Siekdama palengvinti pirkimų vykdytojams sudarytų sutarčių tinkamo viešinimo kontrolę, Tarnyba sukūrė sutarčių viešinimo stebėsenos įrankį, kuriuo naudodamasis pirkimų vykdytojas gali pasitikrinti nuolat atnaujinamą informaciją apie sudarytas ir CVP IS paskelbtas sutartis.

Svarbus žingsnis didinant pirkimų skaidrumą, konkurencingumą, racionalų lėšų panaudojimą – duomenų atvėrimas. 2019 m. Tarnyba atvėrė CVP IS sutarčių viešinimo posistemėje kaupiamų sutarčių duomenis. Tai leidžia efektyviau analizuoti pirkimų duomenis ir daryti pagrįstas išvadas, kaip tobulinti viešųjų pirkimų sistemą. Greitesnei sutarčių paieškai sukurta el. priemonė. Tarnyba tikisi, kad atviri sutarčių duomenys bus naudingi mokesčių mokėtojams, pirkimų dalyviams, verslo atstovams, akademinei bendruomenei, taip pat sprendimus valstybėje priimantiems asmenims analizuojant bei priimant sprendimus, tobulinant viešųjų pirkimų sistemą.

„Pastebiu, kaip keičiasi ir pati Tarnyba: kasdien ji vis labiau atsiveria ir stengiasi padėti, skatina mokytis bei tobulėti, todėl esu tikra, kad dėl visų mūsų – tiek Tarnybos, tiek pirkimų vykdytojų – didelio darbo šalyje galima pasiekti daug ir gražių rezultatų.“

Agnė, Tarnyba

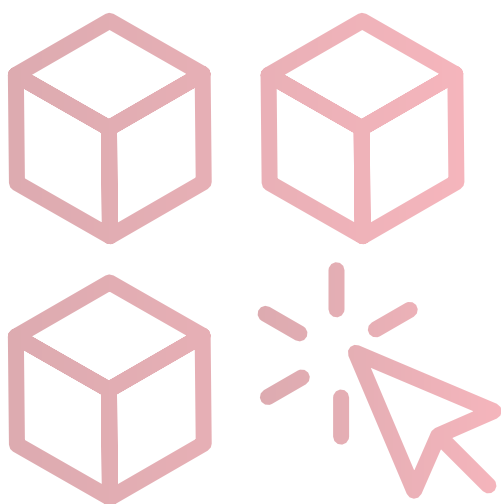
„Viešieji pirkimai – tai ne tik pirkimo dokumentai, CVP IS, per didelė ir nepriimtina kaina, tai – gyvi žmonės, kurie jaučia, klysta, mokosi. Ir tie žmonės yra abiejose „barikadų“ pusėse.“

Jovita L., Tarnyba

STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

**1 STRATEGINIS TIKSLAS: DIDINTI VIEŠŲJŲ
PIRKIMŲ KONKURENCINGUMĄ, SKAIDRUMĄ IR
RACIONALŲ LĖŠŲ PANAUDOJIMĄ**

---

1 lentelė. Strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas

Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Asignavimų planas	Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui	Panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų asignavimų plane, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui, dalis (proc.)*
1	2	3	4	5	6
01.001	Racionalumo ir skaidrumo didinimas viešuosiuose pirkimuose	3 009,0	3 009,0	2 764,7	91,9

Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama

01.001	Racionalumo ir skaidrumo didinimas viešuosiuose pirkimuose	422,0	422,0	286,5	67,9

* ES paramos lėšų asignavimų panaudojimo procento nuokrypis – 32,1 proc. Nuokrypis susidarė dėl CVP IS modernizavimo darbų dalies neįsigijimo ir mažesnės, nei planuota, funkcijų sąsajos.

Strateginiam tikslui įgyvendinti skirta programa – **Racionalumo ir skaidrumo didinimas viešuosiuose pirkimuose** – padeda įgyvendinti ilgalaikės, vidutinės trukmės ir trumpalaikius planavimo dokumentus, kuriuose įtvirtinti siekiai užtikrinti visuomenės poreikius atitinkantį valdymą², skaidrinti ir efektyvinti viešuosius pirkimus³, skatinti elektroninių viešųjų pirkimų plėtrą ir atnaujinti CVP IS⁴, didinti viešųjų pirkimų efektyvumą metodinėmis priemonėmis⁵.

Strateginio tikslo pažangai matuoti buvo numatyti du efekto vertinimo kriterijai: vienas iš jų parodo, kaip dažnai pirkimų vykdytojai pasiūlymams vertinti renkasi ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus (1 pav.), antras – pirkimų, kuriuose dalyvauja daugiau nei vienas tiekėjas, dalį (2 pav.).

„Viešieji pirkimai – tai ne vien taisyklės ir procedūros, tai – būdai, kaip racionaliausiai užtikrinti valstybės institucijų darbą panaudojant mūsų (visų mokesčių mokėtojų) pinigus.“

Darius, Tarnyba

² Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa.

⁴ Nacionalinė kovos su korupcija 2015–2025 metų programa.

⁵ Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstitucinis veiklos planas.

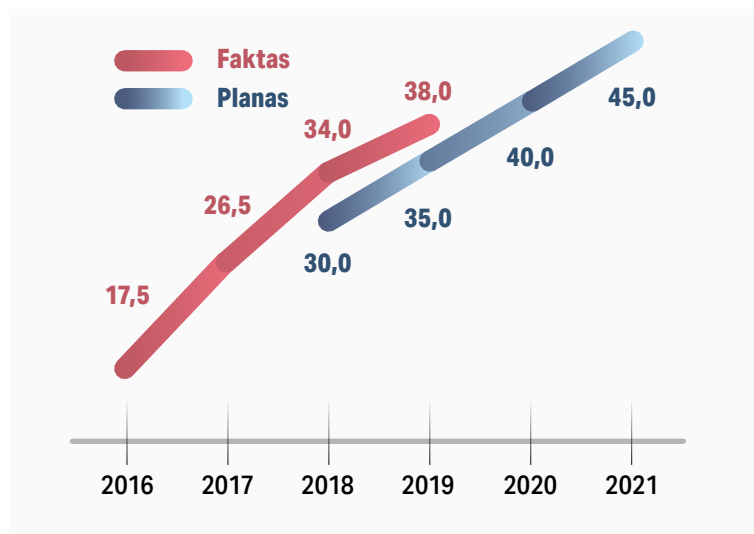

Pasiūlymų ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus taikymas

2017 m. liepos 1 d. įsigaliojus naujam Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) redakcijai, pirkimų vykdytojams atsirado pareiga dažniau rinkti ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, kai nėra taikomas mažiausios kainos kriterijus. **Pirkimų, kuriuos atliekant ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas tik pagal kainą, vertė kiekvienais kalendoriniais metais negali sudaryti daugiau kaip 70 proc.** bendros pirkimų vykdytojo pirkimų vertės (neįskaičiuojant mažos vertės pirkimų ir pagal VPĮ 72 straipsnio 3 dalį atliktų pirkimų vertės).

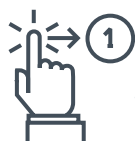
1 pav. Viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės pirkimus), kuriuose taikomas ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus, vertės dalis (proc.)

Nors pirkimų vykdytojai ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą renka dažniau – rodiklio reikšmė pasiekta ir viršyta – pirkimų vykdytojų kompetencijų stiprinimas, pirkimuose taikant ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų, išlieka vienu iš svarbiausių Tarnybos veiklos prioritetų.

Šaltinis: Tarnybos nustatytos reikšmės pagal pirkimų vykdytojų CVP IS paskelbtų pirkimų procedūrų ataskaitų duomenis (be mažos vertės pirkimų).

Iš pirkimų prevencinės peržiūros ar vertinimų matyti tendencija, kad vieni iš dažniausių įstatymų ir (arba) su jų įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų pažeidimų yra **nustatant ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus ir nurodant jų vertinimo tvarką**. Nustatyta, kad pirkimų vykdytojai dažniausiai negali pagrįsti ekonominio naudingumo reikšmės, dažnai negeba parengti objektyvaus ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų, o nustatyti ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai perkančiajai organizacijai nesuteikia pamatuojamos ekonominės naudos.

„Vieno tiekėjo“ pirkimai

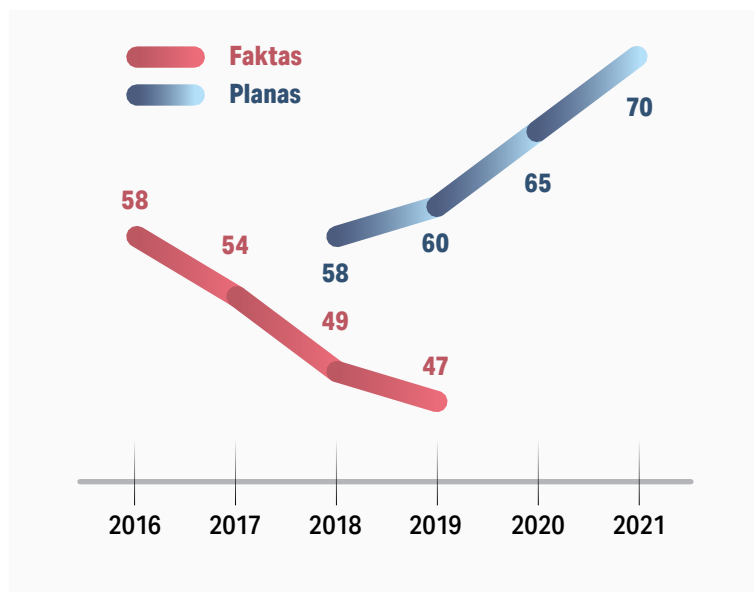
„Vieno tiekėjo“⁶ pirkimų dalis parodo, kaip dažnai prekės, paslaugos ar darbai buvo įsigyti nesant pakankamai konkurencijai, skaidrumui, kokios tiekėjų patekimo į viešųjų pirkimų rinką galimybės. 2019 m. planuota rodiklio reikšmė nebuvo pasiekta – nors pastaraisiais metais kai kuriuose pirkimų sektoriuose „vieno tiekėjo“ pirkimų dalis mažėjo, konkurencingumo stoka Lietuvos pirkimuose, ypač kai kuriuose pirkimų sektoriuose, akivaizdi. Sveikatos priežiūros sektoriaus pirkimai sudarė didžiausią „vieno tiekėjo“ pirkimų dalį – siekė 60 proc. Sveikatos priežiūros ir socialinio darbo paslaugų grupėje „vieno tiekėjo“ pirkimų dalis 2019 m., palyginti su 2017–2019 m., mažėjo nuo 80 iki 63 proc., o ir Medicinos įrangos, farmacijos ir asmens higienos produktų grupėje „vieno tiekėjo“ pirkimų dalis augo – 2019 m. siekė 53 proc., 2017–2018 m. sudarė 49,6 proc., o 2014–2016 m. – 39 proc. šios grupės pirkimų.

Tam, kad rodiklio reikšmė nepasiekta, iš dalies turėjo įtakos viešųjų pirkimų rinkoje pasikeitusi situacija – CPO LT katalogui išplėtus vaistų ir medicininių preparatų asortimentą, atnaujinus medicinos prietaisų modulį, atsiradus galimybei vykdyti konsoliduotus pirkimus, didelė dalis pirkimų vykdytojų šias prekes pradėjo pirkti per elektroninį katalogą.

6 Pirkimas priskiriamas „vieno tiekėjo“ pirkimams, jei atskiroms pirkimo objekto dalims pasiūlymus pateikė vienas tiekėjas arba, atmetus kitų dalyvių pasiūlymus, pasiūlymų eilėje liko vienas tiekėjas.

Į „vieno tiekėjo“ pirkimų skaičiavimus, CVP IS duomenimis, neįtraukiama per CPO LT vykdytų pirkimų informacija. Rodiklis nustatomas remiantis pirkimų vykdytojų CVP IS paskelbtų pirkimų procedūrų ataskaitose nurodytais duomenimis apie pasiūlymų eilę. Atlikus pasiūlymų eilėje nurodytos informacijos analizę, nustatyta, kad 2018–2019 m., palyginti su 2015–2017 m. laikotarpiu, pasiūlymų skaičiaus bendra apimtis sumažėjo daugiau nei 30 proc. Paanalizavus pasiūlymų apimties dinamiką pagal sektorius, paaiškėjo, kad produktų grupėje „Medicinos įrangos, farmacijos ir asmens higienos produktai“ (pagal BVPŽ) pasiūlymų skaičius pasiūlymų eilėje nuo 2018 m. sumažėjo daugiau nei 20 tūkstančių. Tai nulėmė ryškų bendros pasiūlymų apimties mažėjimą ir santykinį „vieno dalyvio“ pirkimų dalies augimą.

2 pav. Viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės pirkimus), kuriuose dalyvauja daugiau nei vienas tiekėjas, dalis (proc.)

Tarnyba pastebi, kad duomenys nėra tikslūs, nes neretai pirkimų vykdytojai netinkamai pateikia duomenis CVP IS skelbiamose procedūrų ataskaitose. Pirkimų vykdytojai ataskaitose pateikia ne visą pasiūlymų eilę, ypač kai pirkimo objektas skaidomas į dalis, – jie nurodo tik laimėjusį tiekėją, nors pasiūlymus teikė daugiau dalyvių.

Šaltinis: Tarnybos nustatytos reikšmės pagal pirkimų vykdytojų CVP IS paskelbtų pirkimų procedūrų ataskaitų duomenis (išskyrus preliminarįsias sutartis ir mažos vertės pirkimus).

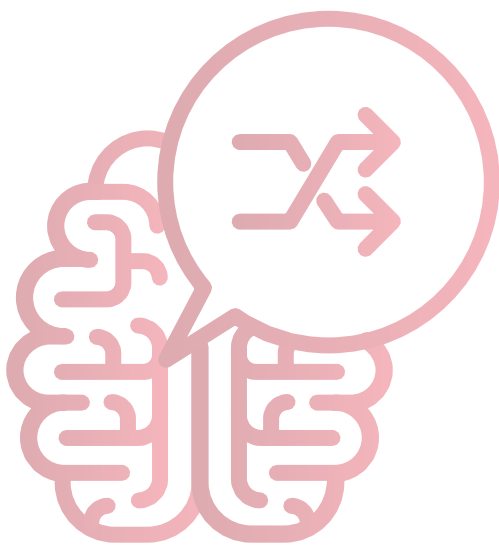
Tarnyba, siekdama pagelbėti pirkimų vykdytojams stebėti savo įvykdytų „vieno tiekėjo“ pirkimų dalį visuose šalyje įvykdytuose pirkimuose, analizuoti „vieno tiekėjo“ pirkimų informaciją pagal atskirus pirkimus ir identifikuoti galimai neteisingai užpildytus ataskaitų pasiūlymų eilės duomenis, parengė **„vieno tiekėjo“ pirkimų stebėsenos priemonę** – pirkimų vykdytojų sąrašą pagal „vieno tiekėjo“ pirkimų dalį nuo visų jų įvykdytų pirkimų⁷. Tarnyba planuoja tobulinti šią priemonę ir realizuoti galimybę ne periodiškai, bet nuolat atnaujinti pirkimų procedūrų ataskaitų, kaupiamų CVP IS duomenų bazėje, duomenis.

7 <https://tinyurl.com/rpszdye>

TIKSLAS.

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ PROFESIONALI- ZAVIMAS

KONSULTAVIMAS, MOKYMAS IR METODINĖ PAGALBA

Atsakyta ir suteikta konsultacijų
pagal **19 600 užklausų**

Parengta **400** dažniausiai
užduodamų klausimų atsakymų (DUK)

Tarnybos suteiktos konsultacijos
buvo vertinamos vidutiniškai
9,4 balo (iš 10)

Apmokėti 1 652 pirkimų
vykdytojų atstovai

Parengtos 7 metodinės
priemonės ir gairės

Augo savitarnos konsultacijų portalo
klausk.vpt.lt populiarumas.
2019 m. vartotojai
atliko **6 249 paieškos**
operacijas

Įvyko **1 tarptautinė**
konferencija

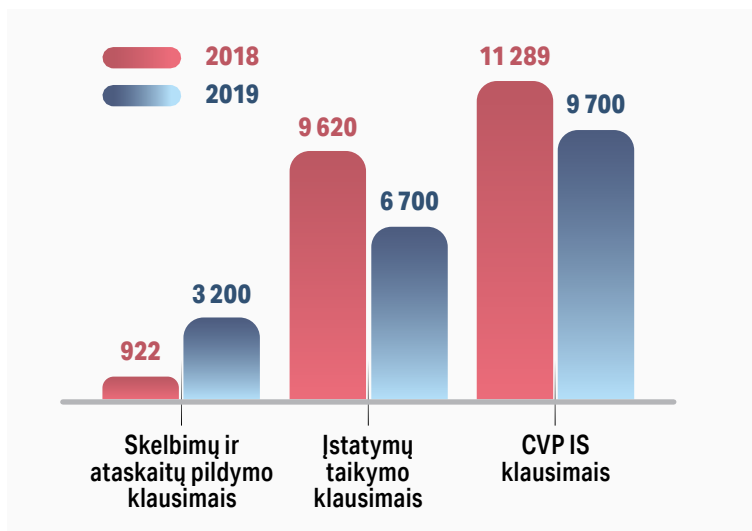
MOKYMAI IR METODINĖ PAGALBA

Pirkimų vykdytojų ir tiekėjų konsultavimas

Siekdama užtikrinti metodinės pagalbos prieinamumą, 2019 m. Tarnyba pirkimų vykdytojams ir tiekėjams CVP IS naudojimo, įstatymų taikymo, skelbimų ir ataskaitų pildymo klausimais teikė konsultacijas. Tai buvo daroma per konsultavimo platformą. 2019 m. atsakyta į daugiau kaip 19 600 užklausų (2018 m. – į 21 831 užklausą).

3 pav. 2019 m. Tarnybos suteiktos konsultacijos

Teisės aktų taikymo klausimais kreiptasi daugiau kaip 6 700 kartų, CVP IS naudojimo klausimais – daugiau kaip 9 700 kartų, ataskaitų teikimo klausimais suteikta daugiau kaip 3 000 konsultacijų, skelbimų – beveik 200 kartų. Metodinės pagalbos poreikis 2019 m. nemažėjo. Pirkimų vykdytojai ir tiekėjai į Tarnybą metodinės pagalbos teisės aktų taikymo klausimais 2019 m. kreipėsi beveik tiek pat kartų kiek 2018 metais.

2019 m. konsultavimo platforma papildyta daugiau kaip 400 naujų klausimų bei atsakymų. Remiantis statistiniais konsultacijų platformos duomenimis, paklausimų srautas dėl skelbiamų DUK sumažėjo apytiksliai 1 600 kreipimusi – tiek klausk.vpt.lt naršytojų, pradėjusių rašyti klausimą, pagal rašomo klausimo formuluotę gavo klientų aptarnavimo platformos pasiūlymą susipažinti su aktualių atitinkamu DUK skiltyje pateikiamu atsakymu ir tokiu pasiūlymu pasinaudojo.

2019 m. vartotojai klausk.vpt.lt atliko 6 249 paieškos operacijas. Didelis paieškos operacijų skaičiaus pokytis, palyginti su 2018 m. (2 261 paieška), rodo augantį savitarnos konsultacijų portalo klausk.vpt.lt populiarumą.

Pirkimų vykdytojai bei tiekėjai Tarnybos elektroniniu paštu suteiktas konsultacijas vertino daugiau kaip 2 600 kartų, vidutinis konsultacijos įvertinimo balas – 9,4.

Mokymai

2019 m. Tarnyba tęsė pirkimų vykdytojų mokymus stiprindama jų kompetencijas. Vykdyti trijų formatų mokymai.

1. **Kaip ir ankstesniais metais, rengti vienos darbo dienos trukmės seminaro formato mokymai didžiojoje Lietuvoje miestuose** – Vilniuje, Kaune bei Klaipėdoje, taip pat mažesniuose miestuose – Širvintose, Ukmergėje, Utenoje, Kaišiadoryse, Elektrėnuose, Šalčininkuose, Trakuose. Šio formato teoriniuose mokymuose dalyvavo 1 321 dalyvis.

„Tarnybos bendruomenė padeda kolegoms narpliojant ir sprendžiant netipines viešųjų pirkimų vykdymo situacijas, taip pat suteikiant greitą ir visokeriopą pagalbą pirkimų vykdytojams bei tiekėjams.“

Odeta, Tarnyba

Pristatytos šios mokymo temos:

1. Pasiūlymų vertinimo kriterijai (ekonominis naudingumas).
2. Kaina ir kainodaros taisyklės.
3. Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai.
4. Viešojo pirkimo sutarčių vykdymo priežiūra bei sutarčių keitimas.
5. Rinkos tyrimas ir pasirengimas pirkimui.
6. Mažos vertės pirkimų vykdymo ypatumai.
7. Žalieji viešieji pirkimai.
8. Pirkimai gynybos ir saugumo srityje.

„Džiaugiuosi mūsų Metodinės pagalbos skyriaus rengiamais mokymais, kuriuose teko dalyvauti. Smagu matyti, kaip apie 300 žmonių susidomėję klausosi mūsų mokymų profesionalų.“

Rūta A., Tarnyba

2. **Vienos dienos trukmės darbo su CVP IS praktiniai mokymai, kurių metu perkančiųjų organizacijų atstovai gali pabandyti atlikti veiksmus CVP IS.** Tokio pobūdžio mokymuose, vykusiuose Vilniuje, Biržuose, Alytuje, Jonavoje, Radviliškyje, Šiauliuose, Joniškyje bei kituose miestuose, dalyvavo iš viso 280 dalyvių. Mokymai vykdyti šiomis temomis:

1. Įvadiniai CVP IS mokymai, planuojamų pirkimų viešinimas.
2. Skelbiamos apklausos vykdymas CVP IS priemonėmis.
3. Sutarčių viešinimas CVP IS priemonėmis.
4. Elektroninio aukciono vykdymas CVP IS priemonėmis.

3. **Tarnyba 2019 m. taip pat vykdė ilgesnės trukmės – keturių darbo dienų trukmės mokymus.** Šio formato mokymai vykdyti mažesnėse (iki 30 asmenų) pirkimų vykdytojų organizacijų atstovų grupėse, kai dalyviai ne tik klausosi mokymo medžiagos, bet ir aktyviai dalyvauja: sprendžia uždavinius, praktines situacijas, pristato grupės darbus, bendrauja ir keičiasi žiniomis. Šiuose mokymuose dalyvavo 51 dalyvis.

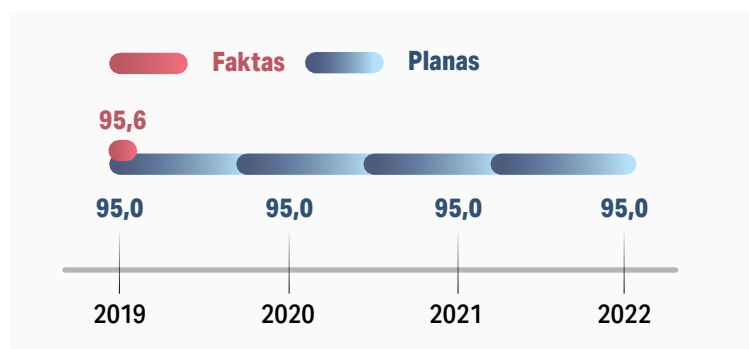
Aptartos šios temos:

- Viešųjų pirkimų įstatymas;
- Įvadas į viešuosius pirkimus;
- Rinkos tyrimas ir konsultacijos;
- Kvalifikacijos reikalavimai;
- Techninė specifikacija;
- Ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai;
- Centralizuoti pirkimai;
- Etiškas elgesys;
- Strateginių pirkimų įvadas;
- Strateginiai pirkimai. Inovatyvūs pirkimai;
- Strateginiai pirkimai. Mažosios ir vidutinės įmonės;
- Strateginiai pirkimai. Žalieji pirkimai;
- Strateginiai pirkimai. Socialiai atsakingi pirkimai.

„Didėjantis perkančiųjų organizacijų profesionalumas džiugina, o tai yra tikslingo Tarnybos darbo rezultatas.“

Rita, Tarnyba

4 pav. Tarnybos mokymų kokybė

Teigiamai Tarnybos mokymų kokybę vertino daugiau nei 95 proc. mokymų dalyvių (planuota rodiklio reikšmė – 95).

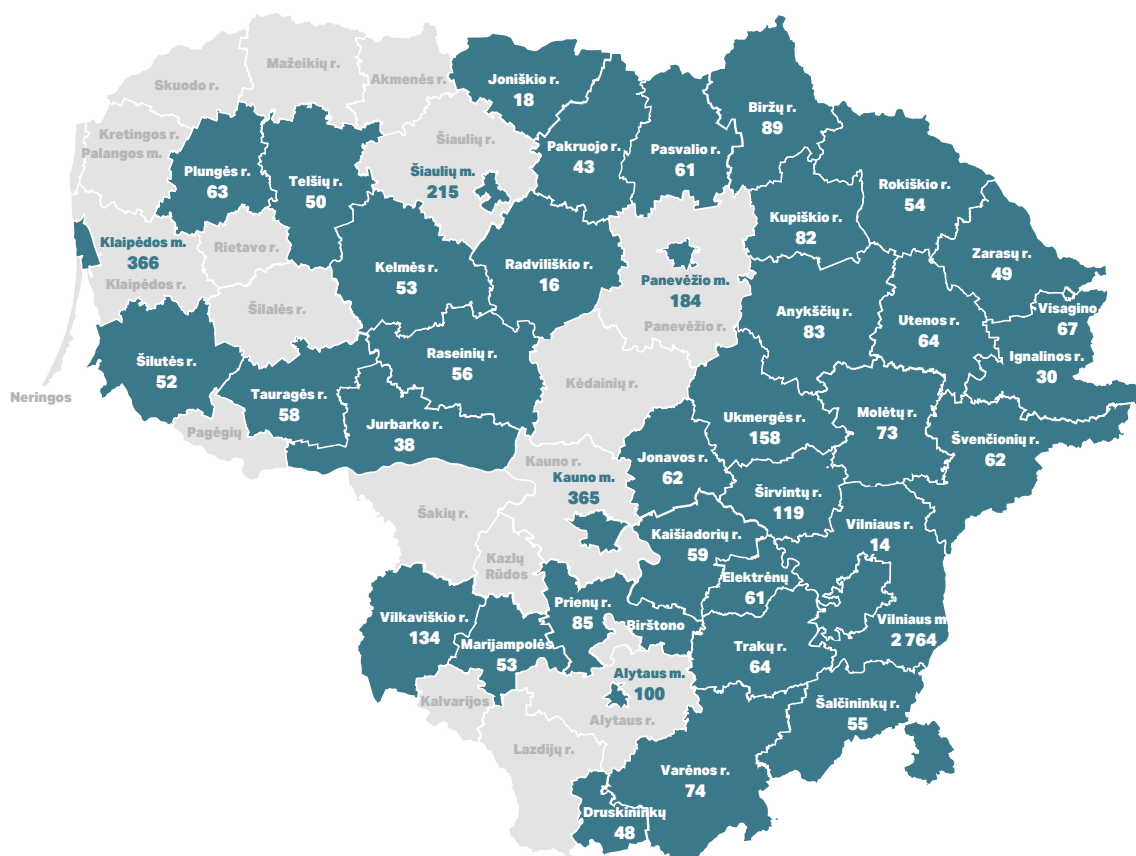
2019 m. paskelbti 4 žinių patikrinimo testai, kuriais pirkimų vykdytojai galėjo patikrinti turimų žinių lygį, suvokti problemines sritis ir taip mokytis bei tobulinti savo kvalifikaciją. Iš viso testai spręsti daugiau kaip 3 000 kartų.

2019 m. suorganizuoti 4 atvirų durų formato renginiai, kuriuose pirkimų vykdytojų atstovai galėjo tiesiogiai užduoti klausimus, pasikabinti su Tarnybos specialistais, gauti individualias konsultacijas rūpimais klausimais. Šiuose renginiuose dalyvavo 112 pirkimų vykdytojų atstovų.

„Džiaugiuosi ir didžiuojuosi atvirų durų dienomis. Gera atverti Tarnybos duris ir sulaukti daugybės norinčiųjų ne tik perprasti viešuosius pirkimus, bet ir tiesiogiai pasikalbėti, o išsineštos plačios dalyvių šypsenos yra geriausias darbo įvertinimas.“

Karolina, Tarnyba

5 pav. Savivaldybių, kuriose 2017–2019 m. vyko Tarnybos mokymai, žemėlapis

Metodinė pagalba CVP IS naudotojams

Tarnyba, siekdama užtikrinti sklandų CVP IS vartotojų darbą, jų gebėjimą tinkamai naudotis sistema ir pagalbos jiems teikimą, 2019 m. tęsė mokymų ciklą. 2019 m. dėl darbo su CVP IS apmokyta 280 pirkimų vykdytojų.

Mokymų temos:

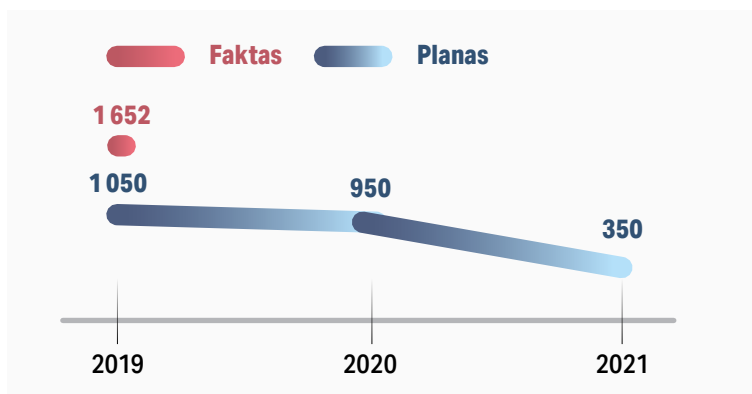
- Įvadiniai CVP IS mokymai, planuojamų pirkimų viešinimas;
- Skelbiamos apklausos vykdymas CVP IS priemonėmis;
- Sutarčių viešinimas CVP IS priemonėmis;
- Aukciono vykdymas CVP IS priemonėmis.

Sukurta ir Tarnybos interneto svetainėje paskelbta mokomoji medžiaga šiomis temomis:

- Kaip pateikti pasiūlymą pasirašant kvalifikuotu elektroniniu parašu (anglų kalba);
- Naudotojų duomenų tvarkymo instrukcija.

Sukurtas CVP IS mokomasis vaizdo filmukas „Kaip paviesti pasirašytą sutartį ir laimėjusio tiekėjo pasiūlymą“.

6 pav. Mokymuose dalyvavusių pirkimų vykdytojų atstovų skaičius

2019 m. Tarnyba VPĮ taikymo, CVP IS naudojimo klausimais mokė 1 652 dalyvius (planuota 1 050).

Teisėkūra

2019 m. vasario 1 d. įsigaliojus naujai Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo redakcijai, buvo priimti nauji ir atnaujinti esami įgyvendinamieji teisės aktai, susiję su šio įstatymo taikymu:

1. Supaprastintų viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, skelbimų teikimo Viešųjų pirkimų tarnybai tvarkos ir reikalavimų skelbiamai supaprastintų viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, informacijai aprašas.
2. Kainodaros taisyklių nustatymo metodika.
3. Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika.
4. Komisijos susipažinimo su pasiūlymais ar paraiškoms procedūros protokolų privalomųjų rekvizitų aprašas.
5. Tarptautinės vertės viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, skelbimų rengimo rekomendacijos.
6. Informacijos viešinimo CVP IS tvarkos aprašas.
7. Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašas.
8. Minimalių kvalifikacinių reikalavimų atitikties deklaracijos pildymo taisyklės.
9. Lietuvos Respublikos įmonių ir institucijų, kompetentingų išduoti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 34 straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus, sąrašas.

Šie teisės aktai buvo maksimaliai suvienodinti su VPĮ įgyvendinamaisiais teisės aktais, kai kuriuose iš jų nustatant reikalavimus pagal skirtingus įstatymus vykdomiems viešiesiems pirkimams ir taip sumažinant skirtingų teisės aktų, reglamentuojančių iš esmės panašius klausimus, skaičių.

Atsižvelgiant į 2019 m. vykusius VPĮ pokyčius, atnaujinti mažos vertės pirkimus ir komisijos protokolų privalomuosius rekvizitus reglamentuojantys teisės aktai, Kainodaros taisyklių nustatymo metodika pakeičiama siekiant suteikti aiškumo srityse, dėl kurių neretai iš pirkimų vykdytojų tekdavo sulaukti užklausų.

” 2019 m. keturis kartus įsigaliojo įstatymų keitimai. Nepaisant to, kokybės formuojant viešųjų pirkimų politiką labai trūko, ją pakeitė politikavimas viešuosiuose pirkimuose.

Jovita P., Tarnyba

Aktyviai dalyvauta VPĮ keitimo procesuose (Lietuvos Respublikos Seimo komitetų posėdžiuose ir svarstymuose).

2019 m. parengtos ir paskelbtos šios toliau pateikiamos metodinės priemonės ir gairės.

Statybos darbų pirkimų gairės. Jose pateikiami siūlymai, kaip tinkamai pasiruošti darbų pirkimui, nustatyti pirkimo vertę, į ką būtina atsižvelgti rengiant pirkimo dokumentus ir apibrėžiant pirkimo objektą, kokius kvalifikacijos reikalavimus kelti rangovams, pateikiamas pavyzdinis ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų sąrašas ir svarbiausios darbų viešojo pirkimo–pardavimo nuostatos.

Lengvųjų automobilių viešųjų pirkimų gairės. Jų paskirtis – padėti pirkimų vykdytojams tinkamai taikyti viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus organizuojant ir vykdant lengvųjų M1 ir N1 kategorijos automobilių, skirtų keleiviams ir kroviniams vežti, viešuosius pirkimus.

„Džiaugiuosi galimybe dirbti ir tobulinti savo, kaip viešųjų pirkimų specialisto, kompetencijas. Kiekvienas naujas iššūkis tik patikrina daugiau domėtis, gilintis ir analizuoti šią sritį, neretai ir keisti jau suformuotą poziciją. Smagu, kad šis darbas taip pat gali būti dinamiškas ir įdomus.

Lina N., Tarnyba

Atsižvelgiant į Naftos produktų prekybos įmonių asociacijos iškeltas problemas bei pateiktus siūlymus, parengtos **Degalų degalinėse pirkimo rekomendacijos.** Jose pateikiamas kainodaros būdas, pašalinantis nesąžiningų tiekėjų galimybę manipuluoti teikiamų pasiūlymų kainomis.

Viešojo pirkimo ir pirkimo komisijos sudarymo ir jos veiklos organizavimo gairės, skirtos pirkimų vykdytojams, sudarantiems viešojo pirkimo ar pirkimo komisiją ar projekto konkurso vertinimo komisiją pirkimui ar projekto konkursui organizuoti ir atlikti. Šiose gairėse aptariami komisijos nariams svarbūs susipažinti pagrindiniai komisijos nario veiklos principai ir svarbiausi priimtini sprendimai.

Metodinė priemonė – **skaičiuoklė, naudojama apskaičiuojant gyvavimo ciklo sąnaudas įsigyjant hematologiniams tyrimams atlikti reikalingas medicinos priemones**⁸. Metodinėje priemonėje pateiktos rekomendacijos ir hematologiniams kraujo tyrimams atlikti reikalingų medicinos priemonių (įskaitant įrangą) įsigijimo skaičiuoklė. Vadovaujantis minėta metodine priemone, perkant reagentus, vertinama ne tik reagentų kaina, bet ir kitos su reagentų pirkimu susijusios išlaidos, patiriamos per visą sutarties galiojimo laikotarpį, pavyzdžiui, hematologinio analizatoriaus nuomos išlaidos, analizatoriaus kalibravimo, planinės techninės priežiūros, kokybės kontrolės išlaidos, susidarančių atliekų utilizavimo išlaidos ir kt.

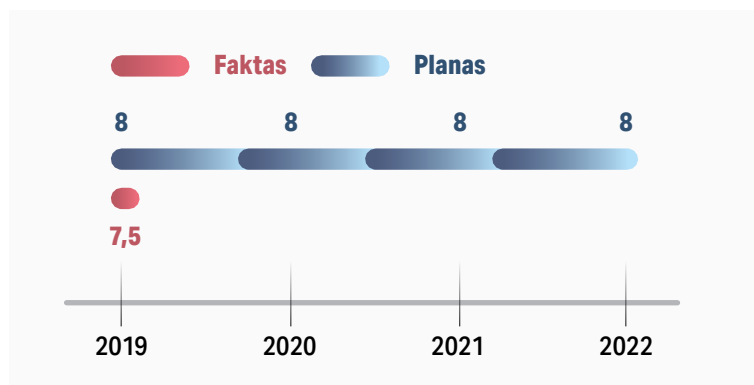
Rekomenduojami pasiūlymų vertinimo kriterijai valymo paslaugų pirkimuose. Ši metodinė priemonė parengta Tarnybai atlikus valymo paslaugų rinkos konsultaciją, kuri buvo vykdoma apklausiant rinkos dalyvius (tiekėjus ir perkančiąsias organizacijas), taip pat surengus tiesioginę dalyvių diskusiją.

Viešųjų pirkimų vertinimo rodiklių gairės. Jose pristatomi bendrieji vertinant šalies viešųjų pirkimų sistemos efektyvumą taikomi rodikliai ir pirkimų vykdytojų organizacijose vykdomų pirkimų efektyvumui matuoti rekomenduojami rodikliai. Vertinimo rodikliais galima įvertinti viešųjų pirkimų sistemos veiksmingumą, efektyvumą ir viešųjų lėšų sutaupymą, o jų stebėseną padeda priimti strateginius viešųjų pirkimų srities sprendimus. Kiekvienas pirkimas – viešųjų pirkimų sistemos dalis, todėl šios sistemos tobulinimas, vertinant viešųjų pirkimų efektyvumą, turėtų būti pradedamas nuo pavienių pirkimų, atskirų pirkimų segmentų ir baigiant visos viešųjų pirkimų sistemos vertinimu įvairiais lygmenimis ir pjūviais.

Tarnyba rekomenduoja pirkimų vykdytojams planuojant, vykdant viešuosius pirkimus atlikti ne tik savo organizacijoje vykdomų viešųjų pirkimų rodiklių stebėseną, drauge reikėtų stebėti ir šalyje naudojamų pagrindinių viešųjų pirkimų sistemos vertinimo rodiklių reikšmių dinamiką, savo organizacijos viešuosiuose pirkimuose siekti šaliai numatytų rodiklių reikšmių ar tendencijų.

⁸ Šiuo metu nepaskelbta, derinama, atsižvelgiant į iš rinkos gautas pastabas.

7 pav. Tarnybos parengtų teisės aktų aiškumas, metodinių priemonių naudingumas

2019 m. rinkos dalyviai Tarnybos parengtų teisės aktų aiškumą, metodinių priemonių naudingumą vertino 7,5 balo.

Konferencija

2019 m. spalio 3 d. Tarnyba jau trečius metus iš eilės surengė tarptautinę konferenciją.

Konferencija organizuota įgyvendinant Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Viešųjų pirkimų efektyvumo didinimas metodinėmis priemonėmis“ (projekto Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0004).

2019 metų konferencijai pasirinkta itin aktuali tema, jos pasirinkimui įtakos turėjo ir Tarnybos atliekami viešųjų pirkimų tikrinimai. Šių tikrinimų rezultatai parodė, jog, nepaisant to, kad pirkimų vykdytojai vis dažniau geriausiam pasiūlymui išrinkti taiko ne tik mažiausios kainos, bet ir kainos (ar sąnaudų) ir kokybės santykio kriterijų, kokybei matuoti pasirinkti kriterijai dažnai yra labiau formalūs, nekuriantys jokios pridėtinės vertės. Taigi 2019 m. Tarnybos konferencijos tema – Ekonominio naudingumo taikymas viešuosiuose pirkimuose.

Konferencijos metu aptartos ekonominio naudingumo taikymo, kai pasiūlymai vertinami remiantis ne mažiausios kainos kriterijumi, problemos, su kuriomis susiduria mūsų pirkimų vykdytojai savo vykdomuose viešuosiuose pirkimuose. Praktinėmis išvalgomis dalijosi užsienio ekspertai: **Timo Rantanenas** iš „Hansel OY“ (Suomija) ir **Haraldas Versteegas** (Nyderlandų infrastruktūros ir aplinkos ministerijos atstovas). Savo gerąja patirtimi, kai geriausias pasiūlymas atrenkamas taikant kainos ir kokybės santykį, pasidalijo ir tam tikrų praktinių patarimų pateikė patys pirkimų vykdytojai.

Įvyko diskusija, kurioje konferencijos dalyviai nagrinėjo teisinio reglamentavimo aspektus, turėjo galimybę pasigilinti į užsieniečių patirtį, įgytą vykdant informacinių technologijų ir infrastruktūros plėtros projektus.

2019 metų konferencijoje dalyvavo 84 dalyviai, 9 iš jų – Tarnybos darbuotojai.

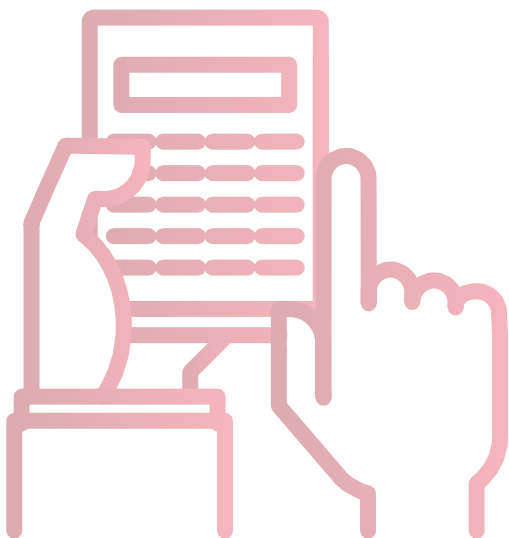
Kadangi Tarnybos darbuotojų kompetencijai keliama išskirtiniai reikalavimai, daug dėmesio skiriama kvalifikacijos tobulinimui.

Julija, Tarnyba

TIKSLAS:

KONKURENCIJOS VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE SKATINIMAS SIEKiant RACIONALUS LĖŠŲ PANAUDOJIMO

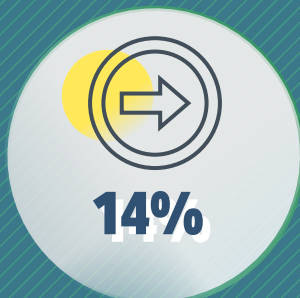

PAŽEIDIMŲ RIZIKOS VERTINIMAS

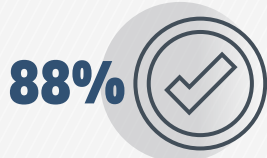
Tarnyba gavo ir išnagrinėjo **1 012 pranešimų** apie galimus pirkimų ir sutarčių pažeidimus

Iš jų – **14 proc. buvo perduota** tolesniems kontrolės veiksams atlikti

80 proc. visų vertinti atrinktų pirkimų – iki sutarties sudarymo (ex ante)

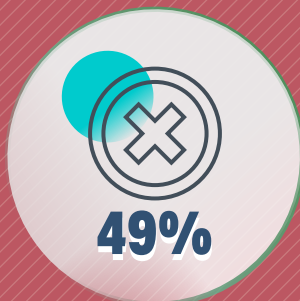

88 proc. pirkimų ar sutarčių Tarnybos rizikos vertinimo sistemos vertinti atrinkta pagrindai

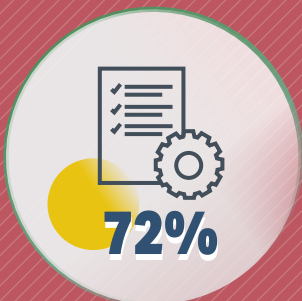
PAŽEIDIMŲ PREVENCIJA

Prevenicine tvarka peržiūrėta **170 vykdomų pirkimų**, kurių vertė 559 mln. Eur

Iš jų – **49 proc. nustatyti pažeidimai**

72 proc. atvejų pažeidimai padaryti nustatant kvalifikacinius reikalavimus, rengiant techninę specifikaciją

90 proc. atvejų pirkimų vykdytojai įvykdė Tarnybos rekomendacijas – pakeitė pirkimo dokumentų nuostatas arba pirkimus nutraukė

43

Iš Nepatikimų tiekėjų sąrašą **įtraukti 43 tiekėjai**

9

Iš Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą **įtraukti 9 tiekėjai**

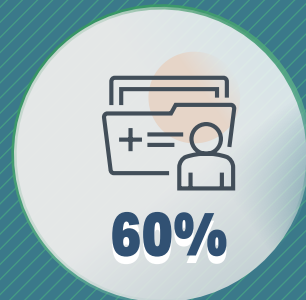
PIRKIMŲ IR SUTARČIŲ PRIEŽIŪRA

Atliktas **241** pirkimų ar sutarčių vertinimas, **34** tikrinimai

Įvertintų pirkimų ir sutarčių vertė – **940,8 mln. Eur**

60 proc. vertinimų atlikta Tarnybos iniciatyva, kiti – teisėsaugos ar kitų institucijų pavedimu

80 proc. Tarnybos iniciatyva vertintų pirkimų ir sutarčių nustatyti pažeidimai

Daugiausia buvo įvertinta statybos darbų pirkimų ir sutarčių

Tarnybos atliktais vertinimais ar tikrinimais nustatyti šie dažniausiai daromi pažeidimai:

Pažeidimai, susiję su ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijais

Pažeidimai, susiję su pasiūlymų vertinimu

Pažeidimai, susiję su techninių pasiūlymų aprašymais (vertinant ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą)

Teismuose 2019 m. nebuvo apskųstas nė vienas Tarnybos priimtas sprendimas

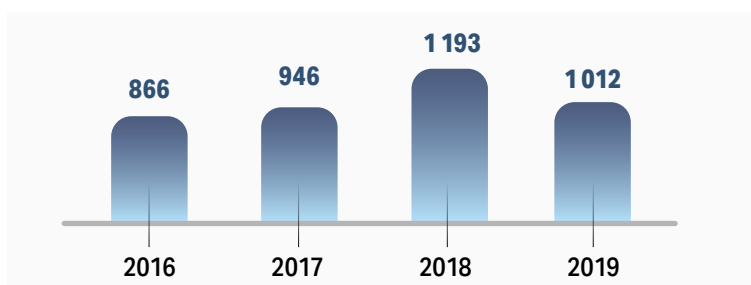

PRANEŠIMŲ NAGRINĖJIMAS. PAŽEIDIMŲ RIZIKOS VERTINIMAS

2019 m. Tarnyba daugiau dėmesio skyrė pirkimų ir pirkimo sutarčių rizikos vertinimui remiantis gautais pranešimais apie galimus viešųjų pirkimų vykdymo tvarkos pažeidimus, taip pat nuolat vykdė pirkimų, kuriuose dalyvavo tik vienas tiekėjas, stebėseną ir tikslinę jų atranką pirkimo procedūroms vertinti. Tarnyba, siekdama nustatyti galimus pirkimus reglamentuojančių norminių aktų sisteminius pažeidimus, per 2019 m. atliko penkių pirkimų procesų analizę. Toliau buvo tobulinama Tarnybos rizikų vertinimo sistema, optimizuojami Tarnybos vidiniai procesai siekiant sutrumpinti pranešimų nagrinėjimo trukmę, didinti nagrinėjimo kokybę, per vertinimą neapsiribojant vien tik pranešimuose nurodytos informacijos analize. Pranešimų nagrinėjimo būseną suinteresuotieji asmenys galėjo sekti Tarnybos tinklalapio skiltyje „Ūkio subjektų priežiūra / Pranešimų nagrinėjimas“ adresu <http://vpt.lrv.lt/pranesimu-nagrinejimas-2>.

Rinkos pasitikėjimas Tarnybos pranešimų nagrinėjimo sistema išliko aukštas. Tai atspindi didelis Tarnybos gaunamų pranešimų skaičius.

8 pav. Tarnybos gautų pranešimų apie galimus pažeidimus skaičius 2016–2019 m.

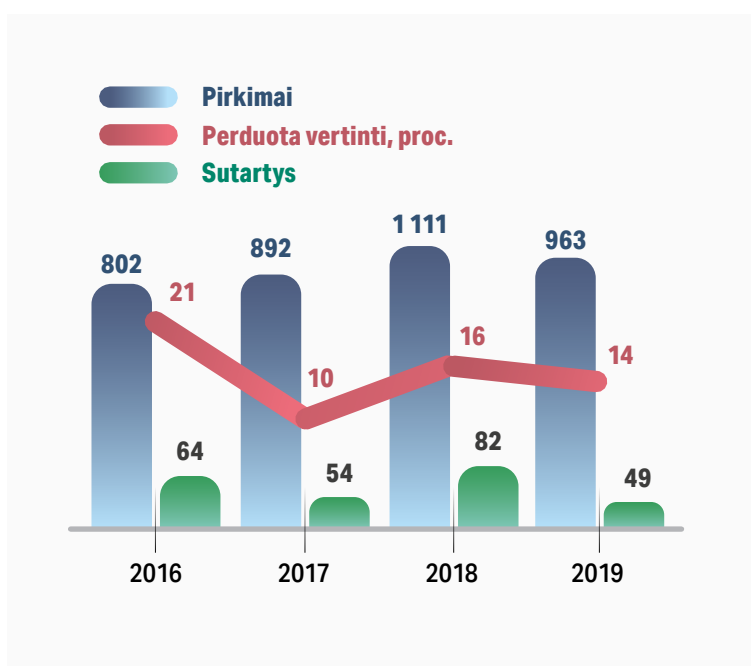

2019 m. viešųjų pirkimų vykdymas Lietuvoje gerėjo, piliečių, tiekėjų ir pirkimų vykdytojų sąmoningumas didėjo. Piliečiai aktyviau domėjosi, kas ką ir kodėl perka, kaip vykdoma sutartis. Tiekėjams dažniau rūpi ne tik savo verslo interesai, bet ir visuomenės gerovė. Pirkimų vykdytojai vis dažniau tinkamai prižiūri sutartis.

Laimis, Tarnyba

2019 m. prevenciniams kontrolės veiksams atlikti buvo atrinkti ir perduoti 137 pranešimai apie galimus pažeidimus pirkimuose. Iš jų net 73 pirkimo vykdytojai procedūrą nutraukė, kitais atvejais, pakoregavus pirkimo dokumentus, pirkimo procedūros buvo tęsiamos.

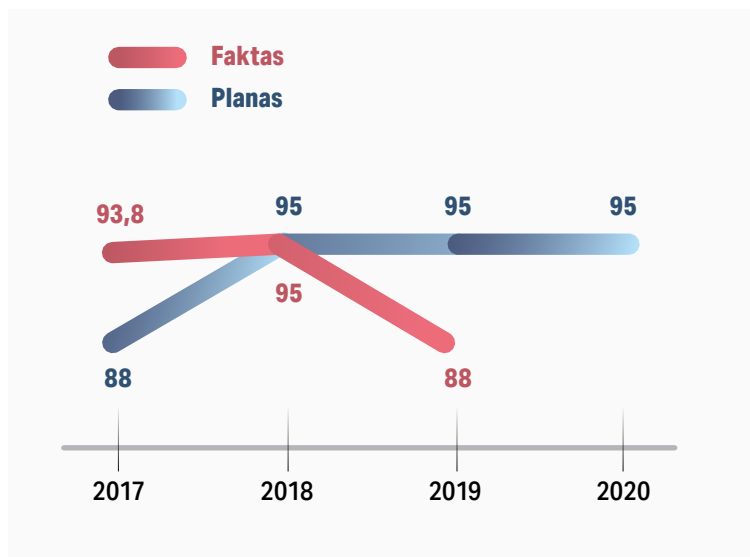
9 pav. Tarnybos 2016–2019 m. gauti pranešimai apie galimus pažeidimus vykdant pirkimus ar sutartis, perduoti tolesniems kontrolės veiksams atlikti, proc.

Palyginti su 2018 m., 2019 m. pranešimų, kuriais remiantis pirkimai arba sutartys buvo perduoti atlikti jų vertinimo veiksmus, dalis nuo 16 proc. sumažėjo iki 14 procentų. Tai nulėmė Tarnybos žmogiškųjų išteklių, atliekančių pirkimų vertinimus, stoka.

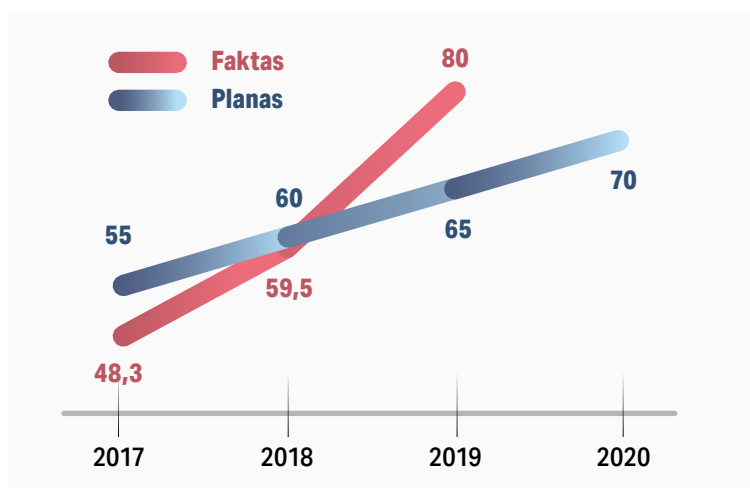
Atsižvelgiant į šių išteklių trūkumą, atrenkant vertintinus pirkimus ar sutartis daugiau dėmesio skirta didesnės vertės pirkimams. Vertinti mažos vertės pirkimų ar sutarčių atrinkta tik 13 procentų bendro vertinimui atrinktų pirkimų ar sutarčių skaičiaus. Tarnyba numato ir toliau daugiau dėmesio skirti stambesniems, didesnės vertės pirkimams.

10 pav. Tarnybos rizikos vertinimo sistemos pagrindai (vertinimo metu nustatyti pažeidimai) atrinktų vertinti pirkimų ir sutarčių dalis, proc.

2019 m. Tarnybos rizikos vertinimo sistemos atrinktų rizikingų pirkimų ir sutarčių pažeidimų pagrindumo mažėjimo rodikliui įtakos galėjo turėti atvejai, kai „vieno tiekėjo“ pirkimuose patys tiekėjai galimai dalinosi rinką be pirkimo vykdytojo žinios. Tokiuose pirkimuose ne visuomet įmanoma konstatuoti VPĮ pažeidimus. Kai kuriais atvejais Tarnyba susidūrė su vertinimus atliekančių specialistų ekspertinių žinių stoka, kai buvo tikrinami specifinių sričių pirkimai. Diskriminacinių reikalavimų dažnai būna numatyta techninėse specifikacijose, kurias įvertinti gali tik specifinių žinių turintys ekspertai.

11 pav. Tarnybos rizikos vertinimo sistemos vertinti atrinktų (ex ante) pirkimų dalis, proc.

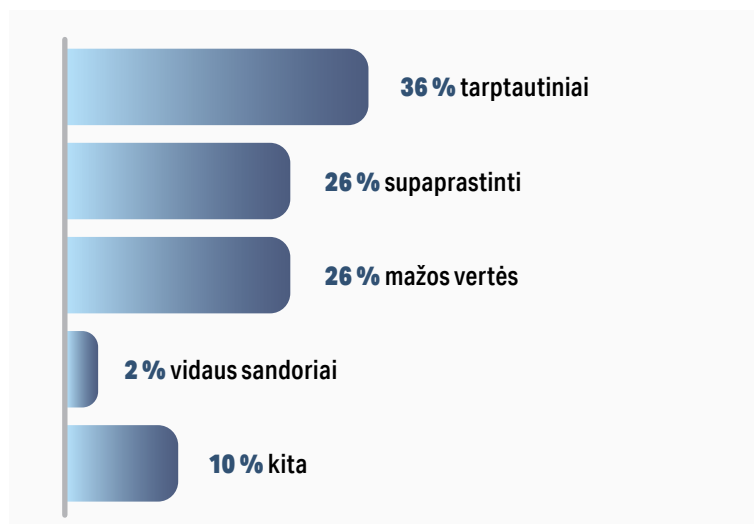
Svarbu tai, kad Tarnyba, siekdama užkirsti kelią galimam neteisėtam lėšų panaudojimui pirkimuose ir nustatyti galimus pažeidimus kuo ankstesniais pirkimo etapais, itin suaktyvino pažeidimų prevencinių priemonių taikymą. Pirkimų procedūrų iki sutarties sudarymo perdavimo prevencijos ir priežiūros veiksmams atlikti skaičius gerokai išaugo – siekė 80 proc. visų tolesniems kontrolės veiksmams perduotų pirkimų (planuota 65 proc.).

2019 m. Tarnyba pranešimų gavo dėl visų pirkimo vykdymo etapų, tačiau didžiausia dalis pranešimų pateikta dėl pirkimo procedūrų vykdymo, t. y. nuo susipažinimo su tiekėjų pasiūlymais iki sutarties pasirašymo. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad daugiausia nesutarimų tarp pirkimų vykdytojų ir tiekėjų kyla būtent šiame pirkimų procedūrų vykdymo etape.

Pažymėtina, kad Tarnyba gauna pranešimų dėl galimų viešųjų pirkimų pažeidimų net ir tuomet, kai dėl nurodomų pažeidimų tiekėjas yra kreipęsis į teismą su ieškiniu. Tokių pranešimų skaičius yra nedidelis – apie 3,3 proc. visų gautų pranešimų. Tarnyba dėl tokių pranešimų, vadovaudamasi Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, administracinės pirkimo vertinimo procedūros nepradeda, o jeigu buvo pradėjusi – ją nutraukia.

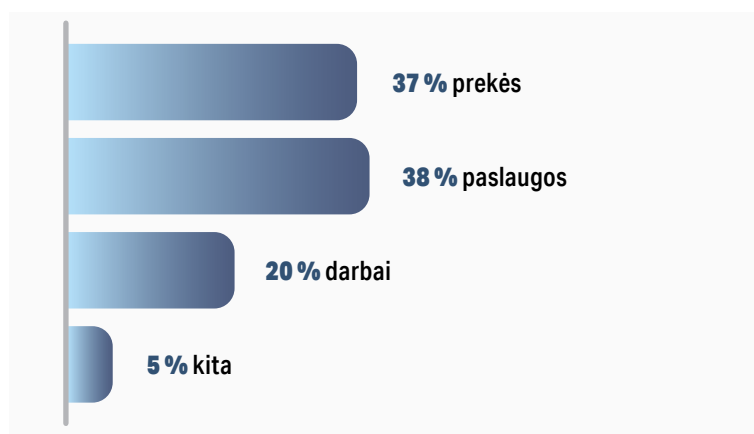
2019 m. Tarnyba gavo 81 pranešimą, susijusį su ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus taikymu. Svarbu pažymėti, kad tik 43 proc. pranešimų buvo pateikti iki susipažinimo su pateiktais tiekėjų pasiūlymais procedūros. Likusia pranešimų dalimi (46 pranešimai) buvo pranešama apie situacijas, kai pirkimo vykdytojas neteisingai (įvertinta per mažu balu) pritaikydavo nustatytus vertinimo kriterijus.

12 pav. Pranešimų pasiskirstymas pagal pirkimo būdus, proc.

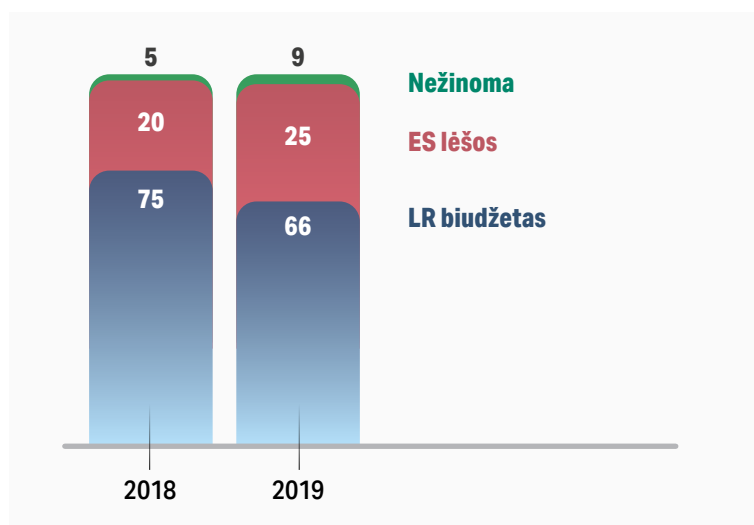
Gautų pranešimų pagal pirkimų vertės ribas – tarptautiniai, supaprastinti, mažos vertės – pasiskirstymas (proc.) labai panašus. Tai leidžia teigti, kad visuose pirkimo verčių intervaluose egzistuoja vienoda įstatymų pažeidimų rizika. Apie vidaus sandorių ir koncesijų galimus pažeidimus pranešimų buvo gauta kur kas mažiau, nes šie pirkimai sudaro santykinai labai nedidelę dalį.

13 pav. Pranešimų pasiskirstymas pagal pirkimo objektą, proc.

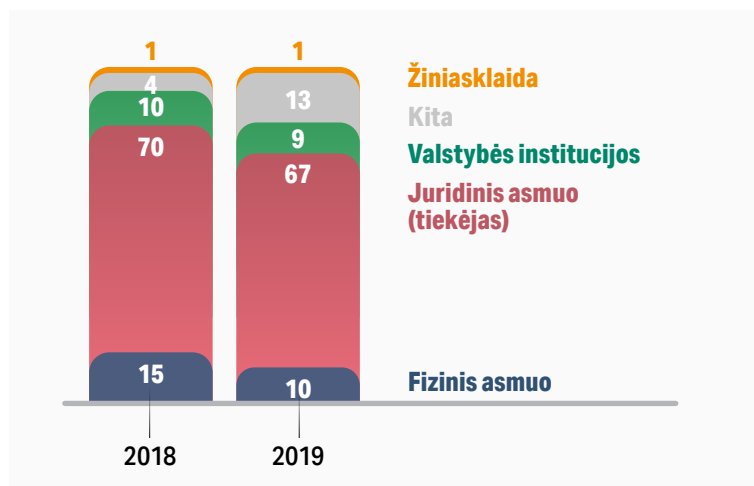
Didžiausia 2019 m. gautų pranešimų apie galimus pažeidimus dalis susijusi su prekių ir paslaugų įsigijimu – 75 proc. visų gautų pranešimų. Esminio pokyčio, palyginti su 2018 m. gautais pranešimais, nenutiko – 2018 m. pranešimai apie galimus pažeidimus dėl prekių ar paslaugų pirkimų sudarė 80 proc. visų gautų pranešimų.

14 pav. Pranešimų pasiskirstymas pagal lėšų kilmę 2018 ir 2019 m., proc.

2019 m., palyginti su 2018 m., daugėjo pranešimų dėl galimų įstatymų pažeidimų pirkimuose, finansuojamuose ES lėšomis.

15 pav. Pranešimų pasiskirstymas pagal pranešimo teikėją 2018 ir 2019 m., proc.

Pranešimų teikėjų pasiskirstymas 2019 m., palyginti su 2018 m., išliko panašus – didžiausia dalis pranešimų ir toliau gaunama iš pirkimų dalyvių – tiekėjų, kurie yra labiausiai suinteresuoti efektyviu ir skaidriu pirkimų vykdymo procesu.

PAŽEIDIMŲ PREVENCIJA

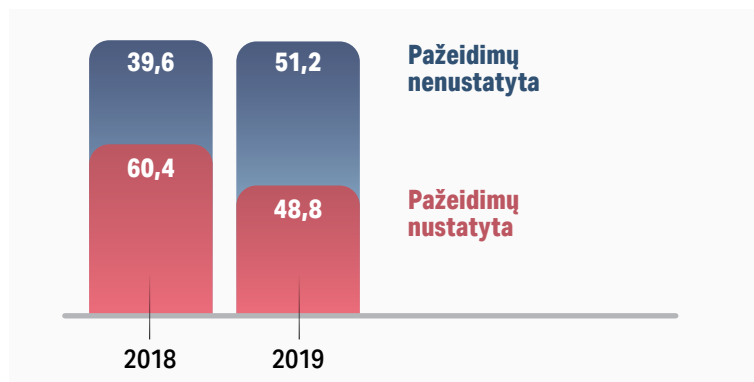
Vykdydama prevencinę priežiūrą, Tarnyba siekia suteikti galimybę pirkimų vykdytojams pasitaisyti patiems be atliekamų kontrolės veiksmų.

2019 m. prevencine tvarka peržiūrėta 170 vykdomų pirkimų, kurių planuota pirkimų vertė sudarė daugiau nei **559 mln. Eur⁹**. Didžioji prevencine tvarka peržiūrėtų pirkimų dalis buvo paslaugų pirkimai (43 proc.), kiek mažesnė – prekių (41 proc.), darbų pirkimų dalis buvo mažiausia (16 proc.).

„Nesvarbu, koks laikas – ramus metas ar išbandymas visiems, – Tarnyba stengiasi visas jėgas ir galimybes sutelkti būtent ten, kur jų labiausiai reikia.“

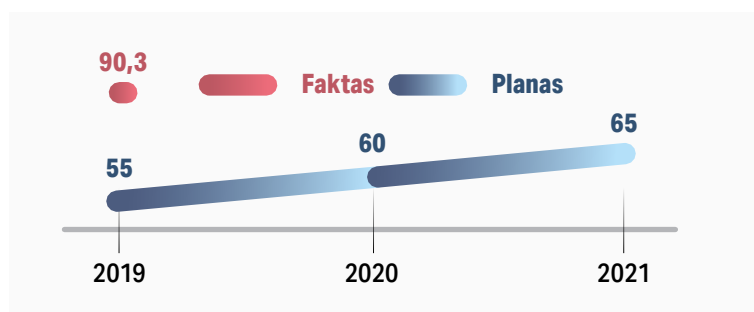
Laimutė T., Tarnyba

16 pav. Prevencine tvarka peržiūrėti pirkimai pagal pažeidimų nustatymą, proc.

Prevencinė pirkimų peržiūra parodė, kad iš 170 peržiūrėtų pirkimų pažeidimų, susijusių su įstatymų ir (arba) jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyta beveik pusėje tikrintų atvejų, t. y. 83 pirkimuose (jų vertė sudarė beveik 264 mln. Eur).

17 pav. Įvykdytų rekomendacijų pakeisti pirkimo dokumentų sąlygas dalis, proc.

Atsižvelgdami į Tarnybos teiktas rekomendacijas, pirkimų vykdytojai 75 iš 83 atvejų (90,3 proc.) pirkimo dokumentų nuostatas patikslino arba pirkimus nutraukė, t. y. įvykdė Tarnybos rekomendacijas, o tai lėmė, jog nebuvo poreikio imtis tolesnių kontrolės veiksmų. Planuota rodiklio reikšmė buvo pasiekta ir viršyta (planuota 55 proc.).

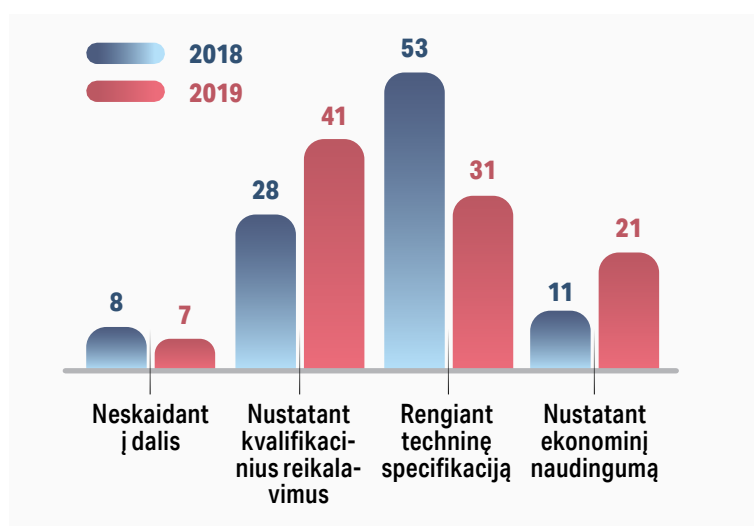
⁹ Iš 170 peržiūrėtų pirkimų planuojama pirkimo vertė nebuvo nurodyta tik viename pirkime.

Gavę Tarnybos rekomendacijas pataisyti pirkimo dokumentų nuostatas arba nutraukti pirkimų procedūras, dalis pirkimų vykdytojų į jas neatsižvelgė (9,7 proc. pirkimų). Tolesniems priežiūros veiksams buvo perduoti 2 atvejai. Likusių pirkimų procedūrų vykdymas buvo stebimas. Atlikus stebėseną, nustatyta, kad 4 atvejais pirkimuose dalyvavo pakankamas skaičius tiekėjų (3 ir daugiau), todėl konkurencija buvo užtikrinta, kitais 2 atvejais, įvertinus tai, kad prevencinės pirkimo dokumentų peržiūros metu buvo nustatyti mažareikšmiai pažeidimai, priimtas sprendimas tolesniems kontrolės veiksams pirkimų neperduoti.

Iš atliktos pirkimų prevencinės peržiūros matyti tendencija, kad dažniausiai įstatymų ir (arba) su jų įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų pažeidimai padaromi:

- 1) nustatant kvalifikacinius reikalavimus (41 proc.);
- 2) rengiant techninę specifikaciją (31 proc.);
- 3) nustatant ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus ir nurodant jų vertinimo tvarką (21 proc.);
- 4) pirkimo objekto nepagrįstai neskaidant į atskiras dalis (7 proc.).

18 pav. Dažniausiai daromi pažeidimai, proc.

Visi išvardyti pažeidimai lėmė nepageidaujamą galutinį rezultatą – dirbtinį konkurencijos mažėjimą, kai dažnu atveju pirkimo dokumentų sąlygos buvo pritaikomos vienam konkrečiam tiekėjui, taip pat buvo apsunkintas smulkiojo (ar vidutinio) verslo atėjimas į viešuosius pirkimus.

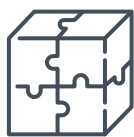
2019 m. prevencine tvarka buvo peržiūrėti bei analizuoti šių sričių pirkimai¹⁰:

1. 215 statybos darbų pirkimų. Analizės tikslas – išanalizuoti bei įvertinti nustatytus ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus. Atliekant analizę, buvo peržiūrėti 22 tarptautiniai pirkimai ir 193 supaprastinti pirkimai, kurių dokumentuose nurodyta, kad pasiūlymai vertinami pagal ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus. Išsamiai išnagrinėti 10 tarptautinių pirkimų ir 66 supaprastintų pirkimų dokumentuose nurodyti ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai.
2. 52 švietimo ir mokslo institucijoms skirtų baldų pirkimai. Analizės tikslas – įvertinti pirkimo objekto skaidymo į dalis tendencijas, kvalifikacijos reikalavimų nustatymo pagrįstumą, nustatyti dažniausiai daromas klaidas, įvertinti techninės specifikacijos reikalavimus ir kitas pirkimo dokumentų nuostatas.
3. 205 maisto produktų pirkimai. Analizės tikslas – įvertinti, kokią įtaką turi pirkimo objekto skaidymas į dalis pirkimuose dalyvavusių tiekėjų skaičiui.

¹⁰ Peržiūrėti pirkimai buvo atrenkami pagal iš anksto numatytas sritis, neatsižvelgiant į tai, ar pirkimas vyksta, ar jau yra pasibaigęs.

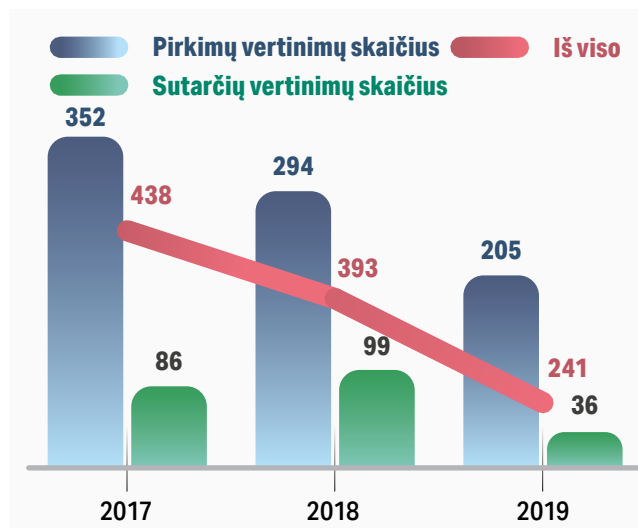

PIRKIMŲ IR SUTARČIŲ PRIEŽIŪRA

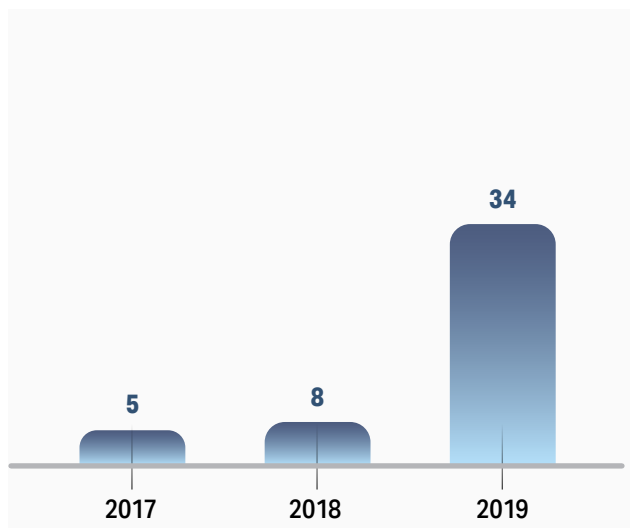

Tarnybos atliktų vertinimų, tikrinimų apimtis

19 pav. Bendras vertinimų (pirkimų, sutarčių) skaičius

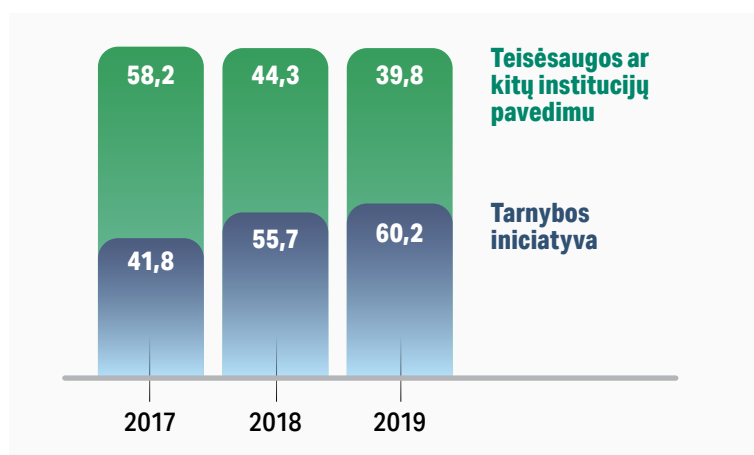

20 pav. Pirkimų vykdytojų tikrinimų skaičius

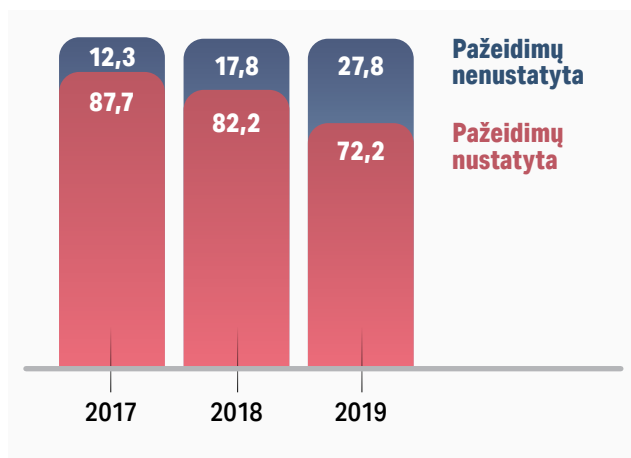
2019 m. Tarnyba daugiau dėmesio skyrė sisteminiams tikrinimams, o pavienių pirkimų ir sutarčių vertinimų buvo atliekama mažiau. 2019 m. patikrinta 34 pirkimų vykdytojų apie 180 pirkimų ir 29 sutartis. Tikrinimais buvo siekiama sistemiskai išanalizuoti tam tikrų sektorių pirkimų vykdytojų organizacijose susidariusias ydinas situacijas ir problematiką. Be tikrinimų metu nustatytų VPĮ pažeidimų, susijusių su nustatytais nepagrįstais tiekėjų kvalifikacijos reikalavimais, tiekėjų konkurenciją ribojančiomis sąlygomis, pirkimų vykdytojų statuso nustatymo klausimais, pirkimų, sutarčių vykdymo tvarkos atitikties VPĮ reikalavimams vertinimu, buvo siekiama analizuoti, ar viešuosiuose pirkimuose užtikrinama konkurencija, ar pirkimuose dalyvauja daugiau nei vienas tiekėjas. Per tikrinimus taip pat buvo analizuojama, kaip ir kokiomis priemonėmis pirkimų vykdytojų organizacijose užtikrinamas viešųjų pirkimų organizavimas, vykdymas, sutarčių vykdymo priežiūra.

21 pav. Vertinimų (pirkimų, sutarčių) skaičius pagal perdavimo vertinti pagrindą, proc.

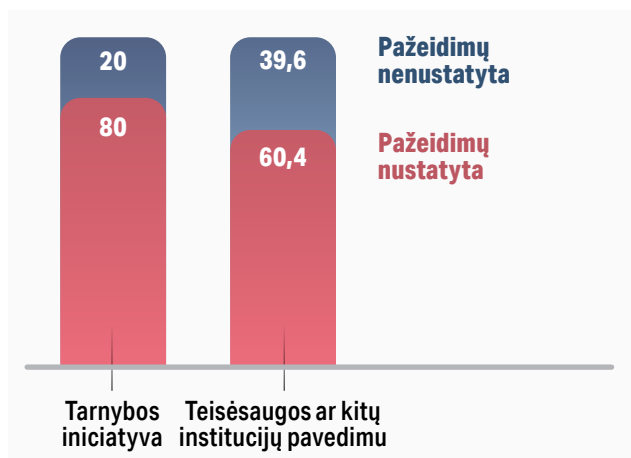

2019 m. daugėjo Tarnybos iniciatyva atliktų pirkimų ir sutarčių vertinimų.

22 pav. Visi Tarnybos atlikti pirkimų ir sutarčių vertinimai pagal pažeidimų nustatymą, proc.

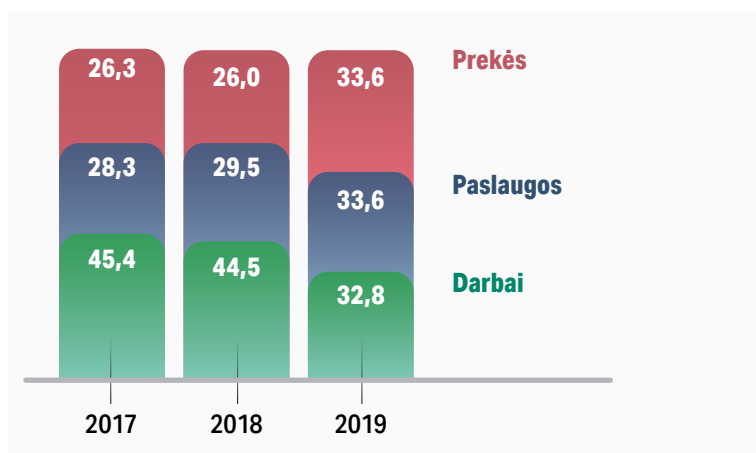

23 pav. Pažeidimų nustatymas 2019 m., pirkimus ir sutartis vertinant pagal perdavimo vertinti pagrindą, proc.

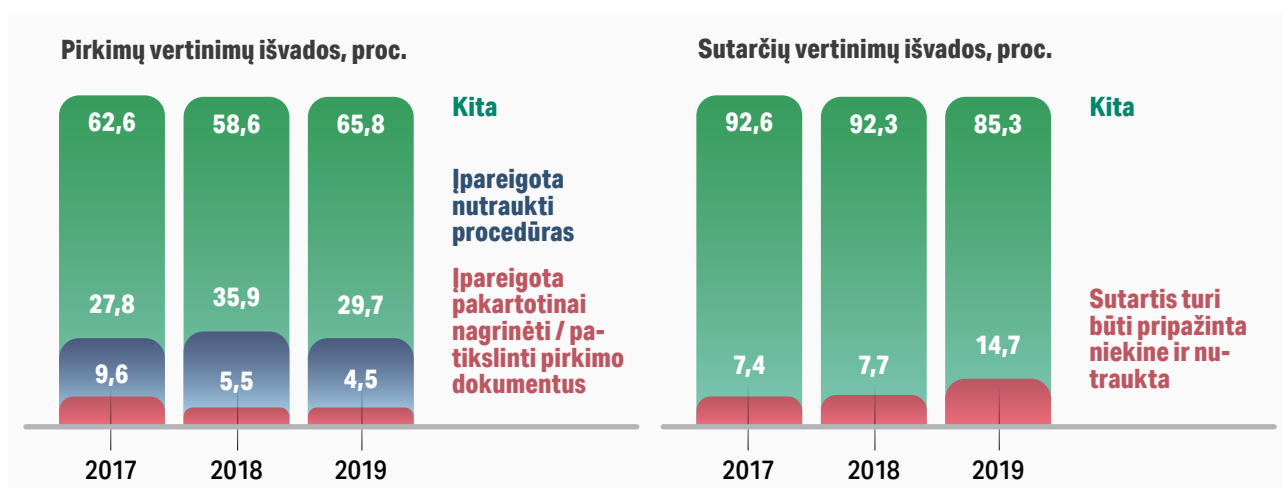
Apie 40 proc. visų Tarnybos atliktų vertinimų (pirkimų, sutarčių) sudarė kitų institucijų pavedimu atlikti vertinimai: Tarnybos iniciatyva atliktuose vertinimuose nustatyta 80 proc. pažeidimų, teisėsaugos ar kitų institucijų pavedimu atliktuose vertinimuose pažeidimų nustatyta tik apie 60 proc. vertinimų.

24 pav. Vertinimų (pirkimų, sutarčių) pasiskirstymas pagal pirkimo objektą, proc.

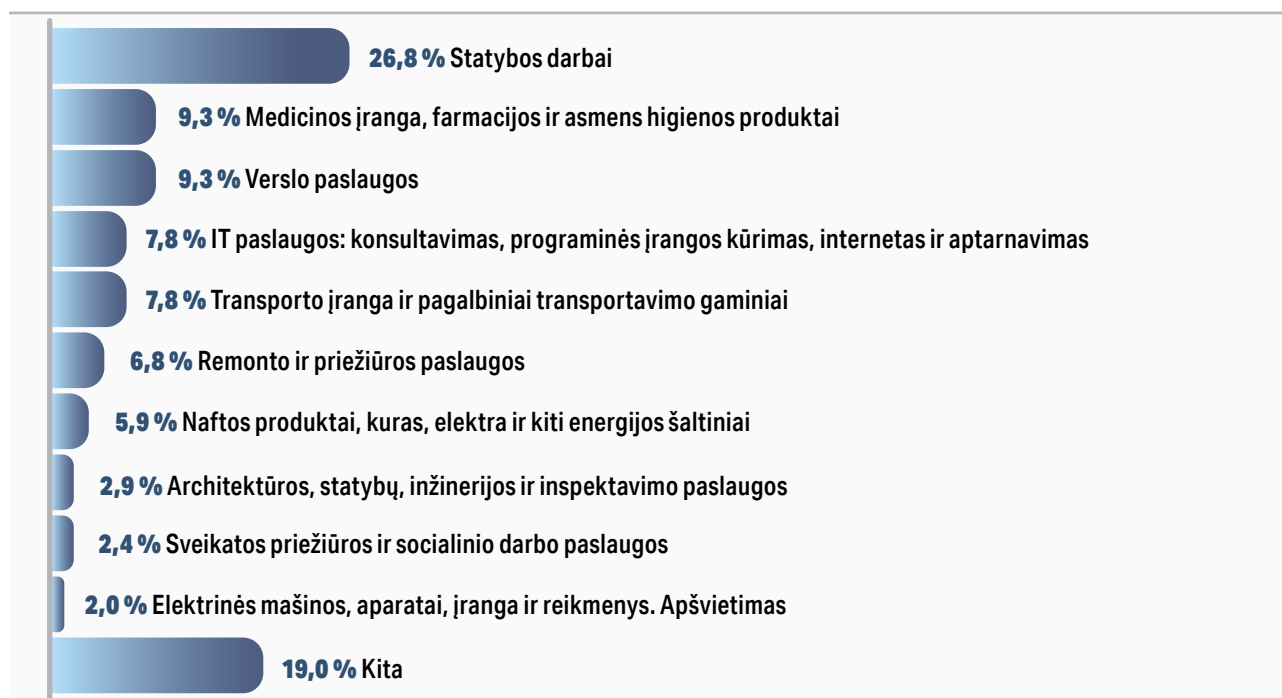

2019 m. pirkimų ir sutarčių vertinimų pagal pirkimo objekto rūšis atlikta beveik vienodai.

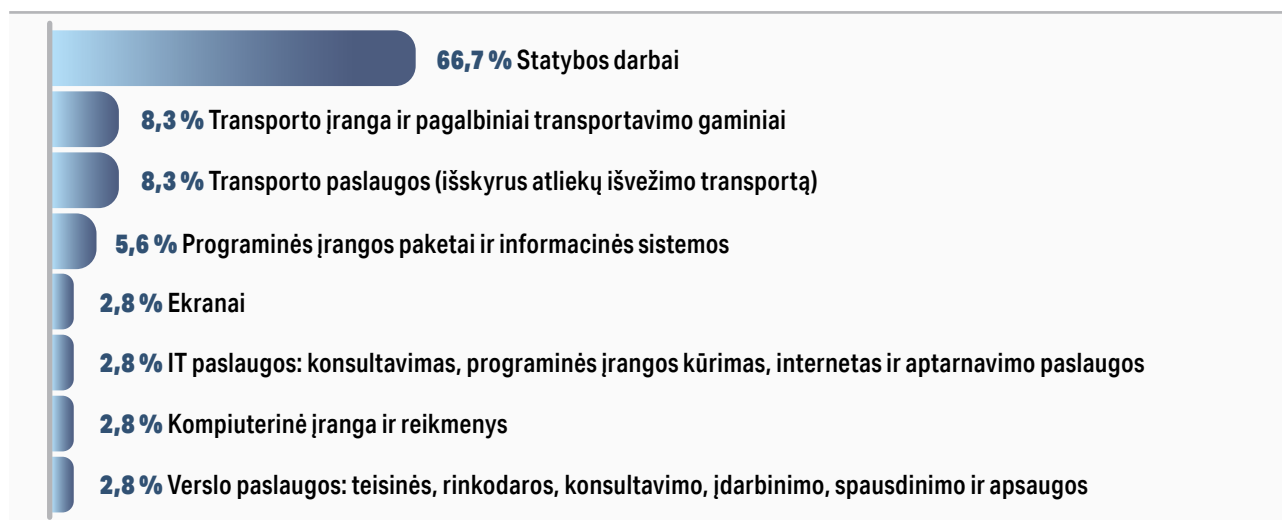
25 pav. Tarnybos iniciatyva atliktų vertinimų (pirkimų, sutarčių) pasiskirstymas pagal išvados tipą

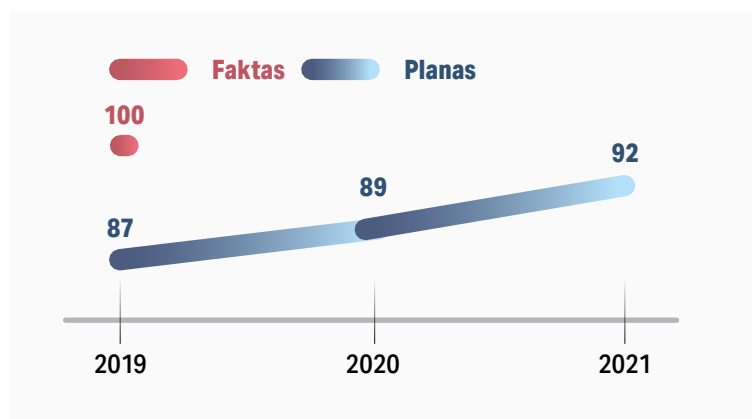
26 pav. 2019 m. atlikti pirkimų vertinimai pagal sektorių (pirkimo objektą), proc.

27 pav. Sutarčių vertinimai pagal sektorių (pirkimo objektą), proc.

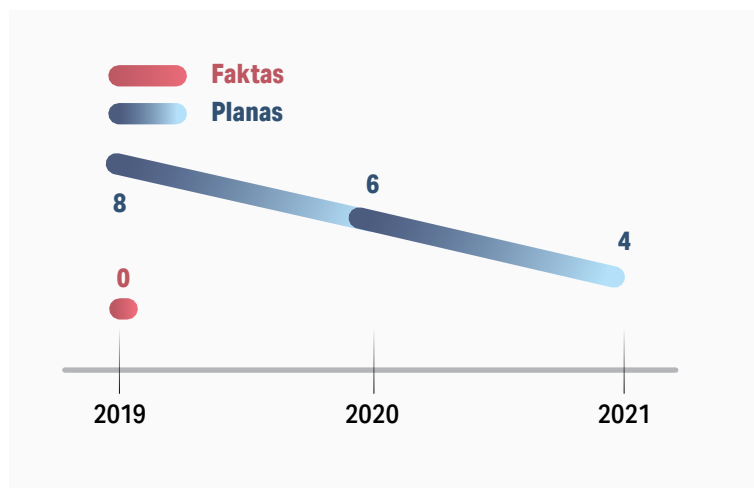

28 pav. Tarnybos pirkimų vykdytojams teikiamų įpareigojimų nutraukti pirkimo procedūras dalis (proc. nuo visų įvykdytų įpareigojimų)

Strateginiame veiklos plane nustatytam tikslui – stiprinti viešųjų pirkimų prevenciją ir priežiūrą – įvertinti Tarnyba nusistatė rodiklį *perkančiosioms organizacijoms teikiamų įpareigojimų nutraukti pirkimo procedūras dalis* (proc. nuo visų įvykdytų įpareigojimų). Šis rodiklis atspindi Tarnybos teikiamų vertinimo išvadų kokybę: teisinę argumentaciją, aiškumą, nustatytų pažeidimų aiškų bei pagrįstą atskleidimą. 2019 m. tokių įpareigojimų – nutraukti pirkimo procedūras – pateikta 33. Visi jie įvykdyti – pasiekta rodiklio reikšmė 100 proc. (planuota 87 proc.).

29 pav. Apskųstų Tarnybos sprendimų dalis, proc.

Nustatyti dažniausiai daromi pažeidimai

Tarnybai atliekant priežiūros funkcijas, atliktų vertinimų, tikrinimų metu nustatyti šie dažniausi pažeidimai:

- pažeidimai, susiję su ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijais;
- pažeidimai, susiję su techninių pasiūlymų aprašymais (vertinant ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą);
- pažeidimai, susiję su esminių pirkimo sąlygų keitimu;
- pažeidimai, susiję su techninės specifikacijos reikalavimais;
- pažeidimai, susiję su pasiūlymų vertinimu.

Tarnybos priežiūros funkcijos buvo vykdomos atsižvelgiant į šiuos 2019 m. nustatytus svarbiausius Tarnybos veiklos prioritetus:

- a) ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus taikymo viešuose pirkimuose didinimas ir viešųjų pirkimų dalyvių kompetencijų stiprinimas, siekiant ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus pagrindu vykdomų pirkimų skaičiaus augimo;
- b) konkurencijos viešuose pirkimuose skatinimas ir viešųjų pirkimų dalyvių kompetencijų stiprinimas, siekiant pirkimų, kuriuose dalyvauja daugiau nei vienas tiekėjas, skaičiaus augimo.

Tarnyba dviračio neišradinėja, vadovaujasi VPI ir teismų praktika.

Gema, Tarnyba

Ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus taikymo viešuose pirkimuose problemos, nustatytos per 2019 m. Tarnybos atliktus vertinimus

Didžiojoje dalyje tikrintų pirkimų nustatyta VPI pažeidimų. Pirkimų vykdytojai dažniausiai neskaičiuoja ir (arba) negali pagrįsti ekonominio naudingumo reikšmės, nustato konkurenciją ribojančius reikalavimus, dažniausiai negeba parengti objektyvaus ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų, o nustatyti ekonominio naudingumo

Tiekėjas, teikdamas pasiūlymą, rėmėsi subrangovo kvalifikacija ir numatė daug darbų, o dabar keičia kitais subrangovais.

Mindaugas B., Tarnyba

vertinimo kriterijai pirkimų vykdytojai nesuteikia ekonominės naudos sutarties vykdymo metu. Pasiūlymų įvertinimo tvarka orientuota į tai, kas pateiks „gražesnę“ aprašymą.

Pateikiame dažniausiai nustatytus pažeidimus iliustruodami konkrečių situacijų pavyzdžiais.

1. Kriterijai neproporcingi pirkimo objektui, pvz.:

- perkami bendrabučio paprastojo remonto darbai, vertinimo kriterijai – papildoma paslėptų statinio elementų garantija ir papildoma tyčia paslėptų defektų garantija (nes pagal Statybos įstatymą jau privaloma dešimt metų – esant paslėptų statinio elementų (konstrukcijų, vamzdynų ir kt.) ir dvidešimt metų – esant tyčia paslėptų defektų garantija pakankama paprastojo remonto darbams);
- pirkimo objektas – projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugos. Vertinimo kriterijus – siūlomo specialisto patirtis. Vieno specialisto patirtis vertinama net pagal tris parametrus, tačiau vykdant sutartį dalyvaus projektuotojų grupė / komanda;
- perkami darbai, vertinimo kriterijus – darbų atlikimo terminas. Tačiau sutartyje numatytas pratęsimas;
- perkamos automobilių remonto paslaugos, vertinimo kriterijus – keltuvų skaičius, pvz., 9 keltuvai – 3 balai, 7 keltuvai – 2 balai. Nors pirkimų vykdytojas iš viso turi 21 automobilį, vienu metu gali sugesti 3-4 automobiliai. Tai kam reikalingi 9 keltuvai?
- perkamos maitinimo paslaugos, vertinama technologo / dietisto patirtis analogiškose gydymo įstaigose (sutarčių skaičius), maitinant ne mažiau kaip 60 pacientų per parą. Bet technologo / dietisto patirtis nepriklauso nuo per dieną maitinamų pacientų skaičiaus.

2. Tiekėjų pasiūlymuose deklaruojami duomenys pagal vertinimo kriterijus – nepalyginami vertinant pasiūlymus, pvz.:

- pirkimo objektas – vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra: vandentiekio, buitinių nuotekų šalinimo tinklų ir nuotekų valymo įrenginių statyba. Vertinimo kriterijus – elektros energijos eksploatacinės sąlygos. Tačiau perkama pagal FIDIC geltonąją knygą (*projektavimo paslaugos ir darbai*), todėl tiekėjai preliminarieji nurodo skirtingus įrenginių skaičius (tikslūs paaiškės tik projektavimo metu), o eksploatacinių sąnaudų nėra galimybės palyginti bei įvertinti.

3. Sąsajumas (duomenų pagal vertinimo kriterijus perkėlimas į sutartį), pvz.:

- perkamos viešinimo paslaugos, vertinimo kriterijus – kokybė (vienas parametras – visuomenės informavimo kampanijos viešinimo grafikas). Tačiau Pirkimo sąlygose nenustatyti reikalavimai ir tvarka pasiekiamumo rodikliams bei efektyvumui įvertinti (pvz., *rodiklių reikšmės, kurioms esant bus suteikiami atitinkami balai*), taip pat rezultatai nesusieti su reikalavimais, į kuriuos tiekėjai galėtų atsižvelgti rengdami pasiūlymus ir vykdydami Pirkimo sutartį.

4. „Rašinėliai“, pvz.:

- perkamos viešinimo paslaugos, vertinimo kriterijus – kokybė. Reikalaujama pateikti: 1) *viešinimo planą savaitių tikslumu (veiklos pradžios, eigos ir pabaigos nustatymas 3 mėn. laikotarpiui)*; 2) *informacijos pasiskirstymo tarp skirtingų visuomenės informavimo priemonių pagrįstumą*; 3) *prognozuojamą tikslinės auditorijos pasiekiamumą*; 4) *siūlomų visuomenės informavimo priemonių parinkimą pagal konkurso sąlygas ir pagrindimą*; 5) *jų efektyvumą ir pasiekiamumo rodiklius*. Bet „priemonių pasirinkimo“ galimybės ribotos, reikalavimai „pasiekiamumo rodikliams“ nenustatyti, tarsi varžomasi, kas pateiks „gražesnę“ aprašymą.

5. Ekonominė nauda, pvz.:

- sudarytose pirkimo sutartyse neįtvirtinus ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų, pirkimų vykdytojas neįgyvendina tokių kriterijų nustatymo tikslo, t. y. per sutarties vykdymą gauti tam tikrą ekonominę naudą (pvz., geresnę kokybę, pasiekti trumpesnių terminų ir pan.);

- perkamos projektavimo paslaugos, vieno specialisto patirtis vertinama pagal tris parametrus. Pavyzdžiui, dviem tiekėjams, iš kurių vienas pateiktų pasiūlymą, kurio kaina būtų maksimali, t. y. lygi planuojamai sutarties vertei, ir surinktų maksimalų balų skaičių pagal I–III kriterijus, antrasis tiekėjas, jeigu už kiekvieną parametą surinktų minimalų balų skaičių, t. y. 0 balų, ir norėtų laimėti pirkimą, turėtų pasiūlyti net 66 proc. mažesnę, nei planuojama sutarties vertę, kainą. Atsižvelgiant į tai, kad kriterijus iš viso neturi reikšmingos įtakos sutarties įvykdymo kokybei, o I–III parametrų visuma nesudaro galimybių tiekėjams veiksmingai konkuruoti, visa tai sukuria neracionalaus lėšų panaudojimo sąlygas;
- perkamos reklamos internetiniuose portaluose paslaugos. Vertinimo kriterijai „regioninių ir nacionalinių portalų kiekis“ ir „nacionalinių portalų skaitomumas“ pirkimų vykdytoji nesukuria papildomos ekonominės naudos, nes tiekėjas per reklamos kampanijos šešis mėnesius turi pasiekti Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje nustatytus rodiklius – „ne mažiau kaip 20 000 000 realiai pamatytų parodymų“ ir „1 300 000 unikalų vartotojų“. Rezultatas bus toks pat – ar tiekėjas rodikliams pasiekti naudosis minimaliu portalų skaičiumi ar maksimaliu, nes „aukštesni rezultatai“ nėra vertinami, o maksimalus portalų skaičius išaugins „pasiūlymo kainą“, nes ji tiesiogiai susijusi su reklamos plotų portaluose įsigijimu. Taip pat nenustatyti portalų parinkimo pagal skirtingas auditorijas reikalavimai.

6. Vertinimo kriterijų lyginamojo svorio paskirstymas, pvz.:

- perkamos institucinės globos pertvarkos socialinės reklamos interneto portaluose paslaugos. Pirkimų vykdytojas ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą išrinktų pagal kainos ir kokybės santykį (kriterijai: 1) kaina, lyginamasis svoris – 40 balų; 2) regioninių ir nacionalinių portalų skaičius, lyginamasis svoris – 30; 3) nacionalinių portalų skaitomumas, lyginamasis svoris – 30). Iš tiekėjų numatyta įsigyti tik „reklamos paslaugas“ internetiniuose portaluose, visą reklamuojamą medžiagą pateiktų pirkimų vykdytojas, taip pat suderintų veikų planą, tiekėjas neteiktų jokių kūrybinių (reklaminės medžiagos sukūrimo) paslaugų, kurios galėtų būti priskiriamos intelektinėms paslaugoms, todėl pirkimo objektas nepagrįstai priskirtas prie „sudėtingų“ pirkimo objektų ir kainai skiriama tik 40 balų.

Kiti pavyzdžiai:

- Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentų miestelio Olandų g., Vilniuje, projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkime nustatyta pažeidimų, nes vertinimo kriterijus nebuvo susiję su pirkimo objektu tiek, kad darytų reikšmingą įtaką pirkimo sutarties įvykdymo kokybei; taip pat nustatyta, kad pirkimo vertinimo kriterijų parametrų visuma yra nepagrįsta ir nesudaro galimybės tiekėjams veiksmingai konkuruoti;
- kraujo ėmimo sistemos prekių pirkime, ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo kriterijų ir vertinimo tvarkoje įtvirtinta balų suteikimo tvarka buvo nepagrįsta, ydinga ir klaidinanti;
- 2019–2021 m. finansinių ataskaitų audito paslaugų pirkime nustatyta pažeidimų, susijusių su pasiūlymų vertinimo tvarka. Pirkimų vykdytojo nustatyta pasiūlymų kokybės kriterijaus (paslaugų teikimo kokybė) ir jo parametrų vertinimo tvarka suformuluota netinkamai, t. y. šios tvarkos aprašomosios nuostatos neaiškios ir neobjektyvios, o tai suteikė pirkimų vykdytojui dideles galimybes subjektyviai vertinti pasiūlymus ir neužtikrino skaidraus balų skyrimo;
- seminarų organizavimo sveikos gyvensenos skatinimo klausimais, pirmosios ir būtiniosios pagalbos teikimo bei lyčių lygybės ir tolerancijos skatinimo mokymams Vilniaus mieste ir Vilniaus rajone paslaugų pirkime nustatyta pažeidimų, susijusių su pasirinktų ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų neproporcingu lyginamuoju svoriu. Taip pat pirkimų vykdytojo nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai (net 4 pozicijos) neproporcingi, pertekliniai ir dirbtinai ribojantys konkurenciją;
- stažuotčių užsienyje programų parengimo, organizavimo ir įgyvendinimo, vietinio vežimo, maitinimo, vertėjo paslaugų tarptautiniame pirkime nustatyta, kad pasiūlymų techninių dalių vertinimas atliktas neobjektyviai, balus suteikiant nepagrįstai, už parametrus, kurių pasiūlyme nėra;
- viešinimo paslaugų pirkimuose vertinimo kriterijų balų reikšmių aprašymai pirkimų sąlygų nurodytose vertinimo metodikose suformuluoti netinkamai, todėl suteikia pernelyg plačias pasirinkimo galimybes pirkimų vykdytojui (įskaitant ir pasiūlymams vertinti pasitelktus ekspertus) vertinti tiekėjų pasiūlymus subjektyviai, o parengtos sąlygos neužtikrina objektyvaus bei skaidraus pasiūlymų vertinimo, skaidraus balų skyrimo vertinant pasiūlymus, o tai neužtikrina veiksmingos tiekėjų konkurencijos.

„Vieno tiekėjo“ pirkimų problemos, nustatytos per 2019 m. Tarnybos atliktus vertinimus

2019 m. taip pat buvo tikrinami pirkimai, kuriuose dalyvavo 1 tiekėjas. Dauguma vertintų atvejų rizika dėl vieno tiekėjo dalyvavimo pirkime pasiteisino. Nustatyti pažeidimai dažniausiai buvo susiję su nepagrįstais, neproporcingais tiekėjų kvalifikacijos reikalavimais bei konkurenciją ribojančiais techniniais reikalavimais.

Įdomesnis pavyzdys:

- diagnostinių tyrimų atlikimo ir jų vertinimo bei aprašymo paslaugų pirkimas, kurio bendra planuota pirkimo vertė – 2 115 313,20 Eur su PVM. Nustatyta, kad pirkimus dėl diagnostinių tyrimų atlikimo ir jų vertinimo paslaugų nuo 2016 m. laimi vienintelis tiekėjas. Taip pat nustatyta, kad nuo 2016 m. Vilniaus miesto savivaldybė 10 metų laikotarpiui ligoninės patalpas išnuomojo konkrečiam tiekėjui. Ši aplinkybė, taip pat ir tai, kad pirkimo sąlygose buvo nustatyti kvalifikacijos reikalavimai tiekėjui turėti teisę verstis veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti, ir pateikti reikalavimą atitinkančius dokumentus: asmens sveikatos priežiūros įstaigos licenciją su priedais, licenciją verstis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais (su priedais), taip pat buvo nustatytas reikalavimas užtikrinti tyrimų atlikimo paslaugas kritinės būklės ligoniams ligoninės patalpose, nulėmė, jog tokios sąlygos sudarė galimybę pirkime dalyvauti ir jį laimėti tik tam tiekėjui, su kuriuo dar iki pirkimo procedūrų pradžios buvo sudaryta patalpų nuomos sutartis ir kuris jau turėjo licenciją teikti pirkimu ketinamas įsigyti paslaugas pirkimo sąlygose nurodytu adresu. Taip buvo apribota tiekėjų konkurencija ir pažeisti viešųjų pirkimų principai. Vertinimo išvadoje buvo konstatuota, kad jeigu tiekėjas neturi galiojančios licencijos nurodytu adresu, pirkimo procedūrų vykdymo metu jis realiai negali atitikti pirkimo sąlygose nustatyto kvalifikacijos reikalavimo turėti asmens sveikatos priežiūros įstaigos licenciją. Be to, bet kuris kitas potencialus tiekėjas, norėdamas laimėti pirkimą, turėtų užtikrinti ne tik radiologinių paslaugų teikimą nurodytu adresu, bet ir pacientų transportavimo organizavimą nuo perkamosios organizacijos iki paslaugų teikimo vietos ir patirti su tuo susijusių papildomų išlaidų.

2019 m. kaip niekada aiškiai pademonstravo, kad pajėgumų sujungimas nebūtinai reiškia sustiprinimą, tai atnešė ir bendrų klaidų. Pavyzdinės formos, pirkimo dokumentų rengimas gali nulemti tiek didelę sėkmę, tiek nesėkmę, todėl itin svarbu, kad bendradarbiaujant būtų pasitelkiami aukščiausios kvalifikacijos specialistai.

Mindaugas K., Tarnyba

Tarnybos atlikti sisteminiai tikrinimai

Tarnyba atliko 13 patikrinimų, per kuriuos buvo siekiama sistemiškai patikrinti ir išanalizuoti pirkimų (tam tikruose sektoriuose) vykdytojų organizacijose susidariusias ydingas situacijas ir problematiką. Be tikrinimų metu nustatytų VPĮ pažeidimų, susijusių su pirkimų vykdytojų organizacijų statuso nustatymo klausimais, pirkimų, sutarčių vykdymo tvarkos atitikties VPĮ reikalavimams vertinimu, pastebėtos tam tikros tendencijos. Toliau tekste pateikiame jas.

Viešuosiuose pirkimuose nėra draugų, pažįstamų ar artimųjų. Beje, suklydę ar priėmę klaidingą sprendimą, nubausite kaip tik tuos, kuriuos ir ketinate proteguoti.

Gintė, Tarnyba

Klaidingai suprantamas socialinių įmonių statusas

Atliktas sisteminis (dalinis) tikrinimas¹¹ dėl pieno produktų pirkimų iš socialinių įmonių ir pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių atlikus rezervuotus pirkimus, sudarymo, jų vykdymo ir viešinimo. Tikrinti 5 socialinės globos namai.

Direktyvos 2014/24/ES preambulėje nurodyta, kad „Užimtumas ir profesija padeda integruotis į visuomenę ir

11 2019-07-24 išvada Nr. 4S-865

yra svarbūs elementai, užtikrinantys visiems lygias galimybes. Šiuo požiūriu gali būti svarbus globojamų darbo grupių vaidmuo. Taip pat gali būti svarbios ir kitos socialinės įmonės, kurių pagrindinis tikslas remti socialinę ir profesinę neįgaliųjų ir nepalankioje padėtyje esančių asmenų <...> integraciją ar reintegraciją." Tuo remiantis, siekiant iš dalies spręsti neįgalių žmonių ir kitokių socialinėse įmonėse įdarbintų asmenų integravimo į visuomenę, darbo rinką problemas, taip pat įvertinus, kad tokie subjektai gali neįstengti laimėti konkursų įprastinėmis konkurencijos sąlygomis, įtvirtinta perkančiųjų organizacijų pareiga dalį per kalendorinius metus atliktų supaprastintų pirkimų vertės pirkimų rezervuoti, išskyrus atvejus, kai šie tiekėjai perkančiajai organizacijai reikiamų prekių negamina, paslaugų neteikia ar darbų neatlieka. Pažymėtina, kad, vykdydamos rezervuotus pirkimus, perkančiosios organizacijos turi siekti ne vien tik įsigyti reikiamą pirkimo objektą, racionaliai panaudojant tam skirtas lėšas, yra būtina skatinti asmenų, praradusių profesinį ir bendrąjį darbingumą, ekonomiškai neaktyvių, negalinčių lygiomis sąlygomis konkuruoti darbo rinkoje, grįžimą į darbo rinką, jų socialinę integraciją ir mažinti socialinę atskirtį. Tačiau, vykdant rezervuotus pirkimus, tokių pirkimų dalyviams suteikiamos tam tikros privilegijos, nes teisę dalyvauti pirkimuose ir konkuruoti tarpusavyje turi tik VPĮ 23 straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai.

Pastebėta, kad perkančiosios organizacijos klaidingai traktuoja socialinių įmonių statusą ir netinkamai vykdo viešuosius pirkimus, nustatydamos rezervuotą teisę dalyvauti juose, šiais atvejais:

- a) perkančiosios organizacijos sudarė galimybę viešuosiuose pirkimuose dalyvauti tik specialųjį statusą turinčioms įmonėms, tačiau sutarčių vykdymo laikotarpiu priėmė dalį ne socialinės įmonės pagamintų produkcijos. Perkančiosios organizacijos netinkamai vykdė sutarčių priežiūrą ir dėl to pažeidė skaidrumo principą. Pažymėtina, kad viešajame pirkime sudarius galimybę dalyvauti tik socialinį statusą turinčioms įmonėms, sutarčių vykdymo laikotarpiu neturėtų būti priimama ir ne socialinės įmonės pagaminta produkcija;
- b) nors CVP IS yra viešai prieinama informacija apie socialinį statusą turinčių tiekėjų gaminamą produkciją, dalis perkančiųjų organizacijų į technines specifikacijas įtraukė net ir tas prekes, kurių tiekėjas, turintis socialinės įmonės statusą, pats negamina, tačiau gamina ir tiekti gali kitos, socialinio statuso neturinčios, įmonės. Tarnyba konstatavo, kad perkančiosios organizacijos, sudarydamos situaciją, kai rezervuotus pirkimus laimėjo vienintelė socialinė pieno ir jo produktus gaminanti įmonė Lietuvoje, kuri dalies perkamų prekių pateikti negalėjo, pažeidė proporcingumo principą. Pažymėtina, kad tais atvejais, kai, susipažinus su tiekėju, galinčių dalyvauti rezervuotame pirkime, siūlomų prekių, paslaugų ar darbų asortimentu, paaiškėja, jog šie tiekėjai nesūlo viso prekių, paslaugų ar darbų, reikalingų perkančiajai organizacijai, asortimento, perkančioji organizacija turėtų suskaidyti pirkimą į dalis, kad pagal kiekvieną iš jų tiekėjai galėtų teikti pasiūlymus. Taip būtų skatinama konkurencija ir užtikrinamas racionalus lėšų naudojimas.

Neįsitikinama tiekėjų pašalinimo pagrindų nebuvimu

Atliktas 4 pirkimų neplaninis operatyvus vertinimas ir (arba) tikrinimas¹² dėl sutarties sudarymo (arba pripažinimo laimėjusiu pirkimu) su tiekėju, kuris įtrauktas į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą, teisėtumo. Nustatyta, kad perkančioji organizacija, nesikreipdama į tiekėją su prašymu tinkamai pagrįsti jo pateiktą informaciją dėl priemonių, kurių jis ėmėsi, siekdamas įrodyti savo patikimumą, ir priimdama formalų ar nemotyvuotą sprendimą dėl šių priemonių pakankamumo, pažeidė VPĮ 17 straipsnio 1 dalyje nustatytus skaidrumo ir lygiateisiškumo principus, nes nesant motyvuoto sprendimo nėra galimybės suprasti ir įsitikinti perkančiosios organizacijos veiksmų teisėtumu ir vertinimo objektyvumu.

Per tikrinimą nustatyta, kad perkančiosios organizacijos netinkamai taikė VPĮ 46 straipsnio 8 dalies nuostatas, t. y.: 1.1. deramai neįsitikino, kad tiekėjai ėmėsi techninių, organizacinių, personalo valdymo priemonių, skirtų tolesnių nusikalstamų veikų ar pažeidimų prevencijai, t. y. tiekėjams teikiant informaciją dėl priemonių, kurių jie ėmėsi, siekdami įrodyti savo patikimumą, dalis informacijos ne-

” Kartais perkančiosios organizacijos apsiriboja vien tik formalium VPĮ nuostatų dėl pašalinimo pagrindų laikymusi, priima formalius, nemotyvuotus sprendimus, realiai netikrina tiekėjų pateiktos informacijos.

Henrika, Tarnyba

12 2019-04-10 išvada Nr. 4S-451; 2019-04-10 išvada 4S-452

pagrįsta tinkamais ar pakankamais įrodymais, suteikiančiais teisę perkančiosioms organizacijoms nustatyti aplinkybes, susijusias su tiekėjų pašalinimo pagrindų nebuvimu. Perkančiosios organizacijos nesikreipė į tiekėjus dėl pateiktos informacijos pagrindimo pateikiant papildomus duomenis; 1.2. įvertinusios tiekėjų teiktus dokumentus dėl tiekėjų pašalinimo pagrindų nebuvimo, perkančiosios organizacijos priėmė formalius arba nemotyvuotus sprendimus dėl tiekėjų pašalinimo pagrindų ir priemonių, kurių jie ėmėsi, siekdami įrodyti savo patikimumą, pakankamumą, o tai suponuoja išvadą apie nevisapusišką ir neobjektyvų tiekėjo pateiktos informacijos įvertinimą ar apskritai – neįvertinimą; 1.3. pirkimo procedūrų metu dalis tiekėjų veikė nesąžiningai ir perkančiosioms organizacijoms nepateikė aktualių duomenų dėl pašalinimo pagrindų (nenurodė, jog pirkimo procedūrų metu dėl melagingos informacijos pateikimo kitų perkančiųjų organizacijų vykdytuose viešuosiuose pirkimuose buvo įtraukti į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą), tačiau perkančiosios organizacijos apsiribojo vien formaliu VPI nuostatų dėl pašalinimo pagrindų laikymusi ir realiai netikrino tiekėjų pateiktos informacijos, t. y. netikrino viešai prieinamos Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąraše pateiktos informacijos.

Nepatikimų tiekėjų ir Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašai

Tarnyba yra atsakinga už Nepatikimų tiekėjų ir Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašų administravimą – techninę galimybę pirkimų vykdytojams viešai paskelbti nepatikimus ir melagingą informaciją pateikusių tiekėjus, tačiau už skelbiamos informacijos teisingumą atsakingi patys pirkimų vykdytojai.

Pirkimų vykdytojai, vadovaudamiesi VPI 91 straipsnio 1 dalies nuostatomis, turi pareigą paskelbti informaciją apie pirkimo sutarties neįvykdžiusius ar netinkamai ją įvykdžiusius tiekėjus, taip pat apie ūkio subjektus, kurių pajėgumais rėmėsi tiekėjas ir kurie su tiekėju prisiėmė solidarią atsakomybę už pirkimo sutarties įvykdymą, kai:

- **sutartis nutraukta dėl esminio pirkimo sutarties pažeidimo arba buvo priimtas sprendimas, kad tiekėjas pirkimo sutartyje nustatytą esminę pirkimo sutarties sąlygą vykdė su dideliais arba nuolatiniais trūkumais ir dėl to pirkimo vykdytojas pritaikė sutartyje nustatytą sankciją;**
- **priimtas teismo sprendimas, kuriuo tenkinamas pirkimo vykdytojo reikalavimas atlyginti nuostolius, patirtus dėl to, kad tiekėjas sutartyje nustatytą esminę pirkimo sutarties sąlygą vykdė su dideliais arba nuolatiniais trūkumais.**

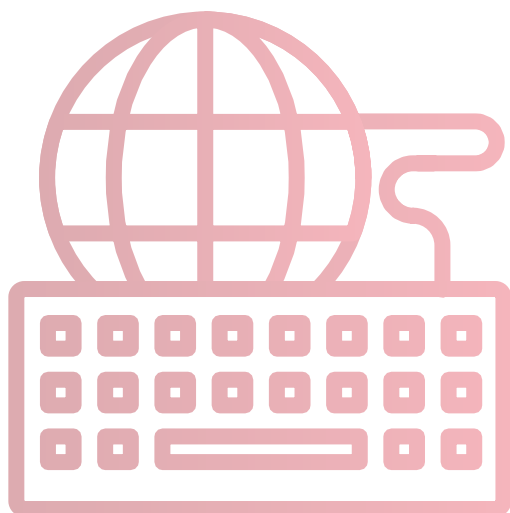
VPI atsiradusia galimybe nubausti tiekėją dėl netinkamo sutarties vykdymo naudojamosi vis dažniau, o tai parodo, kad pirkimų vykdytojai, siekdami užtikrinti tinkamą sutarčių vykdymo kontrolę, netoleruoja nevykdančių arba netinkamai vykdančių sutartinius įsipareigojimus tiekėjų, nutraukia su jais sutartis ir įvykdo VPI įtvirtintą pareigą. Pažymėtina, kad **į Nepatikimų tiekėjų sąrašą tiekėjai įtraukiami 3 metams, todėl šiuo laikotarpiu jie negali dalyvauti viešųjų pirkimų konkursuose.** Tai yra viena iš efektyviausių drausminamojo poveikio priemonių sutartinių įsipareigojimų nevykdantiems tiekėjams. 2019 m. nutrauktų sutarčių skaičius, kai tiekėjai buvo įtraukti į Nepatikimų tiekėjų sąrašą, palyginti su 2018 m., išaugo nuo 30 iki 51. Į Nepatikimų tiekėjų sąrašus 2018 m. buvo įtraukti 25 tiekėjai, 2019 m. – jau 43 tiekėjai. Nepatikimų tiekėjų sąraše yra ir tokių tiekėjų, kuriuos į sąrašą įtraukė keli pirkimų vykdytojai, su tiekėjais buvo nutrauktos net kelios sutartys. Atnaujintą Nepatikimų tiekėjų sąrašą galima rasti [čia](#).

Vadovaudamiesi VPI 52 straipsnio 1 dalies nuostatomis, pirkimų vykdytojai taip pat turi pareigą išviešinti informaciją apie tiekėją, kuris pirkimo procedūrų vykdymo metu nuslėpė informaciją ar pateikė melagingą informaciją dėl pašalinimo pagrindų nebuvimo ir kvalifikacijos reikalavimų atitikties. **Į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą tiekėjai įtraukiami 1 metams.** Tiekėjų, kurie buvo įtraukti į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą, skaičius 2019 m. taip pat padidėjo – įtraukti 9 tiekėjai, 2018 m. – 5. Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą galima peržiūrėti [čia](#).

TIKSLAS:

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SKAIDRUMO IR PROCEDŪRŲ EFEKTYVUMO DIDINIMAS EL. PRIEMONĖMIS

CENTRINĖ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ INFORMACINĖ SISTEMA (CVP IS)

99,9%

99,9 proc. skelbtų pirkimų
atliekama CVP IS priemonėmis.

Svarbiausi CVP IS tobulinimo darbai 2019 m.

Atsižvelgiant į pirkimų vykdytojų
ir tiekėjų poreikius, **modifikuotas**
Centrinis viešųjų pirkimų
portalas CVPP

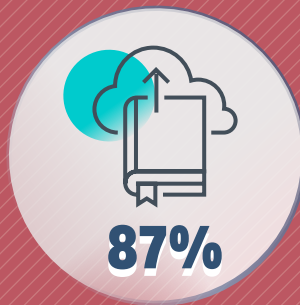
Realizuota galimybė teikti
gynybos ir saugumo srities
pirkimų bei koncesijų
ataskaitas

73 proc. viešųjų pirkimų dalyvių **teigiamai vertino CVP IS**

28,5 mln. €

Įvykdyta 15 elektroninių aukcionų
procedūrų, kurių vertė –
28,5 mln. Eur

87%

CVP IS **paskelbta 87 proc.**
sudarytų sutarčių

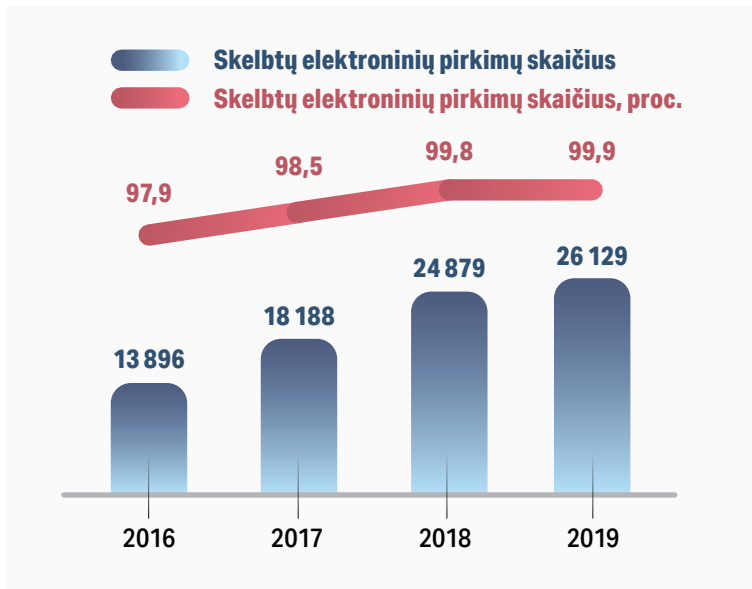
Atverti sutarčių duomenys (CSV formatu)
Sukurta sutarčių paieškos priemonė, naudojant Power BI

ELEKTRONINIAI PIRKIMAI IR INFORMACINĖS SISTEMOS

Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema

30 pav. Skelbtų elektroninių pirkimų skaičiaus dalis, proc.

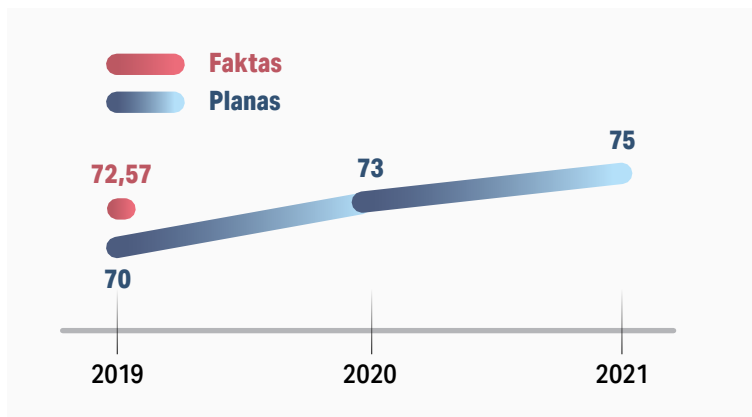

Nuo 2017 m. liepos 1 d. įsigaliojus naujai VPĮ redakcijai, pirkimų vykdytojo ir tiekėjo bendravimas bei keitimasis informacija, įskaitant skelbimų apie pirkimą, kvietimų pateikti pasiūlymą ir kitų pirkimo dokumentų, tiekėjų paraiškų, pasiūlymų, sprendinių, projekto konkursų planų ir projektų pateikimą, vyksta remiantis šiuo įstatymu ir **naudojantis CVP IS priemonėmis**. Šių reikalavimų gali būti nesilaikoma tik išimtiniais atvejais.

2019 m. skelbtų elektroninių pirkimų skaičiaus dalis siekė beveik 100 proc. visų skelbtų pirkimų.

Strateginiame veiklos plane numatytiems tikslams pasiekti skirtos programos Racionalumo ir skaidrumo didinimas viešuosiuose pirkimuose vienas iš tikslų – viešųjų pirkimų skaidrumo ir procedūrų efektyvumo didinimas el. priemonėmis. Jo įgyvendinimui vertinti Tarnybos numatytas vienas iš kriterijų – Teigiamai CVP IS vertinančių viešųjų pirkimų dalyvių dalis (proc.). Vertinimo kriterijaus reikšmė nustatoma pagal viešųjų pirkimų dalyvių apklausos rezultatus. Apklausos duomenys padėjo identifikuoti, kaip viešųjų pirkimų dalyviai vertina CVP IS – kurias funkcines galimybes reikėtų tobulinti, koks dalyvių pasitenkinimo lygis CVP IS veikimo greičiu, funkcijų pakankamumu, saugumu. Išanalizavus apklausos rezultatus, buvo nustatyti CVP IS trūkumai, atliekami jos tobulinimo darbai.

31 pav. Teigiamai CVP IS vertinančių viešųjų pirkimų dalyvių dalis, proc.

Teigiamo CVP IS vartotojų vertinimo planuota reikšmė 2019 m. buvo pasiekta ir viršyta. Tai nulėmė Tarnybos 2019 m. atlikti svarbūs vartotojų darbą su sistema palengvinę CVP IS patobulinimai.

CVP IS tobulinimas

2019 m. Tarnyba ėmėsi CVP IS tobulinimų, kurie padėtų užtikrinti CVP IS pasiekiamumą ir didintų viešųjų pirkimų skaidrumą, mažintų pirkimų sąnaudas bei pirkimų procedūrų trukmę, didintų konkurencingumą ir pagerintų informacijos viešinimą. **Tarnyba atliko šiuos CVP IS pakeitimus:**

- modifikuotas Centrinis viešųjų pirkimų portalas CVPP. Praplėsti paieškos filtrai, realizuota galimybė atlikti skelbimų paiešką pagal pirkimo vykdytojo pavadinimą, juridinio asmens kodą, pirkimo pavadinimą ir jo aprašymą. CVPP portale sudaryta galimybė ataskaitų paiešką vykdyti pagal pirkimo numerį;
- įdiegta automatinė pasiūlymų teikimo termino atnaujinimo funkcija mažos vertės, techninių specifikacijų ir rinkos konsultacijų skelbimams. Pirkimo vykdytojui pakeitus pasiūlymo pateikimo terminą mažos vertės, techninių specifikacijų ir rinkos konsultacijų darbų sąrašė, terminas automatiškai atsinaujina ir viešinimo portale;
- sukurta rinkos konsultacijos skelbimo forma, patobulintos skelbimo formos F03, F06, F15;
- patobulintas įgyvendinančiųjų organizacijų profilis. Vykdamas pirkimų tikrinimą, įgyvendinančiosios organizacijos turi galimybę peržiūrėti paskelbtus skelbimus ir ataskaitas tiesiai iš pirkimo. Sutrumpėjo tikrinimo laikas, nes visa vieša informacija apie pirkimą yra pirkimo darbų sąrašė;
- sukurta galimybė CVP IS pildyti koncesijos ataskaitos AtK-1 formą, atsižvelgiant į Koncesijų įstatymą.
- CVP IS įdiegta išpėjamojo pranešimo apie sesijos pabaigą funkcija;
- sukurta gynybos ir saugumo srityje vykdomų pirkimų ataskaitų AtGn-1 ir AtGn-2 formos;
- atnaujinta CVP IS DEMO aplinka, leidžianti naudotojams atlikti bandomuosius pirkimus, išbandyti naujų funkcijų galimybes ir pan.

Vienas iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje numatytų krypties 3.3. „**Skaidrumo ir atvirumo didinimas, kovos su korupcija stiprinimas**“ įgyvendinimo darbų – elektroninio aukciono taikymo skatinimas, įvertinant elektroninių aukcionų nepopuliarumo priežastis ir įgyvendinant siūlymus¹³.

Elektroninio aukciono procedūra Lietuvos viešuosiuose pirkimuose taikoma vis dar gana retai. Elektroninis aukcionas gali būti vykdomas perkant prekes, paslaugas ar darbus, atliekant pirkimą atviro ar riboto konkurso būdu ir vykdamas skelbiamas derybas, kai tiksliai suformuluota techninė specifikacija. Didžiausią naudą iš elektroninio aukciono galima gauti perkant didesnius kiekius standartinių prekių, paslaugų ar darbų tose srityse, kuriose didelė tiekėjų konkurencija.

2019 m. pirkimų, kuriems taikytas elektroninis aukcionas, sutartis sudarė 17 pirkimų vykdytojų. Šių pirkimų vertė siekė 28,5 mln. Eur (2018 m. – 2,2 mln. Eur), tai sudarė 0,6 proc. bendros per šį laikotarpį sudarytų supaprastintų ir tarptautinių pirkimų sutarčių vertės. Daugiausia tokių pirkimų (10) įvykdė Kalėjų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, šių pirkimų vertė – 28,2 mln. Eur. Didžiausios vertės pirkimas, kuriam taikyta elektroninio aukciono procedūra – Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pirkimas *Nuteistųjų (suihtųjų) apiprekinimo paslaugos* už 18,2 mln. Eur.

Siekdama pagerinti elektroninių aukcionų vykdymo sąlygas CVP IS, Tarnyba atliko naujinimus, kurie leidžia vienu metu vykdyti aukcionus kelioms pirkimo dalims, pritaikę specialiai elektroniniam aukcionui vykdyti skirtą šabloną. Kad būtų aiškiau, kaip vykdyti elektroninį aukcioną, Tarnyba parengė mokomąjį filmuką, kuriuo periodiškai dalijosi socialiniuose tinkluose. Buvo sukurta galimybė pirkimų vykdytojams elektroninį aukcioną išbandyti CVP IS demonstracinėje versijoje.

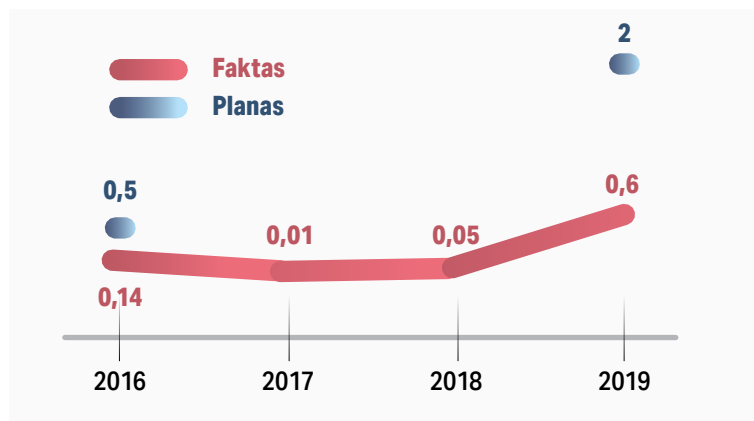
2019 m. mokymuose elektroninių aukcionų vykdymo klausimais dalyvavo 66 asmenys.

„**Labai malonu, kad vienuose mokymuose dalyvavo ir CPO atstovas, pasidžiaugė Tarnybos vykdomais mokymais ir juos papildė savo pastabomis bei patarimais, parodė mokymų dalyviams praktiškai, kiek CPO sutaupė vykdydama aukcionus. Mokymų dalyviai tikrai susidomėjo aukcionais.**

Lina K., Tarnyba

¹³ Atsakingos institucijos – Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Viešųjų pirkimų tarnyba.

32. pav. Pirkimų, kuriems taikytas elektroninis aukcionas, vertės dalis nuo visų pirkimų vertės, proc.

Pirkimų vykdytojų teigimu, vykdyti elektroninius aukcionus tikslinga, kai kyla įtarimų, kad gali būti viršyta pirkimui numatyta lėšų suma. Kadangi viešųjų pirkimų reglamentavimo nuostatos net ir elektroninių aukcionų atveju tokius pirminius pasiūlymus įpareigoja atmesti, pirkimų vykdytojai šių procedūrų nesi- renka.

Sutarčių skelbimas CVP IS

Viešųjų pirkimų sutarčių skelbimas CVP IS – svarbi priemonė, siekiant didinti viešųjų pirkimų konkurencingumą, skaidrumą ir racionalų lėšų panaudojimą.

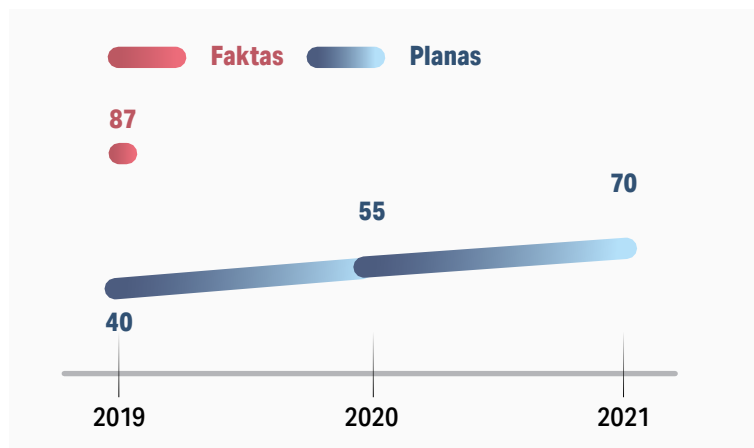
Prievolė pirkimų vykdytojams CVP IS skelbti visas raštu sudarytas sutartis atsirado nuo 2015 m. sausio 1 d., o nuo 2019 m. birželio 11 d. – ne tik raštu sudarytas sutartis, bet ir informaciją apie žodines sutartis, jei pasiūlymas buvo pateiktas raštu.

Sudarytų ir CVP IS paskelbtų sutarčių santykiui įvertinti Tarnyba Strateginiame veiklos plane nusimatė rodiklį *Paskelbtų viešųjų pirkimų sutarčių dalis (proc.)*.

„Džiaugiuosi, kad, palyginti su ankstesniais metais, pagerėjo 2019 kalendorinių metų metinių ataskaitų duomenys, matomos didelės pirkimų vykdytojų pastangos viešinti viešųjų pirkimų sutartis. Manau, prie to šiek tiek prisidėjo ir Tarnyba.“

Erika, Tarnyba

33 pav. Paskelbtų viešųjų pirkimų sutarčių dalis, proc.

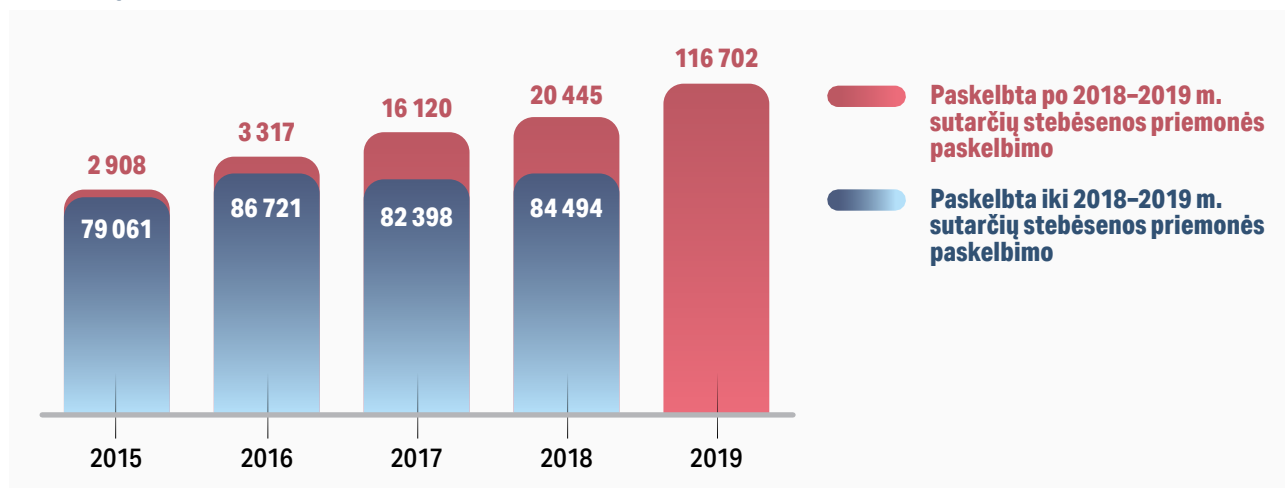

2019 m. Tarnyba ir toliau ėmėsi aktyvių veiksmų, kad sutartys CVP IS būtų skelbiamos tinkamai ir laiku. Rodiklio reikšmė buvo pasiekta – CVP IS paskelbta **87 proc. visų sudarytų sutarčių**.

Siekti numatyto tikslo itin veiksmingai padėjo Tarnybos parengta **2018–2019 m. sudarytų sutarčių tinkamo viešinimo stebėsenos priemonė¹⁴**, kuria naudodamiesi pirkimų vykdytojai galėjo pasitikrinti nuolat atnaujinamus savo organizacijos sudarytų ir CVP IS paviestų sutarčių stebėsenos rezultatus – užtikrinta nuolatinė Tarnybos ir pirkimų vykdytojų komunikacija, pastebint sutarčių viešinimo trūkumus, Tarnybai suteikiant metodinę pagalbą dėl tinkamo sutarčių viešinimo. Taip pat ši priemonė pirkimų vykdytojams leido susipažinti su Tarnybos atliekamu sutarčių viešinimo stebėsenos procesu, duomenų šaltiniais – tai pagelbėjo net ir mažiau kompetencijų turintiems pirkimų vykdytojams sėkmingai vykdyti VPĮ nustatytas su sutarčių viešinimu susijusias prievoles.

14 <https://tinyurl.com/u3329ql>

34 pav. CVP IS paviestintų sutarčių skaičius pagal sudarymo laikotarpį iki ir po 2018–2019 m. sutarčių viešinimo stebėsenos priemonės paskelbimo

Kasmet pirkimų vykdytojai sudaro apie 900 tūks. rašytinių ir žodinių sutarčių (įskaitant mažos vertės pirkimų sutartis), iš jų – apie 14 proc. sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS.

Kasmet didėjantis CVP IS paskelbtų sutarčių skaičius rodo ne tik augančią viešųjų pirkimų apimtį, bet ir gerėjančius pirkimų vykdytojų įgūdžius, didėjančią atsakingumą, sąmoningumą viešinant pirkimų sutartis CVP IS.

CVP IS paskelbtų sutarčių atvirieji duomenys

CVP IS sutarčių viešinimo posistemė – vienintelis duomenų šaltinis, kuriame kaupiami ir skelbiami viešai visų sutarčių tipų duomenys: pagal pirkimų vertes – tarptautinių, supaprastintų ir mažos vertės pirkimų sutartys, pagal sutarčių rūšis – įprastos, preliminarinės, pagrindinės preliminarinių ir DPS pagrindu sudarytos sutartys, vidaus sandorių sutartys, žodinių sutarčių informacija, jei pasiūlymas buvo pateiktas žodžiu.

Tarnyba, suprasdama pirkimų sutarčių duomenų prieinamumo didesniai vartotojų ratui svarbą, 2019 m. atvėrė CVP IS sutarčių viešinimo posistemėje[1] skelbiamų **sutarčių duomenis**¹⁵. Atviruosius sutarčių, sudarytų nuo 2015 m. iki dabar, duomenis galima atsisiųsti CSV formatu. Tam, kad sutarčių duomenis būtų paprasčiau analizuoti, Tarnyba parengė duomenų aprašą. Čia galima rasti informaciją apie duomenų apimtį, patikimumą, duomenų interpretavimo ir apibendrinimo rekomendacijas, duomenų struktūros aprašymą ir jos pakeitimus, duomenų bylų atnaujinimo istoriją.

Greitesnei sutarčių analizei Tarnyba parengė **sutarčių duomenų analizės priemonę**¹⁶. Ja naudojantis, galima atlikti sutarčių paiešką, analizuoti pagal pasirinktus kriterijus: pirkimų vykdytoją, tiekėją, pirkimo objektą ir kt. Svarbu tai, kad čia įdiegta tiekėjo – fizinio asmens, užsienio įmonės – paieškos galimybė, kuri kol kas nėra numatyta CVP IS sutarčių viešinimo posistemėje.

Tarnybai įdomi analizuojančių sutartis vartotojų nuomonė apie sutarčių atvirųjų duomenų naudą, jų panaudojimo sritis, todėl komunikavimui su atvirųjų duomenų naudotojais buvo sukurta speciali pašto dėžutė.

¹⁵ <https://tinyurl.com/v4rdqbe>

¹⁶ <https://tinyurl.com/ujhh3go>

SEKTORINĖS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ APŽVALGOS

Tarnyba, analizuodama viešųjų pirkimų sistemos pokyčius ir siekdama nustatyti sisteminės viešųjų pirkimų problemas, vykdė viešųjų pirkimų sektorinę analizę.

Statybos sektoriaus pirkimai 2014–2016 ir 2017–2018 m.¹⁷

Statybos sektoriaus pirkimų konkurencinėje aplinkoje matomi teigiami pokyčiai. 2014–2016 m. apžvalgoje konstatavome nepakankamą konkurenciją statybos sektoriuje, didėjančios koncentracijos ir dominuojančios padėties tendencijas, o 2017–2018 m. galima konstatuoti didėjančių pasiūlymų konkurencingumą, didesnę skaičių rangovų, su kuriais sudaromos sutartys, mažėjančią didžiausiems pagal sudarytų sutarčių vertę 20 ir 10 rangovų tenkančią pirkimų dalį. 2014–2016 m. 20 didžiausių rangovų užimama statybos rinkos dalis pagal sudarytų sutarčių vertę didėjo nuo 47 iki 70 proc., o 2017–2018 m. ji ryškiai sumažėjo: 2017 m. siekė 50 proc., 2018 m. – 47 proc.

2014–2018 m. laikotarpiu pastebima tendencija: mažėjo statybos darbų konkursus laimėjusių rangovų – ūkio subjektų grupių skaičius ir didėjo pavienių rangovų skaičius. 2018 m. tiekėjų – ūkio subjektų grupių skaičius ir jo procentinė dalis nuo bendro statybos sektoriuje sutartis sudariusių rangovų skaičiaus buvo mažiausia per visą 2014–2018 m. laikotarpį – 136 (20 proc.). 2016 m. su rangovais – ūkio subjektų grupėmis sudarytų sutarčių vertės dalis buvo didžiausia per visą 2014–2018 m. laikotarpį – beveik 39 proc., o 2018 m. krito iki mažiau nei 18 proc. Tokių didelį pokytį galimai lėmė Konkurencijos tarybos 2017 m. UAB „Irdaivai“ ir AB Panevėžio statybos trestui skirta bauda už viešuosiuose pirkimuose pateiktus bendrus pasiūlymus, taip ribojant konkurenciją.

Tarp Baltijos šalių, TED duomenimis, 2014–2016 m. laikotarpiu Lietuva „pirmavo“ pagal tarptautinių pirkimų sutarčių, sudarytų gavus pasiūlymą tik iš vieno rangovo, skaičiaus dalį (vidutiniškai 30 proc.), tačiau 2017–2018 m. tokių sutarčių dalis Lietuvoje sumažėjo iki 9 proc.

Maisto produktų ir maitinimo paslaugų pirkimai 2013–2015 ir 2016–2018 m.¹⁸

Palyginus šio sektoriaus 2016–2018 m. laikotarpiu vykdytus pirkimus su ankstesniu laiku, nustatyta, kad vis dažniau maisto prekės ir maitinimo paslaugos įsigijamos centralizuotai. Pirkimų vykdytojų skaičius nuo 319 sumažėjo iki 278. 10 didžiausių pirkimų vykdytojų pagal maisto prekių ir paslaugų sektoriuje sudarytų sutarčių vertę dalis išaugo nuo 35 iki 53 proc.

Konkurencinėje aplinkoje esminių pokyčių nėra – 10 didžiausių tiekėjų pagal sudarytų sutarčių vertę teko panaši visų sudarytų sutarčių vertės dalis: 2013–2015 m. – 76 proc., 2016–2018 m. – 74 proc.

Mažėjo pirkimų, kurių pasiūlymų eilėje buvo vienas tiekėjas – nuo 30 iki 20 proc., tačiau tiekėjų, su kuriais buvo sudarytos sutartys, mažėjo: 2013–2015 m. sutartys sudarytos su 255 tiekėjais, 2016–2018 m. – su 213.

Informacinių technologijų pirkimai 2013–2015 ir 2016–2018 m.¹⁹

Analizės rezultatai parodė, jog pirkimų vykdytojai mažiau investavo į naujų informacinių sistemų kūrimą, o dažniau modernizavo, atnaujino jau turimas sistemas.

¹⁷ <https://tinyurl.com/v5j5pw9>

¹⁸ <https://tinyurl.com/vpy34l9>

¹⁹ <https://tinyurl.com/umpgplvd>

Pirkimų vykdytojai dažniau išnaudojo galimybę sudaryti preliminarįsias pirkimų sutartis, taip sukurdami realią konkurenciją ir taupydami lėšas.

2016–2018 m., kaip ir ankstesniuose laikotarpiu, vidutiniškai 40 proc. IT paslaugoms skiriamų lėšų išleidžia 10 pirkimų vykdytojų, o vidutiniškai 35 proc. IT paslaugoms skiriamų lėšų tenka 10 tiekėjų.

Pastaraisiais metais „vieno tiekėjo“ pirkimų IT paslaugų sektoriuje mažėjo, tačiau kasmet tokie pirkimai sudaro vidutiniškai apie 68 proc. visų IT paslaugų pirkimų.

Savivaldybių vidaus sandoriai 2011–2018 m.²⁰

2018 m. savivaldybių vidaus sandorių vertės dalis siekė 33 proc. visų jų sudarytų sutarčių vertės (įskaitant sudarytų viešųjų pirkimų būdu). 2018 m. savivaldybių sudarytų sandorių vertė siekė 51 proc. 2011–2018 m. laikotarpiu sudarytų vidaus sandorių vertės.

Vidutinė 2011–2017 m. savivaldybių sudarytų vidaus sandorių vertė siekė 0,9 mln. Eur, 2018 m. – apie 11 mln. Eur.

2018 m. savivaldybės į pirkimų planus įtraukė tik kas antrą vidaus sandorį – 49 proc.

Pagal sudarytų vidaus sandorių vertę daugiausiai sandorių sudaroma dėl keleivių vežimo (34 proc.), atitinkamai pagal sudarytų vidaus sandorių skaičių – dėl kelių, gatvių, aplinkos priežiūros ir kt. paslaugų teikimo (23 proc.)

Didžiausios vertės vidaus sandorius 2018 m. sudarė: Kauno m. savivaldybė – 250 mln. Eur; Vilniaus m. savivaldybė – 127 mln. Eur; Palangos m. savivaldybė – 24 mln. Eur.

²⁰ <https://tinyurl.com/wtedsnj>

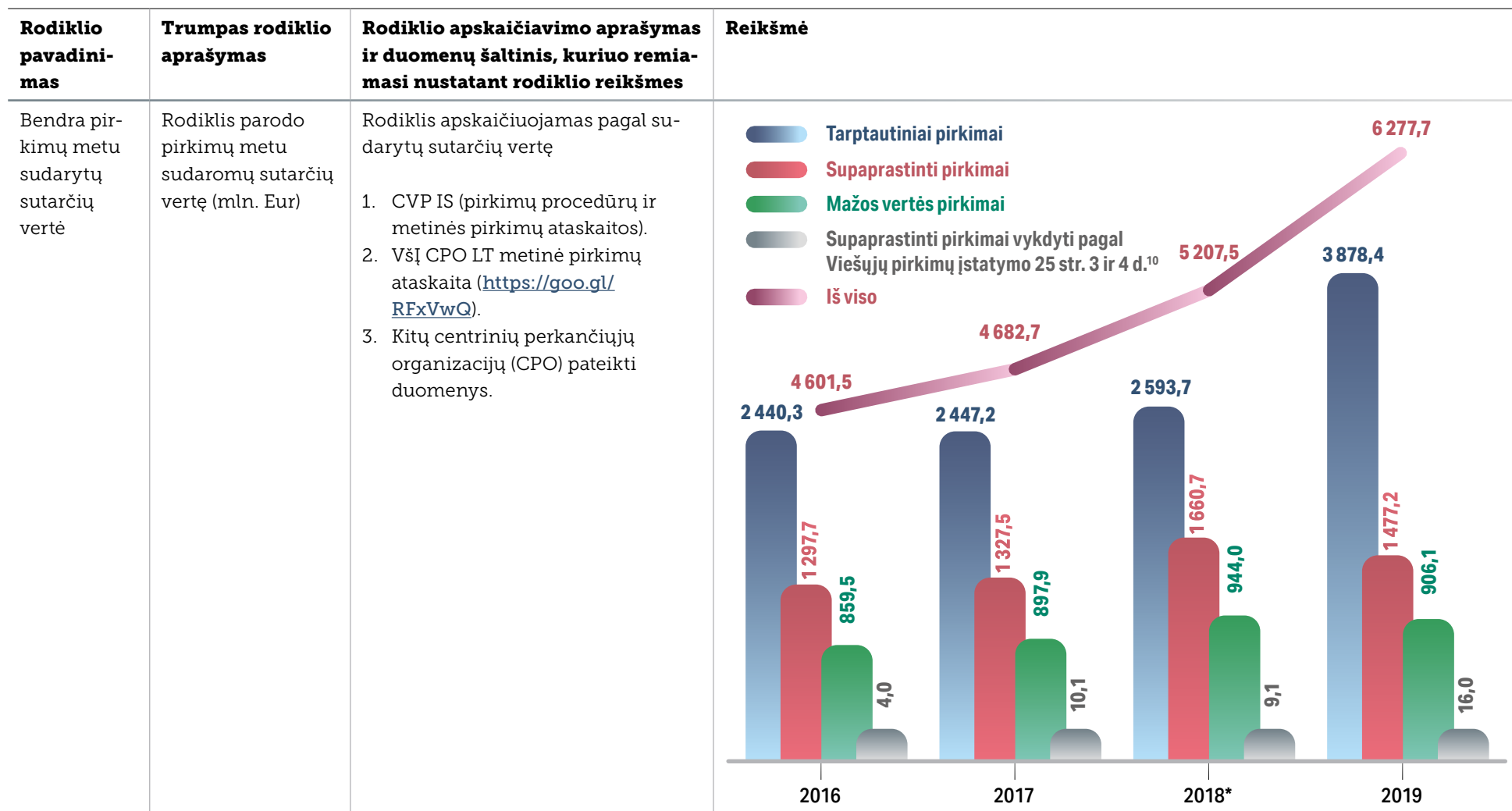
A PRIEDAS. DIDŽIAUSIOS VERTĖS 2019 M. PIRKIMAI / SUTARTYS

Eil. Nr.	Pirkimo Nr.	Pirkimų vykdytojas		Pirkimo objekto pavadinimas	Sutartis preliminarioji?	Tiekėjas, su kuriuos sudaryta sutartis		Sutarties sudarymo data	Sudarytos sutarties vertė, mln. Eur	Sudarytos sutarties vertė, proc.
		Kodas	Pavadinimas			Kodas	Pavadinimas			
1	361216	110053842	AB „Lietuvos geležinkeliai“	Objekto „Ruožo Vilnius – Klaipėda (Draugystės st.) elektrifikavimas“ rangos darbų pirkimas	NE	Ūkio subjektų grupė	Užsienio įmonė Elecnor S.A.; užsienio įmonė Instalaciones Inabensa, S.A.;	2019-12-20	439,4	8,2%
2	400869	110053842	AB „Lietuvos geležinkeliai“	Vilniaus ir Vaidotų kuro terminalams skirtas dyzelinas	TAIP	166451720	AB „ORLEN Lietuva“	2019-01-23	118,4	2,2%
				Kauno kuro terminalui skirtas dyzelinas	TAIP			2019-01-23	9,7	0,2%
				Radviliškio kuro terminalui skirtas dyzelinas	TAIP			2019-01-23	84,3	1,6%
				Klaipėdos kuro terminalui skirtas dyzelinas	TAIP			2019-01-23	30,9	0,6%
Iš viso 400869:				Dyzelino pirkimas Nr. 2018/PCSP-5-12					243,3	4,5%

3	381642	303090867	AB „Amber Grid“	Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos dalies Lietuvos Respublikos teritorijoje statybos darbai	NE	Ūkio subjektų grupė	122049143 UAB „ALVORA“; 144662024 UAB „Šiaulių dujotiekių statyba“	2019-12-23	96,6	1,8%
4	447578	188764867	Kauno miesto savivaldybės administracija	Kauno miesto susisiekimo komunikacijų remonto ir rekonstrukcijos darbų Aleksoto, Panemunės, Šilainių ir Vilijampolės seniūnijoje, pirkimas	TAIP	135640993	UAB „Kauno keliai“	2019-11-04	81,9	1,5%
						133729589	AB „Kauno tiltai“	2019-11-04	81,9	1,5%
						135007799	UAB „Autokausta“	2019-11-04	81,9	1,5%
				Kauno miesto susisiekimo komunikacijų remonto ir rekonstrukcijos darbų Centro, Dainavos, Eigulių, Gričiupio, Petrašiūnų ir Žaliakalnio seniūnijose, pirkimas	TAIP	135640993	UAB „Kauno keliai“	2019-11-04	81,9	1,5%
						133729589	AB „Kauno tiltai“	2019-11-04	81,9	1,5%
						135007799	UAB „Autokausta“	2019-11-04	81,9	1,5%
Iš viso 447578:								163,8	3,1%	

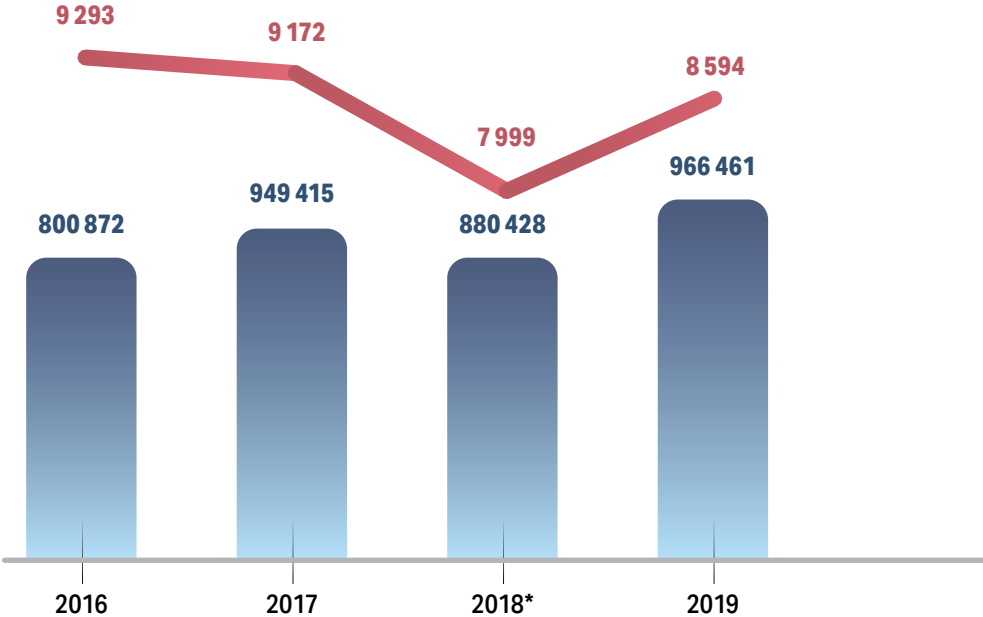
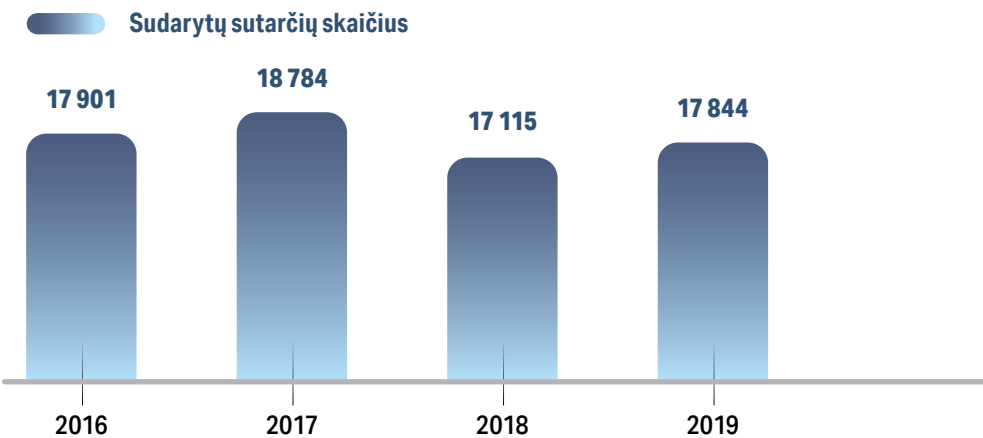
5	409157	110053842	AB „Lietuvos geležinkeliai“	2018/PCSR-3-9/10198 Antrojo kelio statyba ruože Livintai-Gaižiūnai rangos darbų pirkimas	NE	Ūkio subjektų grupė	Užsienio įmonė Eurovia CS, a.s.; 121949798 AB „Eurovia Lietuva“; 181628163 UAB Geležinkelio tiesimo centras;	2019-10-24	61,9	1,2%
6	415048	110053842	AB „Lietuvos geležinkeliai“	2018/PCSR-3-11/8290 Antrojo kelio statyba ruože Plungė – Šateikiai rangos darbų pirkimas	NE	133729589	Akcinė bendrovė „Kauno tiltai“	2019-12-30	56,5	1,1%
7	405404	304151376	AB „Energijos skirstymo operatorius“	(2018-ESO-1012) Elektros energija su balansavimo paslauga	NE	302449388	ENERGIJOS TIEKIMAS, UAB	2019-01-01	48,8	0,9%
8	453040	304151376	AB „Energijos skirstymo operatorius“	(2019-ESO-692) Elektros energija su balansavimo paslauga	NE	303383884	UAB „Ignitis“	2019-12-22	40,3	0,8%
9	432089	188710061	Vilniaus miesto savivaldybės administracija	Liepkalnio g., Žirnių g. ir Minsko pl. dviejų lygių sankryžos rekonstravimas	NE	Ūkio subjektų grupė	110801759 UAB „Fegda“; 121477326 Tiltų statybos UAB „Tilsta“	2019-11-08	40,1	0,7%
10	426923	304740061	Gynybos resursų agentūra prie Krašto apsaugos ministerijos	Dyzelinas	TAIP	166451720	AB „ORLEN Lietuva“	2019-05-29	39,5	0,7%
Iš viso 10 didžiausios vertės pirkimai:									1 230,2	23,0%
Kiti pirkimai (8 584):									4 125,4	77,0%
Bendra 2019 m. pirkimų vertė:									5 355,6	100,0%

B PRIEDAS. VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SISTEMOS EFEKTYVUMO STEBĖSENOS RODIKLIAI 2016–2019 M.

¹⁰ Iki 2017 m. liepos 1 d. supaprastinti pirkimai, vykdyti pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 85 str. 5 dalies nuostatas

* 2018 m. mažos vertės pirkimų vertė atnaujinta 2019 m. lapkričio 15 d.

Bendras įvykusių pirkimų skaičius	Rodiklis parodo įvykusių pirkimų skaičių	Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimo unikalų Nr. ir pagal pirkimų metinėse ataskaitose teikiamus mažos vertės pirkimų duomenis 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir metinės pirkimų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (cpo) pateikti duomenys.	Mažos vertės pirkimų skaičius Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Mažos vertės pirkimų skaičius</th><th>Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>800 872</td><td>9 293</td></tr><tr><td>2017</td><td>949 415</td><td>9 172</td></tr><tr><td>2018*</td><td>880 428</td><td>7 999</td></tr><tr><td>2019</td><td>966 461</td><td>8 594</td></tr></tbody></table>	Metai	Mažos vertės pirkimų skaičius	Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius	2016	800 872	9 293	2017	949 415	9 172	2018*	880 428	7 999	2019	966 461	8 594
Metai	Mažos vertės pirkimų skaičius	Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius																
2016	800 872	9 293																
2017	949 415	9 172																
2018*	880 428	7 999																
2019	966 461	8 594																
Bendras tarptautinių ir supaprastintų pirkimų metu sudarytų sutarčių skaičius (be CPO užsakymų ir be mažos vertės pirkimų)	Rodiklis parodo pirkimų metu sudaromų sutarčių skaičių	Rodiklis apskaičiuojamas pagal sudarytų sutarčių skaičių 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).	Sudarytų sutarčių skaičius <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Sudarytų sutarčių skaičius</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>17 901</td></tr><tr><td>2017</td><td>18 784</td></tr><tr><td>2018</td><td>17 115</td></tr><tr><td>2019</td><td>17 844</td></tr></tbody></table>	Metai	Sudarytų sutarčių skaičius	2016	17 901	2017	18 784	2018	17 115	2019	17 844					
Metai	Sudarytų sutarčių skaičius																	
2016	17 901																	
2017	18 784																	
2018	17 115																	
2019	17 844																	

* 2018 m. mažos vertės pirkimų vertė atnaujinta 2019 m. lapkričio 15 d.

Procentinė pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios sektoriaus išlaidų	Rodiklis parodo, kokią dalį valdžios institucijų išlaidų sudaro bendra pirkimų vertė	Rodiklis apskaičiuojamas bendrą įvykusių pirkimų vertę lyginant su valdžios sektoriaus išlaidomis 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir metinės pirkimų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (cpo) pateikti duomenys. 4. Statistikos departamento rodiklių duomenų bazė, (2020-04-20 duomenimis) (https://goo.gl/W1KN77).	■ Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur ■ Pirkimų vertė, mln. Eur — Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertė, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>13 294,5</td> <td>4 601,5</td> <td>34,6</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>14 020,4</td> <td>4 682,7</td> <td>33,4</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>15 411,3</td> <td>5 207,5</td> <td>33,8</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>16 894,4</td> <td>6 277,7</td> <td>37,2</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc.	2016	13 294,5	4 601,5	34,6	2017	14 020,4	4 682,7	33,4	2018	15 411,3	5 207,5	33,8	2019	16 894,4	6 277,7	37,2
Metai	Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc.																				
2016	13 294,5	4 601,5	34,6																				
2017	14 020,4	4 682,7	33,4																				
2018	15 411,3	5 207,5	33,8																				
2019	16 894,4	6 277,7	37,2																				
Procentinė pirkimų vertės dalis, skaičiuojant nuo BVP	Rodiklis parodo, kokią dalį šalies BVP sudaro bendra pirkimų vertė	Rodiklis apskaičiuojamas bendrą įvykusių pirkimų vertę lyginant su šalies BVP 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir metinės pirkimų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (cpo) pateikti duomenys. 4. Statistikos departamento rodiklių duomenų bazė, (2020-03-02 duomenimis) (https://goo.gl/W1KN77).	■ BVP, mln. Eur ■ Pirkimų vertė, mln. Eur — Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>BVP, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertė, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>38 849,4</td> <td>4 601,5</td> <td>11,8</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>42 269,3</td> <td>4 682,7</td> <td>11,1</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>45 264,4</td> <td>5 207,5</td> <td>11,5</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>48 339,2</td> <td>6 277,7</td> <td>13,0</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	BVP, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc.	2016	38 849,4	4 601,5	11,8	2017	42 269,3	4 682,7	11,1	2018	45 264,4	5 207,5	11,5	2019	48 339,2	6 277,7	13,0
Metai	BVP, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc.																				
2016	38 849,4	4 601,5	11,8																				
2017	42 269,3	4 682,7	11,1																				
2018	45 264,4	5 207,5	11,5																				
2019	48 339,2	6 277,7	13,0																				

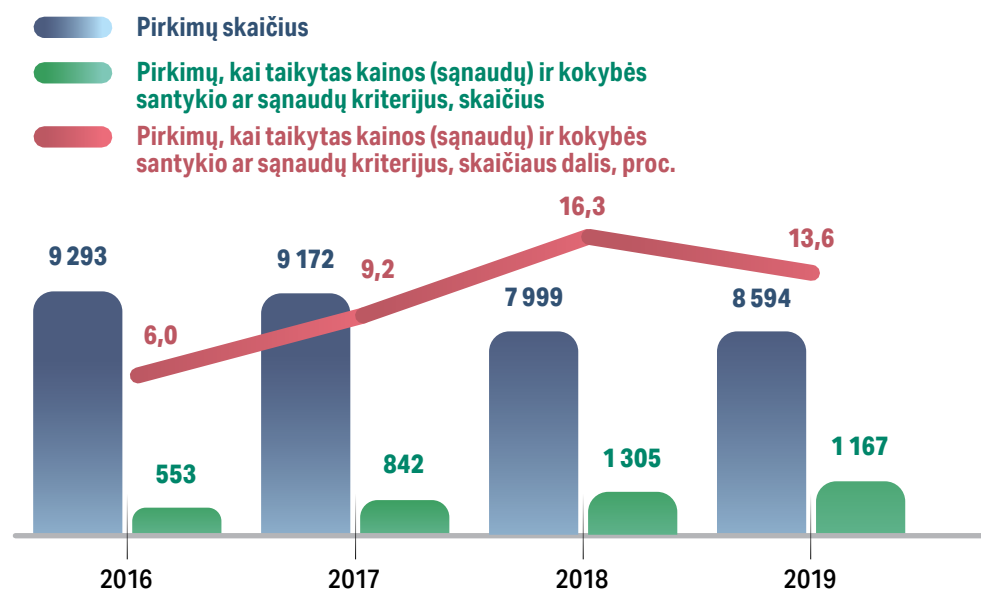
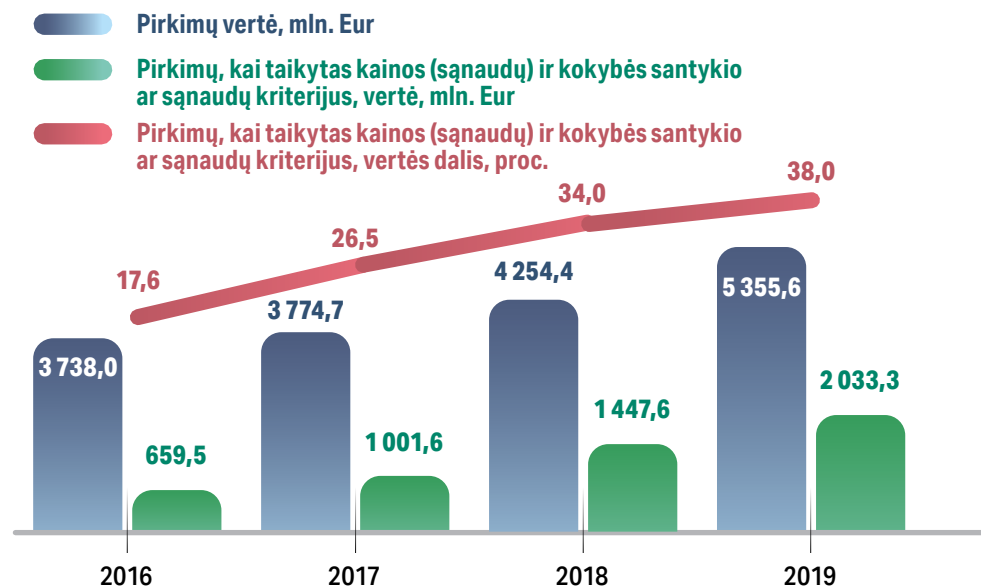
Procentinė sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės	Rodiklis parodo viešai skelbiamų pirkimų vertę rinkos dalyviams. Didesnė rodiklio reikšmė rodo, kad pasiūlymus pirkimuose galėjo pateikti daugiau tiekėjų. Taip pat parodo didesnę pirkimų skaidrumą, nes apie daugiau pirkimų buvo paskelbta viešai	Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimo procedūrų tipą kaip paskelbtų pirkimo procedūrų santykis su visomis įvykusiomis procedūromis (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai) 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (cpo) pateikti duomenys.	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur</th> <th>Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur</th> <th>Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>3 501,2</td> <td>3 738,0</td> <td>93,7</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>3 654,6</td> <td>3 774,7</td> <td>96,8</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>4 168,8</td> <td>4 254,4</td> <td>98,0</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>5 214,4</td> <td>5 355,6</td> <td>97,4</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur	Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc.	2016	3 501,2	3 738,0	93,7	2017	3 654,6	3 774,7	96,8	2018	4 168,8	4 254,4	98,0	2019	5 214,4	5 355,6	97,4
Metai	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur	Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc.																				
2016	3 501,2	3 738,0	93,7																				
2017	3 654,6	3 774,7	96,8																				
2018	4 168,8	4 254,4	98,0																				
2019	5 214,4	5 355,6	97,4																				
Sėkmingų pirkimo procedūrų procentinė dalis	Rodiklis parodo, kokia dalis pirkimų pasibaigia sėkmingai, t. y. sudarius pirkimo-pardavimo sutartis	Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimo procedūrų pabaigos tipą kaip pirkimo procedūrų, kurios pasibaigė sudarius sutartį, santykis su visais įvykusiais ir neįvykusiais pirkimais (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai) 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (CPO) pateikti duomenys.	Įvykusių pirkimų skaičius Neįvykusių pirkimų skaičius Sėkmingų pirkimų dalis, proc. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Įvykusių pirkimų skaičius</th> <th>Neįvykusių pirkimų skaičius</th> <th>Sėkmingų pirkimų dalis, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>9 293</td> <td>1 225</td> <td>88,4</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>9 172</td> <td>1 289</td> <td>87,7</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>7 999</td> <td>1 784</td> <td>81,8</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>8 594</td> <td>2 346</td> <td>78,6</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Įvykusių pirkimų skaičius	Neįvykusių pirkimų skaičius	Sėkmingų pirkimų dalis, proc.	2016	9 293	1 225	88,4	2017	9 172	1 289	87,7	2018	7 999	1 784	81,8	2019	8 594	2 346	78,6
Metai	Įvykusių pirkimų skaičius	Neįvykusių pirkimų skaičius	Sėkmingų pirkimų dalis, proc.																				
2016	9 293	1 225	88,4																				
2017	9 172	1 289	87,7																				
2018	7 999	1 784	81,8																				
2019	8 594	2 346	78,6																				

Procentinė pirkimų, kuriems taikytas kainos (sąnaudų) ir kokybės santykio ar sąnaudų kriterijus, apimtys (vertės, skaičiaus) dalis nuo visų pirkimų vertės apimtys

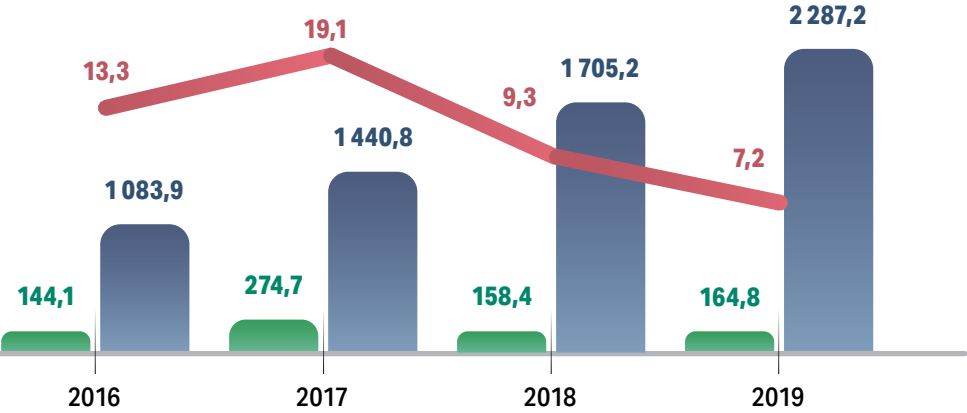
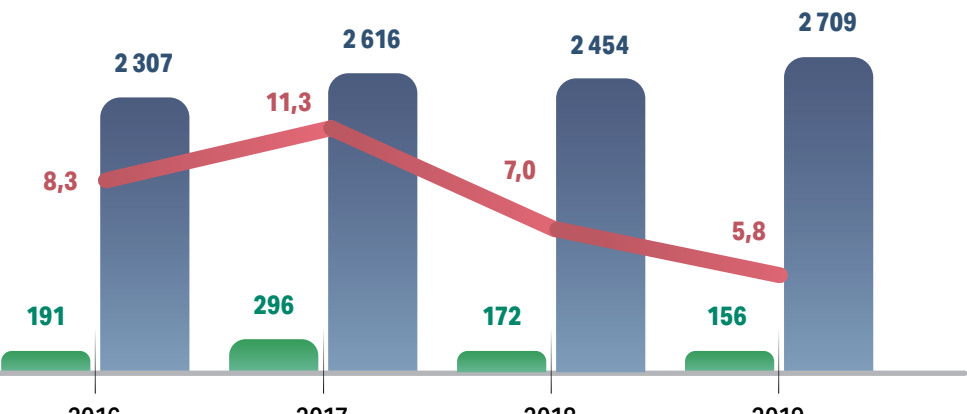
Rodiklis parodo, kokią dalį visų pirkimų sudaro pirkimai, kuriems taikytas kainos (sąnaudų) ir kokybės santykio ar sąnaudų kriterijus. Didesnė rodiklio reikšmė parodo, kad orientuojamasi į tam tikrus siektinus kriterijus, t. y. kokybę, naudą, aplinkos apsaugą ir t. t.

Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkime taikytą pasiūlymų vertinimo kriterijų kaip pirkimų, kuriems taikytas kainos (sąnaudų) ir kokybės santykio ar sąnaudų kriterijus, vertės (skaičiaus) santykis su visų įvykusių pirkimų verte (skaičiumi) (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai)

1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).
2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (<https://goo.gl/RFxVwQ>).
3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (cpo) pateikti duomenys.

Apskųstų pirkimų procentinė dalis	Rodiklis parodo, kokia pirkimų vertės bei skaičiaus dalis kasmet apskundžiama, t. y. pateikiama pretenzija pirkimų vykdytojui ar ieškinys teismui	Rodiklis apskaičiuojamas apskųstų pirkimų skaičių bei vertę lyginant su visais įvykusiais pirkimais pagal skaičių ir vertę. Laikoma, kad pirkimas buvo apskųstas, jei pirkimo procedūrų ataskaitoje pažymima, jog pirkimas (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai) sulaukė tiekėjo pretenzijos arba buvo pateiktas ieškinys teismui 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VŠĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RfXVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (CPO) pateikti duomenys.	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc. Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc. Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc. Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc. <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>18,1</td><td>40,3</td><td>12,1</td><td>1,4</td></tr><tr><td>2017</td><td>15,0</td><td>41,5</td><td>11,7</td><td>3,8</td></tr><tr><td>2018</td><td>15,1</td><td>40,9</td><td>12,0</td><td>1,5</td></tr><tr><td>2019</td><td>16,1</td><td>38,3</td><td>14,5</td><td>1,2</td></tr></tbody></table>	Metai	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.	2016	18,1	40,3	12,1	1,4	2017	15,0	41,5	11,7	3,8	2018	15,1	40,9	12,0	1,5	2019	16,1	38,3	14,5	1,2
Metai	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.																								
2016	18,1	40,3	12,1	1,4																								
2017	15,0	41,5	11,7	3,8																								
2018	15,1	40,9	12,0	1,5																								
2019	16,1	38,3	14,5	1,2																								
Procentinė CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro tiekėjų skaičiaus šalyje	Rodiklis parodo, kokia dalis Lietuvoje veikiančių įmonių dalyvauja pirkimuose. Didėję rodiklio reikšmė rodo geresnę verslo įsitraukimą į viešojo sektoriaus organizuojamus pirkimus, o tai savo ruožtu lemia didesnę konkurenciją ir racionalių valstybės lėšų panaudojimą	Rodiklis apskaičiuojamas lyginant metų pradžioje Lietuvoje veikiančių įmonių skaičių (be viešojo sektoriaus) su CVP IS metų pradžioje registruotais Lietuvos tiekėjais. Lyginami skaičiai neapima fizinių asmenų, ūkininkų, antstolių ir advokatų kontorų 1. CVP IS (užsiregistravusių Lietuvos tiekėjų sąrašas). 2. Statistikos departamento rodiklių duomenų bazė (2020-04-24 duomenimis) (https://goo.gl/W1KN77).	Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc. <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius</th><th>CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius</th><th>CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>79 840</td><td>17 330</td><td>21,7</td></tr><tr><td>2017</td><td>83 256</td><td>20 764</td><td>24,9</td></tr><tr><td>2018</td><td>83 439</td><td>24 734</td><td>29,6</td></tr><tr><td>2019</td><td>84 890</td><td>26 950</td><td>31,7</td></tr><tr><td>2020</td><td>87 143</td><td>28 249</td><td>32,4</td></tr></tbody></table>	Metai	Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius	CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius	CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.	2016	79 840	17 330	21,7	2017	83 256	20 764	24,9	2018	83 439	24 734	29,6	2019	84 890	26 950	31,7	2020	87 143	28 249	32,4	
Metai	Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius	CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius	CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.																									
2016	79 840	17 330	21,7																									
2017	83 256	20 764	24,9																									
2018	83 439	24 734	29,6																									
2019	84 890	26 950	31,7																									
2020	87 143	28 249	32,4																									

Žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, apimties (vertės ir skaičiaus) dalis	Rodiklis parodo, kokia dalis pirkimų, kai perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, atliekami „žaliai“. Didesnė rodiklio reikšmė rodo pirkimų vykdytojų pastangas prisidėti prie skatinimo kurti kuo daugiau aplinkai palankių produktų. Siektina rodiklio reikšmė nustatyta čia.	Rodiklis apskaičiuojamas lyginant bendrą žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, vertę (skaičių) su bendra pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, verte (skaičiumi) (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai) 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VŠĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (cpo) pateikti duomenys.	Žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, vertė, mln. Eur Bendra pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, vertė, mln. Eur Žaliųjų pirkimų vertės dalis, proc. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Žaliųjų pirkimų vertė, mln. Eur</th> <th>Bendra pirkimų vertė, mln. Eur</th> <th>Žaliųjų pirkimų vertės dalis, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>144,1</td> <td>1 083,9</td> <td>13,3</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>274,7</td> <td>1 440,8</td> <td>19,1</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>158,4</td> <td>1 705,2</td> <td>9,3</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>164,8</td> <td>2 287,2</td> <td>7,2</td> </tr> </tbody> </table> Žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, skaičius Bendras pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, skaičius Žaliųjų pirkimų skaičiaus dalis, proc. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Žaliųjų pirkimų skaičius</th> <th>Bendras pirkimų skaičius</th> <th>Žaliųjų pirkimų skaičiaus dalis, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>191</td> <td>2 307</td> <td>8,3</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>296</td> <td>2 616</td> <td>11,3</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>172</td> <td>2 454</td> <td>7,0</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>156</td> <td>2 709</td> <td>5,8</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Žaliųjų pirkimų vertė, mln. Eur	Bendra pirkimų vertė, mln. Eur	Žaliųjų pirkimų vertės dalis, proc.	2016	144,1	1 083,9	13,3	2017	274,7	1 440,8	19,1	2018	158,4	1 705,2	9,3	2019	164,8	2 287,2	7,2	Metai	Žaliųjų pirkimų skaičius	Bendras pirkimų skaičius	Žaliųjų pirkimų skaičiaus dalis, proc.	2016	191	2 307	8,3	2017	296	2 616	11,3	2018	172	2 454	7,0	2019	156	2 709	5,8
Metai	Žaliųjų pirkimų vertė, mln. Eur	Bendra pirkimų vertė, mln. Eur	Žaliųjų pirkimų vertės dalis, proc.																																								
2016	144,1	1 083,9	13,3																																								
2017	274,7	1 440,8	19,1																																								
2018	158,4	1 705,2	9,3																																								
2019	164,8	2 287,2	7,2																																								
Metai	Žaliųjų pirkimų skaičius	Bendras pirkimų skaičius	Žaliųjų pirkimų skaičiaus dalis, proc.																																								
2016	191	2 307	8,3																																								
2017	296	2 616	11,3																																								
2018	172	2 454	7,0																																								
2019	156	2 709	5,8																																								

„Vieno tiekėjo“ pirkimai (be pirkimų, kurie vykdyti siekiant sudaryti preliminariąsias sutartis)	Rodiklis parodo pirkimų dalį, kai konkurse dalyvavęs vienintelis tiekėjas neturėjo konkurencijos	Rodiklis apskaičiuojamas pagal pateiktų pasiūlyimų skaičių iš pirkimų procedūrų ataskaitų pasiūlymų (kiekvienai pirkimo objekto daliai atskirai) eilės neįtraukiant atmestų pasiūlymų. Skaičiuojama tarptautiniams ir supaprastintiems pirkimams (be mažos vertės pirkimų).	1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).	„Vieno tiekėjo“ pirkimų, CVP IS duomenimis, dalis, proc.²¹ <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Dalis, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>42,4</td></tr><tr><td>2017</td><td>46,2</td></tr><tr><td>2018</td><td>51,0</td></tr><tr><td>2019</td><td>53,0</td></tr></tbody></table>	Metai	Dalis, proc.	2016	42,4	2017	46,2	2018	51,0	2019	53,0
	Metai	Dalis, proc.												
2016	42,4													
2017	46,2													
2018	51,0													
2019	53,0													
Rodiklis apskaičiuojamas pagal gautų pasiūlyimų skaičių (įskaitant atmestus pasiūlymus, bet neįtraukiant pirkimų vykdytų siekiant sudaryti preliminarią sutartį arba taikant dinaminę pirkimų sistemą) iš tarptautinių skelbimų apie pirkimo sutarties sudarymą	1. 1. TED'e skelbiami tarptautiniai skelbimai apie pirkimo sutarties sudarymą (https://goo.gl/KkCYZx).	„Vieno tiekėjo“ pirkimų, TED duomenimis, dalis, proc. <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Dalis, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>16,8</td></tr><tr><td>2017</td><td>21,0</td></tr><tr><td>2018*</td><td>25,0</td></tr><tr><td>2019</td><td>28,7</td></tr></tbody></table>	Metai	Dalis, proc.	2016	16,8	2017	21,0	2018*	25,0	2019	28,7		
Metai	Dalis, proc.													
2016	16,8													
2017	21,0													
2018*	25,0													
2019	28,7													

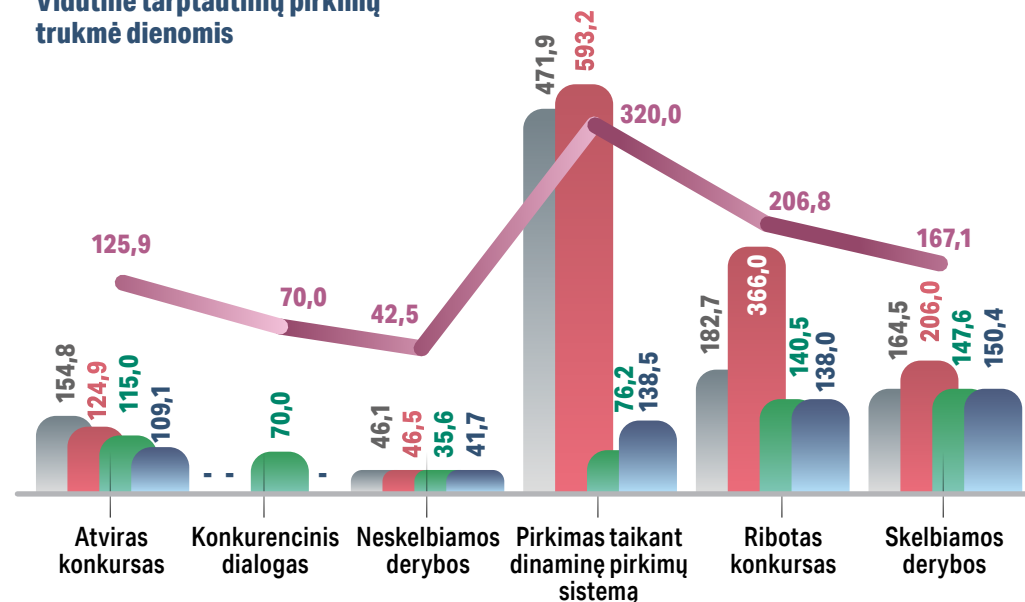
21 2017 ir 2018 m. reikšmė atnaujinta 2020 m. sausio 6 d.

* 2018 m. reikšmė atnaujinta 2020 m. sausio 6 d

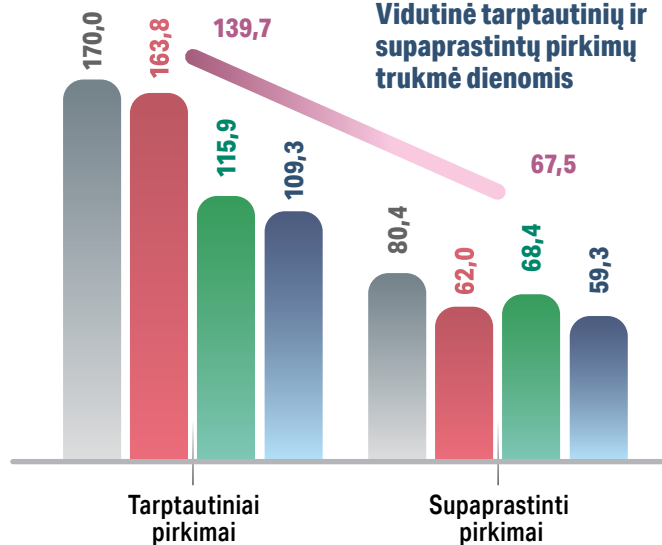

Vidutinė tarptautinių ir supaprastintų pirkimų procedūrų trukmė pagal pirkimo būdus	Rodiklis parodo pirkimų procedūrų trukmę	Rodiklis apskaičiuojamas, pirkimo procedūrų trukmę nustatant kaip skirtumą tarp skelbimo apie pirkimą paskelbimo datos (jei pirkimas neskelbtas – pagal kvietimo pateikti pasiūlymus išsiuntimo datos) ir sutarties sudarymo datos, dienomis 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).
		2016 2017 2018 2019 Vidutiniškai

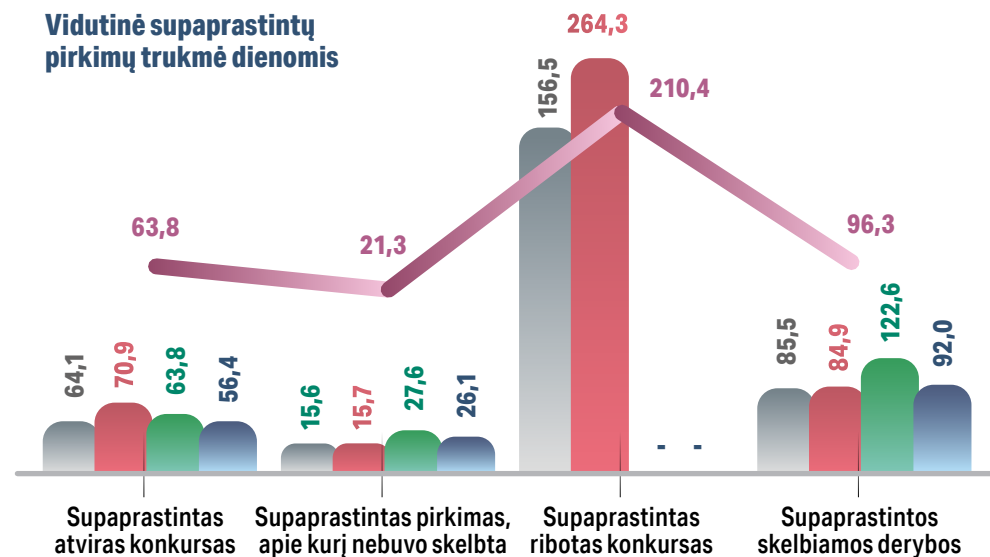
Vidutinė tarptautinių pirkimų trukmė dienomis

Vidutinė tarptautinių ir supaprastintų pirkimų trukmė dienomis

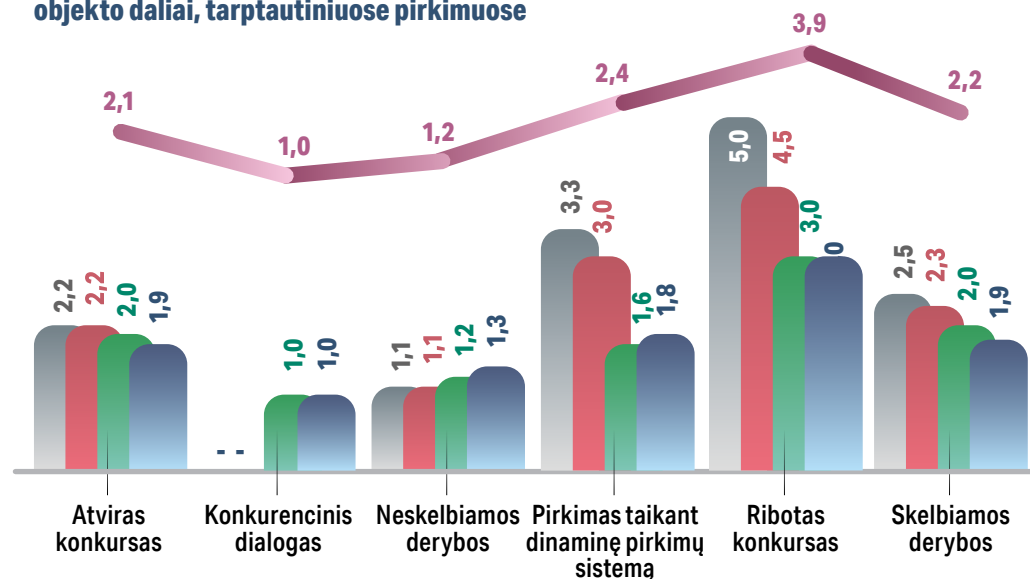

Vidutinė supaprastintų pirkimų trukmė dienomis

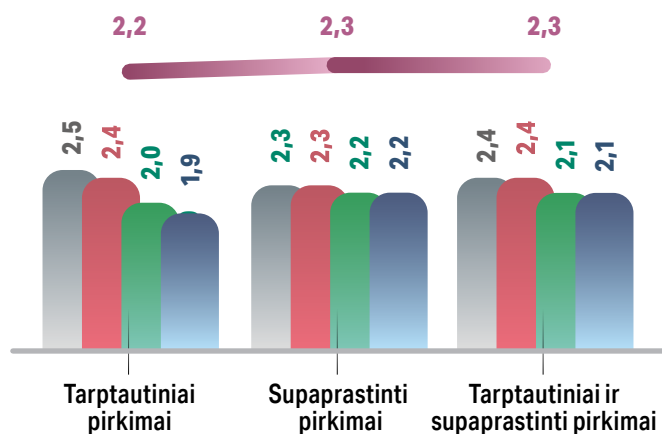

Vidutinis pasiūlymų skaičius tarptautiniuose ir supaprastintuose pirkimuose pagal pirkimo būdus (be pirkimų, kurie vykdyti siekiant sudaryti preliminarįsias sutartis)	Rodiklis parodo konkurencingumą pirkimuose	Rodiklis apskaičiuojamas pagal pateiktų pasiūlymų skaičių iš pirkimų procedūrų ataskaitų pasiūlymų (kiekvienai pirkimo objekto daliai atskirai) eilės neįtraukiant atmestų pasiūlymų 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).
		2016 2017 2018 2019 Vidutiniškai

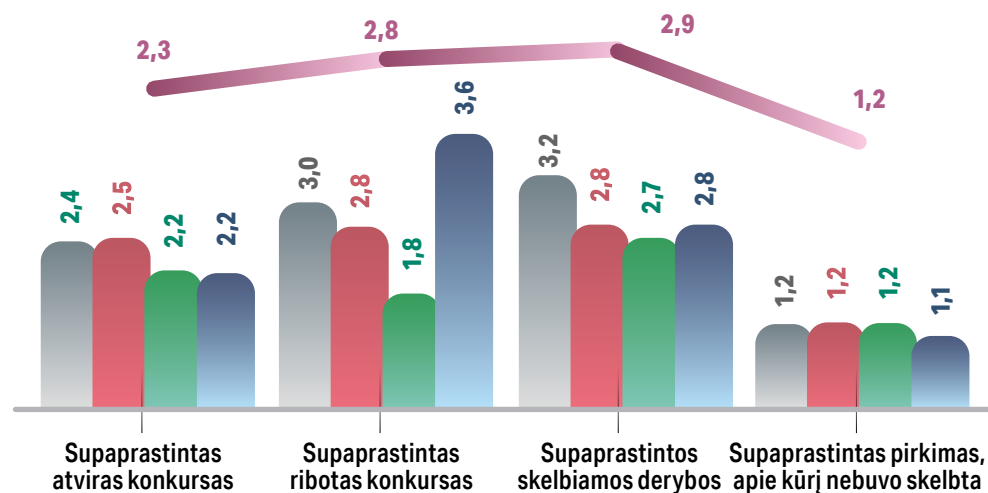
Vidutinis pasiūlymų skaičius, tekęs vienai pirkimo objekto daliai, tarptautiniuose pirkimuose

Vidutinis pasiūlymų skaičius, tekęs vienai pirkimo objekto daliai, tarptautiniuose ir supaprastintuose pirkimuose

Vidutinis pasiūlymų skaičius, tekęs vienai pirkimo objekto daliai, supaprastintuose pirkimuose

Inovatyvių pirkimų vertės dalis	Rodiklis parodo, kokią dalį inovatyvių pirkimų vertė sudaro nuo visų vykdytų pirkimų vertės. Didesnė rodiklio reikšmė parodo dažnesnį inovacijų panaudojimą viešajame sektoriuje. Siektina rodiklio reikšmė nustatyta čia .	Rodiklis apskaičiuojamas lyginant bendrą inovatyvių pirkimų vertę su bendra pirkimų verte (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai) 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (cpo) pateikti duomenys.	Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc. <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur</th><th>Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>1,8</td><td>0,04</td></tr><tr><td>2017</td><td>0,9</td><td>0,02</td></tr><tr><td>2018</td><td>2,4</td><td>0,07</td></tr><tr><td>2019</td><td>1,0</td><td>0,02</td></tr></tbody></table>	Metai	Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur	Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.	2016	1,8	0,04	2017	0,9	0,02	2018	2,4	0,07	2019	1,0	0,02
Metai	Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur	Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.																
2016	1,8	0,04																
2017	0,9	0,02																
2018	2,4	0,07																
2019	1,0	0,02																
Procentinė e. pirkimų skaičiaus dalis	Rodiklis parodo skelbiamų elektroninių pirkimų skaičiaus dalį nuo bendro skelbiamų pirkimų skaičiaus	Rodiklis apskaičiuojamas iš skelbimų apie pirkimą kaip elektroninių skelbiamų pirkimų skaičiaus ir bendro skelbiamų pirkimų skaičiaus santykis 1. CTM duomenys.	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc. <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>13 896</td><td>97,9</td></tr><tr><td>2017</td><td>18 188</td><td>98,5</td></tr><tr><td>2018</td><td>24 879</td><td>99,8</td></tr><tr><td>2019</td><td>26 129</td><td>99,9</td></tr></tbody></table>	Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.	2016	13 896	97,9	2017	18 188	98,5	2018	24 879	99,8	2019	26 129	99,9
Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.																
2016	13 896	97,9																
2017	18 188	98,5																
2018	24 879	99,8																
2019	26 129	99,9																

Procentinė e. pirkimų vertės dalis	Rodiklis parodo skelbiamų elektroninių pirkimų vertės dalį nuo bendros skelbiamų pirkimų vertės	Rodiklis apskaičiuojamas iš skelbimų apie pirkimą kaip elektroninių skelbiamų pirkimų vertės ir bendros skelbiamų pirkimų vertės santykis 1. CVP IS (skelbimai apie pirkimus, pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. CTM duomenys.	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc. <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>3 476,9</td><td>99,3</td></tr><tr><td>2017</td><td>3 624,6</td><td>99,2</td></tr><tr><td>2018</td><td>4 066,0</td><td>97,5</td></tr><tr><td>2019</td><td>5 086,1</td><td>99,8</td></tr></tbody></table>	Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.	2016	3 476,9	99,3	2017	3 624,6	99,2	2018	4 066,0	97,5	2019	5 086,1	99,8
Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.																
2016	3 476,9	99,3																
2017	3 624,6	99,2																
2018	4 066,0	97,5																
2019	5 086,1	99,8																
Centralizuotų pirkimų dalis nuo visų tarptautinių ir supaprastintų pirkimų	Rodiklis parodo kokią dalį centralizuoti pirkimai užima (pagal vertę ir pagal skaičių) tarptautiniuose ir supaprastintuose pirkimuose	Rodiklis apskaičiuojamas pirkimų, kuriems nurodytas centralizuoto pirkimo kriterijus, santykiu su visais įvykusiais pirkimais (pagal vertę ir pagal skaičių) tarptautiniuose ir supaprastintuose pirkimuose. 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (CPO) pateikti duomenys.	Centralizuotų pirkimų vertės dalis, proc. Centralizuotų pirkimų skaičiaus dalis, proc. <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Centralizuotų pirkimų vertės dalis, proc.</th><th>Centralizuotų pirkimų skaičiaus dalis, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>16,1</td><td>3,5</td></tr><tr><td>2017</td><td>15,5</td><td>3,4</td></tr><tr><td>2018</td><td>15,2</td><td>4,4</td></tr><tr><td>2019</td><td>11,4</td><td>3,8</td></tr></tbody></table>	Metai	Centralizuotų pirkimų vertės dalis, proc.	Centralizuotų pirkimų skaičiaus dalis, proc.	2016	16,1	3,5	2017	15,5	3,4	2018	15,2	4,4	2019	11,4	3,8
Metai	Centralizuotų pirkimų vertės dalis, proc.	Centralizuotų pirkimų skaičiaus dalis, proc.																
2016	16,1	3,5																
2017	15,5	3,4																
2018	15,2	4,4																
2019	11,4	3,8																

Smulgiojo ir vidutinio verslo įmonių laimėjimas	Rodiklis parodo, kokią procentinę dalį sudaro pirkimuose laiminčios smulgiojo ir vidutinio verslo įmonės	Rodiklis apskaičiuojamas iš pirkimų (tarptautinių ir supaprastintų pirkimų) procedūrų ataskaitų, imant sutartis sudariusias įmones ir priskiriant atitinkamai kategorijai: atsižvelgiama į įmonės darbuotojų skaičių, įmonės metinių pajamų dydį ir pajamų balanse nurodytą turto vertę 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (cpo) pateikti duomenys. 4. Lietuvos statistikos departamento pateikti duomenys apie įmonių dydį.	Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc. Didelės įmonės, proc. Kiti, proc. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.</th> <th>Didelės įmonės, proc.</th> <th>Kiti, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>75,0</td> <td>8,2</td> <td>16,8</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>81,4</td> <td>7,8</td> <td>10,8</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>87,0</td> <td>6,3</td> <td>6,7</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>84,8</td> <td>5,7</td> <td>9,5</td> </tr> <tr> <td>Iš viso</td> <td>81,7</td> <td>7,1</td> <td>11,2</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.	Didelės įmonės, proc.	Kiti, proc.	2016	75,0	8,2	16,8	2017	81,4	7,8	10,8	2018	87,0	6,3	6,7	2019	84,8	5,7	9,5	Iš viso	81,7	7,1	11,2
Metai	Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.	Didelės įmonės, proc.	Kiti, proc.																								
2016	75,0	8,2	16,8																								
2017	81,4	7,8	10,8																								
2018	87,0	6,3	6,7																								
2019	84,8	5,7	9,5																								
Iš viso	81,7	7,1	11,2																								
Smulgiojo ir vidutinio verslo įmonių sudarytų sutarčių vertės pasiskirstymas	Rodiklis parodo, kokia yra procentinė smulgiojo ir vidutinio verslo įmonių sudarytų sutarčių vertės dalis	Rodiklis apskaičiuojamas iš pirkimų (tarptautinių ir supaprastintų pirkimų) procedūrų ataskaitų, imant sutartis sudariusias įmones ir priskiriant atitinkamai kategorijai: atsižvelgiama į įmonės darbuotojų skaičių, įmonės metinių pajamų dydį ir pajamų balanse nurodytą turto vertę 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (CPO) pateikti duomenys. 4. Lietuvos statistikos departamento pateikti duomenys apie įmonių dydį.	Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc. Didelės įmonės, proc. Kiti, proc. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.</th> <th>Didelės įmonės, proc.</th> <th>Kiti, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>52,2</td> <td>40,0</td> <td>7,8</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>62,5</td> <td>33,5</td> <td>4,0</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>60,2</td> <td>35,6</td> <td>4,2</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>50,7</td> <td>38,7</td> <td>10,6</td> </tr> <tr> <td>Iš viso</td> <td>55,8</td> <td>37,2</td> <td>7,0</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.	Didelės įmonės, proc.	Kiti, proc.	2016	52,2	40,0	7,8	2017	62,5	33,5	4,0	2018	60,2	35,6	4,2	2019	50,7	38,7	10,6	Iš viso	55,8	37,2	7,0
Metai	Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.	Didelės įmonės, proc.	Kiti, proc.																								
2016	52,2	40,0	7,8																								
2017	62,5	33,5	4,0																								
2018	60,2	35,6	4,2																								
2019	50,7	38,7	10,6																								
Iš viso	55,8	37,2	7,0																								

Neskelbiamų tarptautinės vertės derybų pirkimų skaičius	Rodiklis parodo neskelbiamų tarptautinės vertės derybų pirkimų skaičiaus dinamiką.	Rodiklis apskaičiuojamas iš tarptautinių pirkimų procedūrų ataskaitų, imant pagal neskelbiamų derybų pirkimo būdą. 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų (cpo) pateikti duomenys.	Neskelbiamų derybų pirkimų skaičius <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Neskelbiamų derybų pirkimų skaičius</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>142</td></tr><tr><td>2017</td><td>113</td></tr><tr><td>2018</td><td>90</td></tr><tr><td>2019</td><td>192</td></tr></tbody></table>	Metai	Neskelbiamų derybų pirkimų skaičius	2016	142	2017	113	2018	90	2019	192
Metai	Neskelbiamų derybų pirkimų skaičius												
2016	142												
2017	113												
2018	90												
2019	192												